

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrit nad Cerkljim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/779600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

POSTNINA PLAČANA V GOTOVNI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

1500 LIR

DARILA!

HOINKO

HRANILNA KNJIŽICA SAMO ZA MLAJŠE OD 14 LET!

DARILA!

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SOBOTA, 25. NOVEMBRA 1995

Ali je napad dobra obramba?

VOJMIR TAVČAR

V Gorici simpozij o obmejni kulturi

GORICA - Včeraj se je v okviru 29. Srednjeevropskih kulturnih srečanj začel dvodnevni simpozij o obmejni kulturi. Na srečanju sodelujejo zgodovinarji, sociologi in predstavniki raznih srednjeevropskih stvarnosti. Organizatorji so hoteli izpostaviti bogastvo obmejne kulture, ki nosi v sebi specifične raznih kulturnih, etničnih ter jezikovnih komponent, hkrati pa so poudarili, da je treba mejo doživljati sproščeno brez kompleksov in psiholoških pregrad. Analizo slovenske manjšine od povojnega časa do danes je včeraj prispeval prof. Jože Pirjevec.

Na 11 strani

Umrli je francoski režiser Louis Malle

WASHINGTON - V starosti 63 let je včeraj v ZDA umrl svetovno znani francoski režiser Louis Malle, ki je že dalj časa bolehal za rakom. Zaslovel je s filmom "Dvigalo za vislice", zelo znana pa sta njegova filma "Pretty baby" in "Atlantic City". Njegov zadnji film "Stricek Vanja na 42. cesti" je doživel lep uspeh na lanskem mednarodnem filmskem festivalu v Benetkah. Film je Malle prosto povzel po znanem delu Antona Čehova.

MILAN / PODKUPNINSKA AFERA

Milansko tožilstvo naslovilo nov sodni poziv Berlusconiju

Lastnik Fininvesta zavrnil obtožbe in ostro napadel sodnike

MILAN - Milansko tožilstvo, ki raziskuje podkupninsko afero, je včeraj naslovilo Silviu Berlusconiju poziv, naj se 30. novembra javi na zaslijevanje. Ukrep je povezan z zapornimi nalogi, ki jih je sodnik za predhodni postopek Marizio Grigo podpisal v sredo na zahtevo tožilstva in zadeva domnevni protizakoniti finančni prispevek Fininvesta bivšemu tajniku PSI Bettinu Craxiju v višini 10 milijard lir.

Novico o jamstvenem obvestilu je novinarjem včeraj sporočil osebno Berlusconi., Predsednik Forza Italia in lastnik Fininvesta je delno spremenil obrambno taktiko in sklenil, da tokrat sam seznani javnost z ukrepi sodnikov.

Berlusconi je povsem zavrnil obtožbo. Dejal je, da ni kršil zakona in finansiral Bettina Craxija, ampak je samo plačal to, kar je bil dolžan, nizozemski producenti hiši, ki je last Taraka Ben Ammara. »Naključje je, da se Ben Ammar in Craxi poslužujeta istega bančnega zavo-da in imata istega odvetnika,« je dejal Berlusconi, ki

je ostro napadel sodnike in jih obtožil, da je preiskava posledica političnega vzgiba.

Berlusconi je besede je v intervjuju za TV dnevnik TG5 potrdil tudi Ben Ammar, ki je dejal, da gre za poslovne odnose in da ni nikoli finansiral Craxija.

Na te ocitke je milansko tožilstvo odgovorilo umirjeno. »Poziv je dolžnost tožilstva. Berlusconi je ostro kritiziral tajnik DSL Massimo D'Alema, ki je medijskemu magnatu očital poskus delegitimiranja sodnikov.

Na 3. strani

V BiH plenjenja in požigi pred prihodom sil Nato

SARAJEVO, BRUSELJ - Pripadniki vojske BiH so včeraj v bližini Velike Kladuse vdrl v oporišče bangladeskega bataljona modrih celad in ga izropali. Vlada vojska je iz oporišča odpeljala več oklepnih vozil, gorivo in hrano. Poveljstvo sil ZN je vložilo protest pri krajevnem poveljniku generalu Dudakoviću, ki je obljubil uvedbo preiskave. V severozahodni Bosni HVO nadaljuje poiznanje hiš na

območjih, ki naj bi po daytonskem sporazumu pripadla Srbom.

V Bosno in na Hrvaško naj bi kmalu prispela predhodnica Natovih enot, ki bo obnovila prometne povezave za prihod mirovnih enot. Predstavniki zveze Nato bodo o odobritvi mirovne operacije razpravljali prihodnji teden, v teh dneh pa naj bi izdelali tudi načrt za namestitve sil v BiH.

Na 18. in 19. strani

BLOUDKOVA PRIZNANJA / LJUBLJANA

Med letošnjimi dobitniki plaket tudi Branko Lakovič

LJUBLJANA - Na slovesni prireditvi v Narodni galeriji so včeraj podelili nagrade in priznanja ing. Stanka Bloudka. Letos so podelili tri nagrade in deset plaket. Med dobitniki plaket je tudi novinar Primorskega dnevnika Branko Lakovič (na sliki s slovenskim ministrom za šport Slavkom Gabrom), ki je veliko priznanje dobil za vlogo, ki jo je odigral pri začetku in razvoju zamejske kosarke, pri kateri je bil njen začetnik, s svojim delom in trudom pa je bistveno prispeval k njenemu nadaljnjemu vzponu.

Ob prejemu najvišjega sportnega priznanja Republike Slovenije se čestitkam pridružujejo tudi kolegi iz redakcije Primorskega dnevnika.

Na 27. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

"To je stara pravca"

S temi besedami je zupnik Pasquale Gujon ocenil odnos oblasti do slovenskih duhovnikov v Beniciji. Z zupnikom Gujonom se je pogovarjal Rudi Pavšič.

Z novim predsednikom deželne vlade Sergiom Cecottijem pa se je pogovarjal Bojan Brezigar. Cecotti je govoril o Dezeli, o manjšinah, pa tudi o odnosih med Slovenijo in Italijo, o katerih meni, da bi jih bilo mogoče rešiti z malo dobre volje na obeh straneh.

V naši manjšinski skupnosti že nekaj časa tečejo polemike o prisopevkih, ki jih republika Slovenija namenja kulturnim ustanovam slovenske manjšine. Odločili smo se, da bomo objavili podatke o teh prispevkih. Zaenkrat je govor o interventni pomoči, ki sto jo SKGZ in SSO prejeli za kulturne ustanove slovenske manjšine. O njeni namembnosti se je Vojmir Tavčar pogovarjal z Borisom Pericem in z Marijo Ferletic.

Naslovnico tokrat namenimo zasedbi sol. O njej in o spremenjenih odnosih med slovenskimi in italijanskimi dijaki piše Marjan Kemperle.

Sklad »Mitja Cuk« je vrsto let opravlja hvalovredno delo na področju skrbni za otroke. Skladovo vzgojnozaposlitveno središče je za nas obiskala Neva Lukeš.

Med lahkim branjem, ki ga objavljamo v Nedeljskih teden, pa opozarjamo predvsem na fotoreportazo Marine Furlan o caju.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Nova Vilfanova dvorana

Krožek za družbene vede Virgil Šček in Slovenska skupnost sta sinoci poimenovala dvorano trzaskega sedeža po Josipu Vilfanu.

Stran 5

V Trstu dijaška manifestacija

Po trzaskih ulicah bo danes dopoldne skupna manifestacija italijanskih in slovenskih dijakov.

Stran 6

Večja koordinacija med Slovenci

Na pobudo mestne manjšinske konzulte v Gorici so se na srečanju s slovenskimi rajonskimi svetovalci dogovorili o trajni obliki sodelovanja in skupnega nastopanja v odnosih z občinsko upravo.

Stran 11

NOVICE

Bivši podtajnik Murmura obtožen sodelovanja z mafijo

VIBO VALENTIA - Catanzarsko tožilstvo je osumilo sodelovanja z mafijo bivšega podtajnika v notranjem ministrstvu Antonia Murmura. Bivši podtajnik naj bi sodeloval z najvplivnejšimi družinami kalabrijske n'dranghete. Murmuro obtožujeta dva skesanca. Udeležil naj bi se med drugim mafijsekga vrha v kraju Razza 1. aprila 1977. V tisti okolščini je prišlo do spopada med mafijci in karabinjerji. Umrla sta dva mafijca in dva moza postavbe. Murmuri so že sodili zaradi domnevne prisotnosti na »mafijškem vrhu« in ga leta 1984 tudi oprostili.

Preiskavo, ki jo je začelo sodstvo v Catanzaru, bodo nadaljevali v Reggio, ker je v tem okraju bil zagrešen najhujši zločin.

Antonio Murmura je zavrnil obtožbo. Po njegovem »gre za tako norost, da je sploh ni vredno komentirati«. Bivši podtajnik je dodal, da je vsekakor izročil sodnikom vse gradivo, ki so ga zahtevali in dodal, da je pravilno, če ob obtožbah - pa čeravno povsem neosnovanih - nekaterih skesancev, sodniki preverijo vse morebitne odgovornosti.

Kdo prisluškuje pogovorom sen. Filiberta Scaloneja?

RIM - Senator nacionalnega zavezništva Filiberto Scalone se je obrnil na senatni odbor za parlamentarno imuniteto, ker je v svojem palermškem uradu odkril prisluškovalne naprave. Toda odbor je zadevo predal v razmislek predsedniku senata Carlu Scognamigliu, ker meni, da sam ni pristojen za morebitno ukrepanje.

Sen. Scalone je svojo prijavo podkrepil s poročilom zasebnega detektiva, ki trdi, da je v Scalonejevem uradu in sicer v steni za pisalno mizo mogoče zaznati stalno oddajanje radijskih frekvenc. Valovi so bili zaznani tako v uradu, kot tudi na zunanji strani poslopja.

Senator NZ je dejal, vendar za to ni navedel prepričljivih dokazov, da je namestitev prisluškovalnih naprav odredilo tožilstvo v Palermu, ki naj bi se mu hotelo mascevat zaradi njegovih stalnih javnih pritožb čez upravljanje bančnega zavoda Banco di Sicilia. Scalone je pismeno pozval vodstvo senata naj ukrepa, da zaščiti dostojanstvo in neodvisnost parlamentarca.

Tožilec noče spremstva

BENETKE - Beneski tožilec Francesco Saverio pavone se je včeraj s pismom pristojnim organom javno odpovedal spremstvu in oklepnemu avtomobilu. Njegova poteza je bila protest proti sklepu pokrajinskega odbora za varnost, da odvzame spremstvo sodnikoma beneskega protimafijskega tožilca.

TRENTO / OBISK PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Scalfaro proti »Evroregiji Tirol«

Predsednik republike pozval k »previdnosti in daljnovidnosti« - »Ne« tudi amnestiji

Predsednik Scalfaro med obiskom v Trentu. Ob njem župan Trenta s trobojnico (AP)

TRENTO - Načrt o »Tirolski evroregiji«, ki naj bi združevala Tridentinsko, Gornje Poadizje in avstrijsko Tirolsko, ne ugaja predsedniku republike Oscarju Luigiju Scalfaru. Med večerajšnjim uradnim obiskom v Trentu se je jasno in glasno ogradil od zamisli, ki je že stopila na pot uresničevanja. Najprej je povedal, da mu že ime ne ugaja: »Pazite,« je dejal zbranim krajevnim oblastem, »če bo prevladalo ime Tirol, boste s

tem, pa čeprav nehote, zadušili Tridentinsko.«

Toda ne gre samo za ime: Scalfaro je pozval k »previdnosti, daljnovidnosti in pozornosti pri načrtovanju dežel, ki bi jih imenoval meddržavne, za bodočo Evropo.« To bi utegnili biti »preuranjeni koraki«, je dejal predsednik republike, ki »bi lahko celo škodovali nadaljnji poti maastrichtske Evrope.« »Sedaj smo klicani k velikim načrtom,« je se pribil, da bi bilo vsem jasno, »in ne

toliko k manjšim problemom, pa čeprav legitimnim,« kajti »s sprehajanjem po majhnih stezah ne bomo gradili Evrope.«

Scalfaro se je izrekel tudi proti amnestiji za bivše južnotirolske teroriste z utemeljitvijo, da imamo v Italiji rdeče teroriste, ki so že prestali 18 ali 20 let zapore in za katere se ni dožorel čas za amnestijo. Zakaj bi torej delali razlike, se je vprašal Scalfaro, za tiste, ki niso bili niti en dan v zaporu?

VATIKAN / DRUGIČ V ENEM TEDNU

Karol Woityla odločno poudaril avtoriteto Cerkve

Opomin je bil namenjen zlasti germanskim vernikom

VATIKAN - Papež Janez Pavel II. je včeraj naslovil oster opomin »oporečnim« teologom in vernikom. Karol Woityla je sprejel kongregacijo za doktrino vere, ki jo vodi kardinal Joseph Ratzinger, v njenem plenarnem sestavu in srečanje je bilo priložnost tudi za opomin teologom in vernikom. Papež je v bistvu dejal, da je treba spoštovati avtoriteto Cerkve v vseh njenih izjavah in stališčih in ne samo, ko govori s krizmo nezmotljivosti.

V enem tednu je to že drugi papežev poseg na to temo. Vselej je Karol Woityla odločno poudaril, da morajo verniki in teologi slediti njegovemu nauku. In v obeh primerih je bilo jasno, da je v ozadju odločnega stališča priznana dejstvo, da je oporečnistvo v katoliških vrstah precej razširjeno.

Kot že prejšnji teden je Karol Woityla tudi včeraj predvsem odgovoril kritikom in zavrnil njihove pripombe. Včeraj je dodal, da kritike prihajajo iz številnih teoloških in cerkvenih krogov in zadevajo predvsem moralo, spolnost, cerkveno tra-

dicijo itd. Med drugim je omenil se zlasti kritike, ki so jih cekveni in teološki krogi namenili enciklikama Veritatis splendor in Evangelium vitae ter apostolsko pismo Ordinatio sacerdotalis.

Karol Woityla je poudaril zaskrbljenost zaradi javnega oporečnistva. Tudi zaradi tega je včeraj podčrtal zelo jasno, da je treba spoštovati papežev in cerkveno avtoriteto, tudi ko ne govori s krizmo nezmotljivosti. Opomin je bil namenjen predvsem teologom in vernikom germanskih držav. V sami Nemčiji je na primer več kot milijon vernikov podpisal zahtevo po odpravi obveznega celibata za duhovnike, zavzel se je za večjo proznost in svobodo v kontracepciji in zahteval »bolj human pristop« v odnosu do homoseksualskih razmerij. Oporečniki so poudarili, da »ne oporekajo papeževi avtoriteti«, ampak da je njihovo stališče »manifestacija božjega ljudstva«. Toda Janez Pavel II. je bil zelo jassen: o teh vprašanjih ni možen dialog.

SPLOŠNA STAVKA V OBRAMBO DELOVNIH MEST

Taranto se je za en dan povsem ustavil

Na sindikalnem shodu govoril Sergio D'Antoni

TARANTO - Najmanj 30 tisoč ljudi se je včeraj v Tarantu udeležilo sindikalnega shoda ob splošni stavki, ki so jo Cgil, Cisl in Uil proglasili v vsej pokrajini. Namen stavke je bil spodbuditi vladne ukrepe v prid zaposlovanja in prepričati zaprtje železarne Ilva. Stavki so se pridružile vse gospodarske kategorije, tudi trgovine so bile zapre, shoda so se udeležili župani vseh krajev pokrajine, edini odsoten pa je bil prav župan Taranta, sporni Giancarlo Cito, ki je zmagal na zadnjih volitvah po zaslugi nebrzdane televizijske propagande.

Na sindikalnem shodu je spregovoril glavni tajnik Cisl Sergio D'Antoni, ki je spomnil, kako so za Neapelj ob priliki zasedanja G7 nasli 50 milijard lir, ter trdil, da bi enako lahko storili tudi za Taranto. D'Antoni je tudi govoril o problemih Juga in poudaril nujnost novih industrijskih obratov. Zastonj je graditi nove industrije tam, kjer ni delovne sile, je dejal D'Antoni, ki je tudi poudaril, kako je železarska industrija pomembna ne samo za Taranto in za Jug, pač pa za vso državo.

Na sliki (telefoto AP) veliki sindikalni shod v Tarantu.

BTP

**BUONI DEL TESORO POLIENNALI
Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO**

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. septembra 1995 in zapadejo 1. septembra 2005.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **10,08%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **28. novembra**.

■ Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. septembra; ob vplačilu (**1. decembra**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

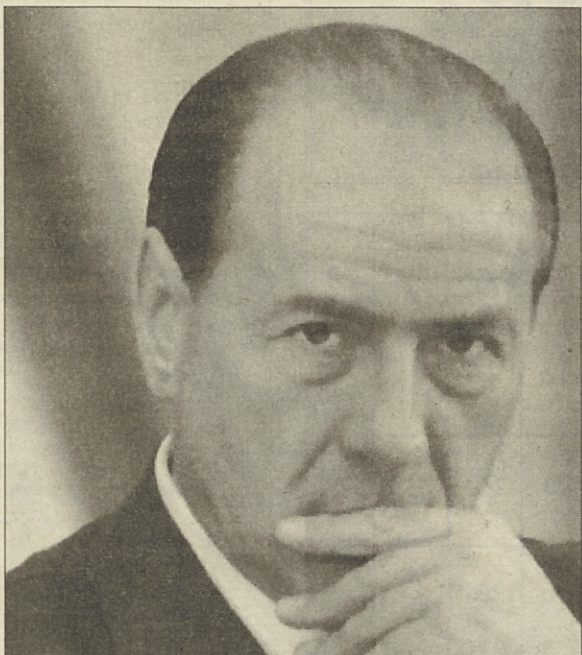
PODKUPNINSKA AFERA / PO ZAPORNEM NALOGU ZA BETTINA CRAXIJA

Tožilstvo pozvalo Silvia Berlusconija na zasliševanje

Novico sporočil milanski medijski magnat, ki je ostro napadel sodnike

MILAN - Novica ne presneca. Milansko tožilstvo je naslovlilo predsedniku Forza Italia in bivšemu predsedniku televizijskega koncerna Fininvest Silviu Berlusconiju jamstveno obvestilo v zvezi s preiskavo o domnevnem Fininvestovem protizakonitem finansiranju PSI. Jasno je bilo, da je tožilstvo, ki je v sredo podpisalo stiri zaporne naloge za Bettina Craxija, njegovega bivšega osebnega tajnika Maura Giallombarda, podjetnika Giorgia Tradattija in Fininvestovega menedžerja Giorgia Vanonija, tehtalo tudi morebitne odgovornosti predsednika podjetja. Novost je v dejstvu, da novica o jamstvenem obvestilu tokrat ni pronicnila v milanskih sodnih krogih, ampak jo je novinarjem sporočil osebno milanski medijski magnat.

Silvio Berlusconi, ki je že dopoldne s televizijskih ekranov napadel milansko sodstvo, je popoldne sklical novinarje v svojo vilo v Arcoreju pri Milanu. In ob tej priložnosti povedal, da je dobil od milanskega tožilstva poziv, naj se 30. novembra ob 10. uri javi na zasliševanje. Kaže, da se tudi tokrat Berlusconi vabilu ne bo odzval. Dejal je, da se še ni dokončno odločil in

Lastnik Fininvesta Silvio Berlusconi

da bo to storil po posvetu s svojimi zagovorniki.

»Danes so mi izročili poziv, naj se javim na zasliševanje. Dokument me prikazuje kot dejanskega lastnika Fininvesta,« je začel Silvio Berlusconi. Predsednik Forza Italia, ki je pripeljal na tiskovno konferenco tudi prijatelja in predsednika Fininvesta Fedeleja Confalonierija, je dejal, da Fininvest sploh ni kršila zakona. Finančna operacija, ki jo tožilstvo ocenjuje kot protizakonito, je v bistvu bila normal-

ni-poslovni odnos z nizozemsko producentko hišo Accint Investment Financing, ki je last francosko-tunizijskega producenta Tareka Ben Ammara. »Pogodba s to hišo je zadevala trženje televizij-ski pravic na francoskem ozemlju,« je pojasnil Berlusconi. Za placilo je bila zadolžena servisna družba All Iberian, ki po Berlusconijevem zagotovitvi naj ne bi sodila v sklop Fininvesta in ki je nakazala denar na tekoči račun nizozemske družbe. Zakaj pa

sodstvo ocenjuje, da je bil denar namenjen Bettinu Craxiju? Najbrž zato, se je glasilo Berlusconijevo pojasnilo, ker se Ben Ammar in Craxi poslužujeta istega bančnega zavoda in tudi istega odvetnika. Poleg tega pa naj bi se med seboj tudi poznala.

To je po Berlusconijevih besedah vsa resnica. Toda milanski medijski magnat se ni omejil samo na prikaz svoje resnice. Napadel je milansko tožilstvo in mu pripisal politične vzgibe v napadu na Fininvest. Kot dokaz je navedel »na stotine preiskav, zasegov dokumentov in zasliševanja funkcionarjev z zavzetostjo, ki bi bila vredna boja proti najbolj nevarni mafiji organizaciji.« Tožilstvu je očitil tudi, da je osnovalo zaporne naloge na dokaj nejasni trditvi, da je »podjetje All Iberian sodilo v delovni krog Giorgia Vanonija«. »Dovolj bi bilo, da bi vprašali dr. Confalonierija, kako je s to zadevo, in bi jim vse pojasnil,« je poudaril predsednik FI.

Milansko tožilstvo ni hotelo polemike. »Jamstveno obvestilo je bilo dolžnosten ukrep,« so sporočili sodniki in dodali, da hočejo zaslišati Berlusconija, ki je bil leta 1991 se predsednik Fininvesta in torej odgovoren za koncern.

Medtem policija in karabinjerji se isčejo bivešega Craxijevega tajnika Maura Giallombarda in menedžerja Giorgia Vanonija. Oba sta baje na tujem. Giallombardo pa je vsekakor iz Luksemburga sporočil, da se bo vrnil v Italijo in se bo javil sodstvu.

Milansko tožilstvo je tudi sklenilo, da bo zaprosilo švicarske kolege za podatke o premikih denarja na bančnem tekočem računu Northern Holding pri neki ženevski banki. Preiskovalci hočejo očitno preveriti verodostojnost pričevanja Fininvestovega funkcionarja Giorgia Romagnonija, ki je med sredinim zasliševanjem namignil na razna nakazila. Postopek bo precej dolg, saj bodo šele čez dober mesec dobili gradivo o gibanju na nekem drugem tekočem računu, ki so ga zahtevali pred skoraj enim letom.

Iz Hammameta pa se je oglašil Bettino Craxi, ki je spet obtožil milanske sodnike »nesprejemljivega nasilja«. »Zaporni nalog ni bil potreben, saj mi zdravje ne dopušta, da bi zapustil Hammamet. Če so hoteli podatke, bi me lahko vprašali zanje, je zapisal bivši tajnik PSI.

RIM / SEJA VLADE

Za mirovno misijo v Bih bo Italija porabila 200 milijard lir

RIM - Za financiranje italijanske vojske misije v Bosni pod pokroviteljstvom pakta Nato bo italijanska vlada pripravila poseben zakonski odlok, ki bo predvideval tako začetni kot končni datum intervencije. Tako je podtajnik pri predsedstvu vlade Lamberto Cardia povedal po včerajšnji vladni seji, ki je bila povečini posvečena prav posiljanju italijanskih vojakov na ozemlje bivše Jugoslavije, pa čeprav to vprašanje formalno ni bilo na dnevnem redu ministrskega sveta.

O vprašanju sta obsirno poročala zunanja ministrica Susanna Agnelli in obrambni minister Domenico Corcione, sicer pa, kot je povedal podtajnik Cardia, niso govorili o tem, kam naj bi italijanske vojske locirali, niti ne o tem, koliko bo vojska operacija stala. Glede slednjega vprašanja pa se je iz vladnih krogov izvedelo, da naj bi terjala skupno kakih 200 milijard lir. Po napovedih Cardie naj bi misija trajala eno leto, podrobnosti o opera-

ciji pa bodo določili po parlamentarni razpravi o tem vprašanju, ki se bo začela 30. novembra s poročilom zunanjega ministra.

Tudi uradno poročilo z vladne seje govori o vojski intervenciji in pravi, da je vlada zelo cenila pri-tegnitev Italije v mirovne operacije na tleh bivše Jugoslavije. »Če bodo postavke sporazumov potrjene in podpisane na mirovni konferenci v Parizu,« piše v vladnem sporočilu, »bo moc sklepati, da obstajajo pogoji za našo udeležbo v skladu s sklepom vlade z dne 2. novembra in z resolucijami zunanjepolitične in obrambne komisije poslanske zbornice z dne 16. oktobra.« »Mirovna operacija,« pikolovsko poudarja vladno sporočilo, »bo pod pokroviteljstvom Združenih narodov na osnovi posebne resolucije Varnostnega sveta ter bo potekala pod vodstvom pakta Nato. Bilo je tudi poudarjeno,« piše dalje v tiskovnem poročilu o včerajšnji vladni seji, »da so z italijansko udeležbo vsi soglasali.«

NOVA STRATEGIJA NZ

Ali se je celo »zvesti« Fini začel ograjevati od svojega zaveznika Silvia Berlusconija?

RIM - Mar se je tudi Gianfranco Fini, ki je doslej veljal za najbolj zvestega zaveznika Silvia Berlusconija, začel distancirati od bivešega predsednika vlade? Fini to zanika, ampak samo na pol. »Ne gre za to, kdo bo kandidat Pola svobosčin na prihodnjih volitvah,« je dejal med svojim poročilom na včerajšnji seji vodstva Nacionalnega zavezništva, »ampak za to, s kakšnim programom bomo šli na volitve.«

V svojem včerajšnjem poročilu je vodja ZN začrtal strategijo desnega zavezništva, ki naj v prvi vrsti teži k razsiritvi. Pol svobosčin ne sme po njegovem osnovati volilno kampanjo na bitki med Prodigem in Berlusconijem, ampak na institucionalnih reformah. Desnica se mora pred volilci karakterizirati s svojimi predlogi o utrjevanju večinskega in bipolarnega sistema in neposredne demokracije, s čimer je Fini malce sramežljivo označil predlog predsedniške republike. V okviru tega programa je po Finijevem mnenju mogoče najti nove zaveznike, ki jih je kar poimensko nastel: Romiti, Cossiga, Di Pietro, Segni in Adornato. Gre za ljudi, ki se se niso jasno opredelili za nobenega od obeh zavezništvev in ki bi jih bilo mogoče pritegniti na stran desnice prav zato, ker so se tako ali drugače opredelili za določen tip demokracije.

Kaj pa kandidat za premiera? Ali bo to Berlusconi ali ne? Fini na to vprašanje ni hotel jasno odgovoriti, pač pa je taktiziral: »Ce bo mogoče

Gianfranco Fini tik pred svojim posegom na seji vodstva NZ (foto AP)

razširiti zavezništvo, bo to vprašanje rešeno v eni minuti,« je zavrnil vsiljiva vprašanja casnikarjev.

Manj diplomatski je bil Finijev strankarski kolega Mirko Tremaglia: »Cas je že zrel,« je dejal, »Berlusconi mora stopiti korak nazaj: apeliram na njegovo občutljivost.« Tremaglia nima niti dvomov o tem, kdo naj bo vodilni lider Pola svobosčin: »Fini je že jasno mednarodno akreditiran. Nikakor ga ni mogoče diskriminirati.«

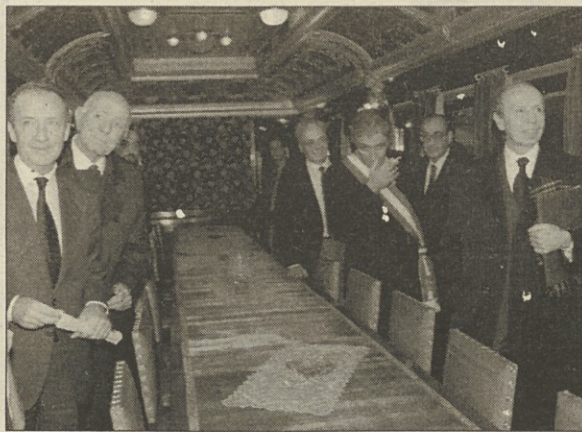
POLITIKA / MINISTRSKI PREDSEDNIK GOVORIL V NEAPLJU

Dini misli na velike reforme, D'Alema pa zlasti na volitve

Predsednik senata se zavzema za novo Dinijevo vlado

RIM - Ministrski predsednik Lamberto Dini zelo resno misli na velike institucionalne reforme in torej na možnost, da bo se dalje ostal na krmilu vlade. To je zelo jasno povedal včeraj v Neaplju (na telefoto AP Dini po srečanju z neapeljskimi upravitelji), kjer je dal tudi dokaj jasno razumeti, da se misli angazirati v političnem življenju. Da so bližnje volitve skoraj neobhodne pa je trdno prepričan tajnik DSL Massimo D'Alema, medtem ko predsednik senata Carlo Scognamiglio upa, da bo Italija, pred volitvami, dobila novo Dinijevo vlado.

Premier je izrazil optimistično upanje, da so nekatere reforme možne že v prihodnjih mesecih. Ni povedal katere, kot tudi najbrž ni pomislil na stanje, ki vlada v parlamentu in na zelo napete odnose med levo sredino, Severno ligo in Kartelom svobosčin. Dini računa na cut odgovor-

nosti vseh strank, a tudi družbenih komponent (posebno sindikatov in industrijcev), ki lahko skupno in složno prispevajo za premostitev sedanjih težav.

Ministrskemu predsedniku je posredno odgovoril tajnik DSL, ki je poudaril, da ne gre samo za določene sistemske reforme, ki so vsekakor potrebne, a tudi kdo bo te reforme izvedel. D'Alema se je očitno sprijaznil, da so volitve februarja ali marca neizbežne, zato se velja nanje čimprej dobro pripraviti.

Ce bo potem Diniju uspelo ostati na krmilu vlade, kar ne bo lahko, se volitve lahko odloži na poletje ali celo na prihodnjo jesen.

Diniju je direktno priskočil na pomoč predsednik senata Scognamiglio, ki se je zelo odkrito zavzel proti možnosti takojšnjih volitev. Izrazil je celo upanje v oblikovanje široke politične koalicije, ki naj bi omogočila drugi Dinijevi vladi ambizioso institucionalne in sistemske reforme. Italija, je dejal se predsednik senata, mora mirno in brez po-

liticnih pretresov prestat šestmesečno predsedstvo Evropske unije.

Volitvam, kot znano, krčevito nasprotujejo "grmicki" tako leve sredine kot Kartela svobosčin. Voditelj sredinske stranke CDU Rocco Buttiglione se je včeraj sestal z Dinijem, s katerim je gotovo obravnaval tudi problematiko predčasnih volitev. Nekdanji tajnik Ljudske stranke in ministrski predsednik soglasata, da so volitve v teh posebnih političnih razmerah nepotrebne in celo škodljive.

Buttiglione in voditelj Krščansko-demokratskega centra Pierferdinando Casini imata veliko zaveznikov tudi v Prodigjevi oljki, kjer se marsikdo boji volilne preizkušnje. Proti volitvam so zeleni in nekdanji socialisti, ki se po besedah tajnika Enrica Bosellija, zoperstavljajo volitvam, čes da je oljka nanje se popolnoma nepripravljena.

Utrinki iz preteklosti

Tonolov v Tržaškem zalivu

Gornje fotografije nam je posredoval kapetan Bruno Volpi Lisjak, ki jih je objavil v svoji knjigi Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja. Na fotografijah so razvidni prizori tonolova. Zelo dragoceno bi bilo zbrati podrobnejše informacije o teh prizorih in sicer leto dogajanja, izslediti imena in vzdevke ribičevdolociti

točneje kraje posnetkov in drugo, kar je mogoče razbrati. Zato naprošamo vsakogar, ki lahko pri tem pomaga, da se oglasi s svojimi pripombami na Odseku za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, v Ul Petronio 4, oziroma da pokliče številko 632663.

D. in G.

Zemljevid občine Trst iz leta 1829 - 3

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

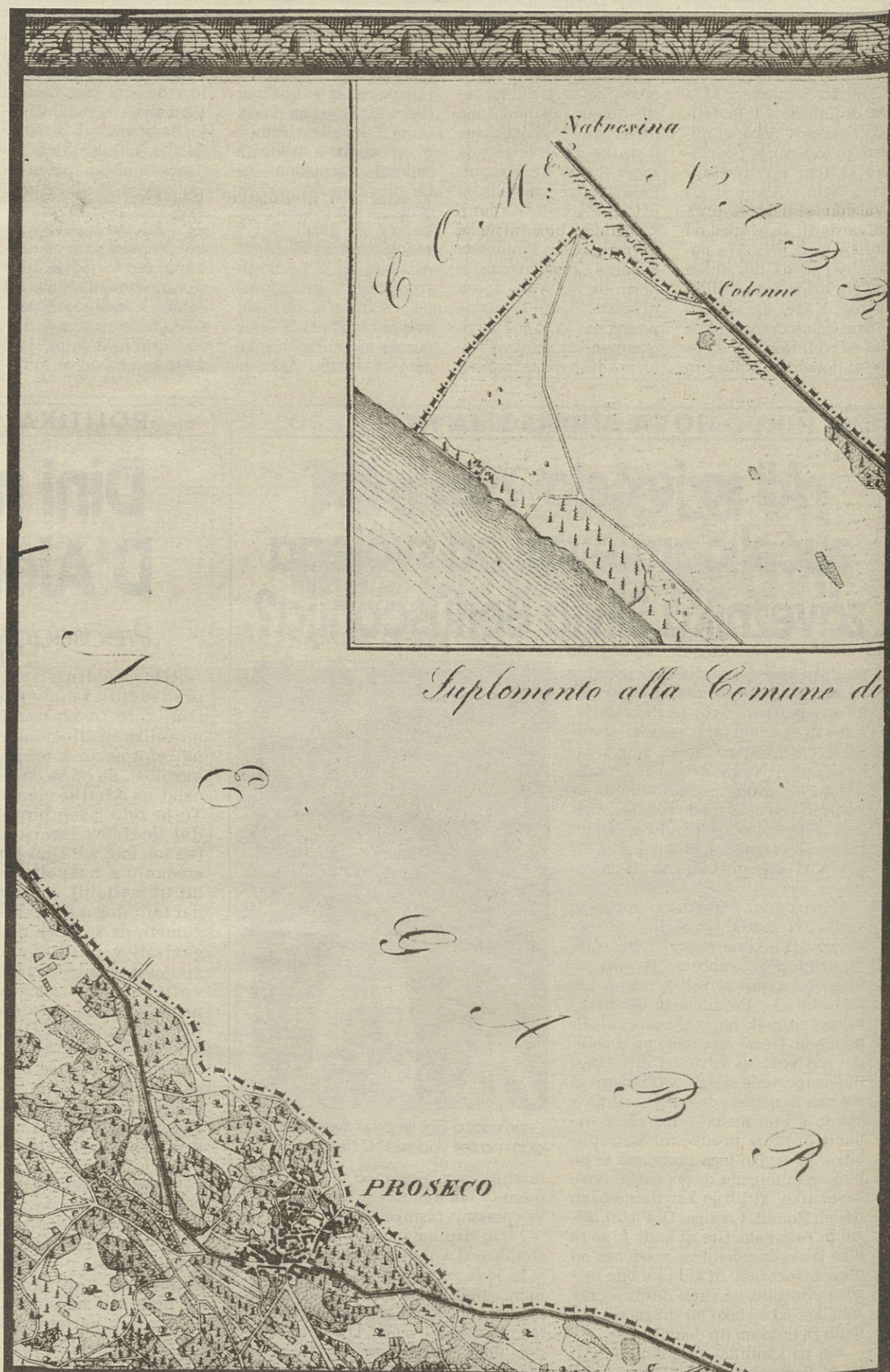
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiet SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

POIMENOVANJE NA POBUDO SSK IN KROŽKA ŠČEK

Vilfanova dvorana je obogatitev za Trst

Lik znanega politika je osvetlil Branko Marušič

TRST - Slovenska skupnost in krožek za družbene vede Virgil Šček sta poimenovala dvorano sedeža v mestnem središču po politiku in narodnemu buditelju Josipu Vilfanu. To sta naredila na sinočnji prisrčni in pomenljivi slovesnosti, na kateri so osvetlili lik predsednika društva Edinost, poslanca in sploh enega vodilnih političnih osebnosti tržaskih Slovencev v prvih desetletjih tega stoletja.

O Vilfanu, njegovem delu in življenju je obsirno spregovoril primorski zgodovinar Branko Marušič. Omenil je njegove velike politične sposobnosti in tudi njegovo izredno navezanost na Trst, ki mu je bil vedno zelo pri srcu. Zato je prav, da sta Slovenska skupnost in krožek Šček poimenovala dvorano prav v strogem mestnem središču. Marušič je med drugim izpostavil strokovnost, s katero se je Vilfan zoperstavil ljudskemu stetju v začetku stoletja ter zahteval in dosegel njegovo revizijo.

Po uvodni pesmi devinskega dekliskega zbora (vodi ga Herman Antonic) je sinočno slavnost, ki jo je povezoval Livio Valencic, uvedel predsednik krožka Virgil Šček Rafko Dolhar. Izbira imena nove dvorane ni slučajna, saj se krožek od vsega začetka idejno naslanja na svetle izkušnje in korenine društva Edinost. Časi so se danes res zelo spremenili - je poudaril Dolhar - ideali slovenstva in demokracije, za ka-

Sinočnja slavnost v novi Vilfanovi dvorani SSK in tržaskega krožka Virgil Šček (f.KROMA)

tere se je dosledno boril Vilfan pa so trajni.

Vilfanova sorodnica Irena je odkrila fotografski portret pokojnega politika in narodnega buditelja, ki krasí lepo in sodobno urejeno dvorano. Dolhar se je javno zahvalil podjetniku Vanji Lokarju in umetnici Zori Koren Škerk za pomoč in prispevek pri poimenovanju Vilfanove dvorane.

Spregovoril je tudi predsednik pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti Joze Škerk. Dejal je, da predstavlja nova dvorana v Ul. Giacinto Gallina res veliko pridobitev ne samo za SSK in za krožek Šček, ampak za vse tržaske Slovence, ki se morajo marsikaj koristnega naučiti od bogatega življenja in plodnega političnega dela pokojnega Vilfana.

V OPENSKEM PROSVETNEM DOMU

Izredni občni zbor ZSKD soglasno sprejel novi statut

S sinočnjega izrednega občnega zbora ZSKD v openskem prosvetnem domu (KROMA)

OBISK / ZANIMANJE ZA PRIMORSKI DNEVNIK

Dijaki goriškega Cankarja v uredništvu

TRST - Včeraj so obiskali naše uredništvo dijaki prvega in drugega razreda goriškega tržaskega zakona Ivan Cankar. Mladim gostom so člani uredništva orisali postopek nastajanja časopisa s posebnim ozirom na tehnično plat vprašanja. Goriški dijaki so se zanimali tudi za krizo, ki trenutno pesti naš časopis in s tem v zvezi jim je bil orisan sanacijski načrt podjetja.

Dijaki so postavili se marsikatero vprašanje glede novinarskega poklica in tehnologije, s katero Primorski dnevnik nastaja. (Foto KROMA)

TRST - Sinočnji izredni občni zbor je soglasno sprejel novi statut Zveze slovenskih kulturnih društev. S tem dejanjem se za množično organizacijo, ki v deželi Forlaniji-Juljski krajini združuje 60 slovenskih kulturnih društev in skupin, zacena novo pomembno poglavje. V letu praznovanja polstoletne žive in ustvarjalne prisotnosti na slovenskem in zamejskem kulturnem prizorišču torej ZSKD utrjuje svojo dosedanje vlogo in odpira pot v sodobno družbeno stvarnost. Polnostevilno prisotni člani so na sinočnjem zasedanju v Prosvetnem domu na Opcinah sprejeli tudi pravilnik, ki bo urejeval notranje delovanje Zveze slovenskih kulturnih društev.

»Stežice« jutri posvečene krizi našega dnevnika

TRST - Nedeljska oddaja Kam vodijo naše stežice bo tokrat posvečena prikazu položaja Primorskega dnevnika, ki je, kot je že splošno znano, v zadnjih casih izredno zaskrbljujoč. Bliza se namreč december, rok, ki je bil določen za vstop v veljavo sanacijskega načrta, ki bi hudo prizadel obstoj slovenskega dnevnika v Italiji. Preustroj Primorskega dnevnika predvideva krčenje števila zaposlenih, zmanjšanje števila strani in ukinitve ponedeljkove številke, ki je posebno pomembna, saj je zaradi izčrpnega in bogatega poročanja o športnih dogodkih zelo priljubljena med mladimi bralci. Gostje Matine Kafol bodo odgovorni urednik Bojan Brezigar, član upravnega odbora založniškega podjetja DPZ - PRAE Vojko Slavec in novinarka ter predstavnica sindikalnega odbora Breda Pahor. Oddaja bo v živo na Televiziji Koper ob 18. uri, ponovitev pa bo v petek, 1. decembra na TV Slovenija 1.

BENEČIJA / PO VDORU KARABINERJEV NA MATAJURJU

Kopica protestov in izrazov solidarnosti

Izjave SSŠ, Enotnega šolskega odbora in ZZP

TRST, LIPICA - Množijo se protesti zaradi grobega posega karabinerjev v vasi Matajur v občini Sovodnje. Sindikat slovenske sole in Enotni solski odbor sta na zadnji seji izrazila ogorčenje in protest zaradi nezastisanega posega oblasti, ki ga je bil deležen beneski župnik msgr. Pasquale Gujón, na katerega je zaradi podležih ovadbe padel sum, da je v svoji cerkvi skrival orožje.

Preiskave in oskrbitev, ki so potekale v dvomljivih okoliscinah, brez vsake priče in brez vednosti prizadetega in cerkvenih oblasti, predstavljajo nepojmljivo kršenje pravil o javnem redu in pravicah državljanov, je rečeno v protestu.

»Se zlasti je obsodbe vredno dejstvo, da je

ugledni slovenski župnik in borec slovenskih pravic postal žrtev nacionalističnih pritiskov ljudi, ki se očitno ne morejo sprijazniti z dejstvom, da živijo v italijanskih mejah avtohtone manjšine, ki se niso pripravljene odreci svoji istovetnosti.

SSS in ESO izražajo popolno solidarnost prizadetemu župniku Pasqualu Gujónu in faranom Matajurja ter pozivajo oblasti, naj storijo vse, da ugotovijo odgovornosti nasilnega dejanja.

Zveza za Primorsko (ZZP) pa je v svoji izjavi za javnost izrazila zaskrbljenost »zaradi stopnjevanega pritiska na slovensko manjšino v Italiji, ki je vrh dosegla v preteklih dneh z anonimno prijavo policiji

in njenim razdejanjem cerkve v Matajurju v Slovenski Benečiji,« kot je sporočil predsednik Zveze za Primorsko Lucijan Vuga.

Resno grožnjo za obstoj slovenske manjšine naj bi predstavljala tudi desničarska gonja za razveljavitev Osimskih sporazumov, katere očiten namen je tudi revizija meje, in sicer ob spretni diplomatski dejavnosti italijanske države, piše ZZP, ki je zaskrbljena zaradi usklajenega prizadevanja "strank slovenske pomladi", da bi kriminalizirali in razdrojili slovensko manjšino. Temu naj bi se zelo neodločno zoperstavljale tudi druge stranke v parlamentu, zunanje ministrstvo in vlada Republike Slovenije, piše v sporočilu ZZP.

GM / STIKI MED GLASBENIMI ŠOLAMI

Obisk iz Slovenjgradca

Gojenci bodo imeli 1. dec. skupni nastop

TRST - V petek, 1. decembra, bo prišla na povračilni obisk k Glasbeni matici v Trstu glasbena sola iz Slovenjgradca z ravnateljem, nekaterimi učitelji in delom gojencev, ki se bodo predstavili s solističnimi in komornimi nastopi.

Sola »Marij Kogoj« Glasbene matice iz Trsta pod vodstvom ravnatelja prof. Bogdana Kralja je bila na obisku v Slovenjgradcu junija letos, za stopala pa sta jo solski godalni orkester in Harmonikarski orkester Synthesis 4. Tako obisk sole GM v Slovenjgradcu kot sedanji povračilni obisk slovenjgradske glasbene sole v Trstu, sodita v okvir izmenjav med slovenskimi glasbenimi solami, obenem pa so ti izmenični obiski tudi priložnost, da se učiteljski zbor in gojenci seznanjajo s kulturno in splošno stvarnost okolij,

v katerih živijo in delujejo. Tako bo tudi tokratni obisk sole iz Slovenjgradca priložnost, da se gostje seznani z življenjem pri nas tako o naši kulturni dejavnosti kot o problemih, s katerimi se na splošno sooča naša narodnostna skupnost v Italiji. V tem smislu bo obisk gostov iz Slovenjgradca tudi priložnost za utrditev odnosov med matico in našim zamejstvom.

V petek, 1. decembra, bodo goste Glasbene sole iz Slovenjgradca sprejeli in pozdravili predstavniki Upravnega odbora GM in vodstva sole »Marij Kogoj« na sedežu v Ul. R. Manna, popoldne ob 17. uri pa se bodo njihovi gojenci predstavili (skupno z gojenci sole GM) z glasbenim nastopom v Prosvetnem domu na Opcinah, na kar opozarjamo že danes.

ŠOLSTVO / MANIFESTACIJA

Danes dijaški sprevod po mestnih ulicah

SKP izrazila solidarnost tržaškim višješolcem

Dijaki višjih srednjih sol bodo danes manifestirali po mestnih ulicah. Ob 9.30 se bodo zbrali na Trgu Oberdan in od tod krenili po mestu, da bi mešcani seznanili s svojim protestom. S tem se bodo pridružili protestu dijakov v drugih italijanskih mestih, saj bodo dijaske manifestacije potekale po domala vseh večjih italijanskih krajih. Namera visješolcev je na dlani: s skupnimi močmi želijo preprečiti krčenje prispevkov za javno solstvo in tudi dodelitev deželni prispevkov zasebnim solam v škodo javnih. Tržaški dijaki bodo iznesli svoje negotovanje zaradi krčenja 33. člena ustave, ki jamči ustanavljanje zasebnih sol, a izključuje, da bi jih podpirali z javnimi prispevki, predstavnikom deželne uprave.

Manifestacija bo tekoč kronala dijaški protest v Trstu, ki je bil letos stoodstoten. Visješolci so zasedli vseh 18 višjih srednjih sol: med zadnjimi so solska poslopja zasedli tudi slovenski dijaki. Danes se bodo dijaki tudi

Na liceju Fr. Prešerna je bil včeraj gost igralec Stane Raztresen (foto KROMA)

dokončno odločili, ali bodo nadaljevali s protestom, ali pa ga bodo prekinili.

Solske oblasti, solski skrbnik in ravnatelj so v preteklih dneh pozvali dijaštvo, naj preneha s protestom in naj prekine zasedbe, ker naj bi dijaki s tem v največji meri škodili prav samim sebi. Poziv ni naletel na ugoden odziv. Dijaki so nasprotovali predvsem

točki, v kateri jim pozivniki očitajo, da so se začele zasedbe na nedemokratski način.

V preteklih letih so dijaske zasedbe izzvale kopico komentarjev in mnenj tukajšnjih političnih sil. Letos ni bilo tako. Doslej se je o zasedbah izrekala le stranka komunistične prenovne, ki je izdala včeraj o tej zadevi svoje tiskovno sporočilo. SKP je na strani dijakov, je zapisano. Zatem dokaj podrobno omenja vladne ukrepe v škodo javnega solstva in poskus vlade, da bi privilegirala zasebne solske ustanove namesto da bi ščitila javne. V tej zvezi tudi spominja na dokument proti finansiranju zasebnih sol, ki ga je pred nekaj dnevi podpisalo šestdeset italijanskih kulturnikov, med kateri-

mi so omenjeni predsednik Evropskega združenja gojnih centrov Visalberghi, jezikoslovec De Mauro, romanist Asor Rosa, izvedenec za ustavno pravo Rodotà in astronomka Margherita Hack. Italija bi morala investirati v solstvo, da bi bila tako kos evropskemu izzivu, je zapisano. V sedanjem položaju, s tretjino prebivalstva, ki je dokončala le osnovno šolo, ima Italija bolj malo možnosti.

Tiskovno sporočilo SKP ob koncu omenja, da poteka se zbiranje podpisov za referendum za ukinitve deželne zakona iz leta 1991, ki predvideva izredne prispevke za tiste, ki se vpišejo v zasebne sole. Dežela s tem dejansko odjeda prispevke za pravico do študija, je se zapisano.

Uslužbenci ACT napovedujejo stavke

Uslužbenci javnega prevoznega podjetja ACT so na bojnem pohodu. Prekinitev pogajanj za preosnovo podjetja in proizvodnje je ob raznih drugih problemih (pomanjkanje osebja, izvajanje delovne pogodbe, delovni urniki itd.), ki ustvarjajo težave v odnosih med uslužbenci in vodstvom podjetja, je krepko dvignila temperaturo nezadovoljstva, zaradi česar so delavski sveti sporazumno s sindikalnimi organizacijami tega sektorja napovedali stavkovno gibanje. Za torek, 28. novembra so napovedali stiriurno stavko od 17.30 do 21.30, vzporedno pa se bodo ob 18.15 zbrali na skupščini na Broletu. Nadalje so za razdobje od 5. do 10. decembra napovedali, da se bodo vzdržali nadurnega dela, v teku decembra pa bodo izvedli tudi celodnevno stavko.

RAZSTAVA / NA POMORSKI POSTAJI

Šola, umetnost in pristanišče

Na ogled sodobne umetniške stvaritve in dokumentacija o vplivu luke na mesto

Pristanišče je dalo pomemben pečat izgledu Trsta, od najstarejših pomolov in skladišč v starem pristanišču, do sodobnega 7. pomola in naftovodnih terminalov v novem pristanišču. V dvorani Ilirija na Pomorski postaji je od včeraj na ogled razstava o razvoju tržaške luke, ki bo odprta do 12. decembra. Posebnost pobude je, da je ob zgodovinskih dokumentih tudi razstava najnovejših likovnih ustvaritev.

Pristaniška oblast, solsko skrbništvo, deželno solsko nadzornništvo, Tržaška občina in umetniška sola Nordio so priredili razstavo, da bi poudarili živo povezavo med umetniško ustvarjalnostjo in pristaniškimi dejavnostmi. Razstavljene zgodovinske mape segajo od začetkov prejšnjega stoletja, ko so se načrtovali za trkratne case sodobno pristanišče, ki mu danes pravimo staro, do zadnje pridobitve, 7. pomola, ki je ponazorjen tudi v veliki maketi. Med zanimivosti razstave nedvomno spada kamniti blok z vklesanimi začetnicami Franca Jožefa in datumom 18. 9. 1882, ko je sam cesar položil prvi kamen prenovljene komercialne luke, v kateri so takrat začeli graditi danes v glavnem opuščen in razpadajoča skladišča, pa tudi barvni nacrt iz začetka tega stoletja, ko so predvidevali, da se bo pristanišče razvilo s 25 pomoli vse do Milja.

V okviru razstave bo tudi vrsta konferenc namenjanih mladini o raznih aspektih pristanišča in umetniške dejavnosti.

(foto Balbi/KROMA)

SSK / POKRAJINSKO VODSTVO

Pokrajinske volitve in skupno zastopstvo v ospredju

Pokrajinski izvršni odbor stranke SSK je zadnje sejo posvetil zlasti dvema vprašanjem, in sicer posodobitvi pristojnosti tržaške Pokrajine v luči julijske razsode ustavnega sodišča o porazdelitvi volilnih okrožij, in o volitvah skupnega manjšinskega zastopstva.

V zavesti slovenskih ljudi si po mnenju SSK namreč vedno bolj utira pot spoznanje, da so bili skupni z volivci italijanske narodnosti v okoljskih občinah grobo diskriminirani glede zastopnosti v pokrajinskem svetu. »Dokaz temu je dejstvo, da so nekatere okoljske občine že

osvojile načela omenjene razsode, pa tudi navadni ljudje vedno bolj odločno izražajo svoje mnenje o tem problemu. « Ne glede na to, kakšna usoda čaka pokrajine v Italiji in se posebej v mnenju SSK, najbolj pomembno, da prefekt cimpri razpiše volitve za obnovitev tržaškega pokrajinskega sveta po splošno veljavnih predpisih. Tako izvoljeni pokrajinski svet bo tudi najbolj pristojen, da odloči o nadaljnjem preustroju pokrajinske uprave in njenih pristojnosti.

Glede oblikovanja voljenega predstavništva slovenske manjšine v Italiji izvršni odbor SSK z zadovoljstvom ugotavlja, da se tudi glede tega vprašanja uveljavlja prepričanje o tej potrebi, tako pri organizacijah civilne družbe, kot političnih komponentah manjšinske skupnosti. »To pomeni, da je bila pobuda SSK, dana lani v javno razpravo, odraz objektivnih razmer, ki zahtevajo oblikovanje legitimnega zastopstva manjšine pri njenem nastopanju tako pred italijanskimi oblastmi kot pri matični državi Sloveniji. V tem pogledu je treba se izdelati pravila o volitvah, pristojnostih in obsegu novega skupnega zastopstva. Kaze, da je sedaj nastopil trenutek za izdelavo i razpravo o zadevnem nacrtu,« piše v izjavi SSK.

Končno pokrajinski izvršni odbor SSK ugotavlja, »da se tudi vprašanje minimalnega zastopstva manjšine v vseh voljenih telesih postopoma pozitivno premika naprej in se vrašča v politično zavest italijanske demokratične družbe, pri čemer velja omeniti, da na takšen razvoj značilno vpliva zgled bližnje Slovenije in Hrvaske ter spodbuda evropskega parlamenta in njegovih strokovnih komisij v tej smeri.«

TRŽAŠKI ŽUPAN NA RADIU TRST A

»Nisem pozabil na Slovence«

Illy potrdil odprtost do slovenske manjšine in zaledja Trsta

Tržaški zupan Riccardo Illy je bil včeraj dopoldne gost Radia Trsta A (na sliki-foto KROMA). Z njim se je pogovarjal novinar Ivo Jevnikar (zupana je simultano prevajal tolmac Ravel Kodric), nakar je Illy odgovoril tudi na nekatera vprašanja poslušalcev.

Zupan je v oddaji potrdil predvolilne obveze do občanov slovenske narodnosti ter odprtost mestne uprave do manjšinskih pravic, sožitja in zaledja. Glede rabe slovenske je potrdil, da Občina sprejema dopise v slovenskem jeziku, izrazil pa je nujnost odobritve državnega zakona, ki naj bi dokončno uredil to vprašanje. Rekel je, da bo posegel pri vladi in parlamentu glede odobritve pravične zascite za slovensko manjšino.

Illy je dejal, da vprašanje sožitja kompleksno vprašanje, ki zahteva trezne napore vseh mestnih

komponent. Njegov odbor dela v tej smeri, čeprav se zaveda, da problemov ni mogoče rešiti čez noč.

V radijski oddaji je tekle beseda tudi o potrebi, da se Trst primerno odzove na vprašanje, ki zahteva trezne napore vseh mestnih

bilo tudi o zračnem onesnaževanju in o vse bolj kaotičnem mestnem prometu. Illy je tudi izrazil upanje, da bo občinski svet na osnovi prizivov kar se da izboljšal regulacijski nacrt za kraski teritorij.

DIJAKI NAM PIŠEJO

Kako je potekal dan zasedbe na šoli J. Stefana

Z Zavoda Jožefa Stefana nam pišejo:

»Tudi v četrtek je v prostorih šole Stefana, kjer zasedajo dijaki tega zavoda in pedagoškega liceja A.M. Slomšek, potekal reden in pester program samoupravnega pouka. Zjutraj sta se nadaljevala tečaja glasbe (kitare) in samoobrambe, pridružil pa se jima je se zanimiv tečaj ročnih izdelkov "Moka in sol", ki ga je vodila Mara Pavatič. Peti razredi, ki so že prej prišli v stik s profesorji, pa so imeli pouk iz glavnih predmetov. Popoldne smo bili deležni obiska Borisa Kobala. Povabljen je bil tudi Sergej Verč, a se obiska žal ni mogel udeležiti.

Kobal nam je najprej nakazal svoj pogled na slovensko stvarnost. Predstavil nam je tudi novo gledališko delo "Mein Kampf" in razložil ozadje ter simbole, ki jih vsebuje. Pripomnil je tudi, da ga je motilo obnašanje mladine prvi večer gostovanja gledališkega dela. Govoril je se o svojem delu, in sicer gledalščini in kabaretizmu. Dijake je predvsem zanimal slednji in porodila so se zanimiva vprašanja, ki so privedla na dan ozadja kabarejev, kot sta "220 Volt" in "Vrane družijo se rade". Govoril je tudi

o svojih solskih izkusnjah, tako na klasični (katero je opustil, ker je bila prelahka), kot na učiteljski. Tudi sam je okusil okupacijo in posredoval nam je svoje izkušnje.

Popoldne je potekalo v znamenju družabnosti, zvečer pa so se vrstile glasbene točke.

Včeraj je bil program prav tako natrpan. 3., 4. in 5. razredi Stefana so imeli pouk na sedežu in na podružnici "F. Filzi".

Peti razred pedagoškega liceja pa je imel dve uri pouka s profesorji. Ostali so se udeležili tečajev plezanja in petja (kitara in glasbena teorija). Ob 11. uri je predaval kitarist Rai Sasa Rudolf, zvečer pa nas je spremljala glasba skupine "Vatavuhu", katere kitarist je dijak zavoda Stefan.

Vsekakor so dijaki z okupacijo zadovoljni, imajo pa določene pomisleke, kar se tiče javnega tiska. Novinarji naj bodo bolj objektivni, naj pišejo, kaj se na šoli dejansko dogaja, ne da bi postavljali trditve iz svojih skljuckov, za katere sploh ni nujno, da držijo. Zato prosimo za bolj objektivno podajanje novic in za pravičnejše dodeljevanje prostora solam; ni vseeno, če je članek na prvi strani ali na četrti! SP«

MESTNA SKUPŠČINA

Občina Trst: načrt za novo športno palačo

Trzaska občina bo dobila novo športno palačo. To je usmeritev večine občinskega sveta, ki je sinoci, po nesklepčnosti zadnje seje, nadaljeval soočenje o novem športnem objektu. Po odobritvi izvršilnih načrtov je bilo tokrat na dnevnem redu finansiranje nove športne palače.

Novo palačo bodo zgradili v Ul. Flavia na območju sedanjega nogometnega igrišča društva Ponziana. Po zadnjih računih bo stala približno dvajset milijard lir, stroški pa se bodo najbrž povisali. Mestna uprava bo prispevala dve milijardi lir, največji delez pri izgradnji tega projekta (v njem bo prostora za nekaj več kot osem tisoč gledalcev) pa bo prispevala Dežela (12 milijard lir), ostale stroške si bodo razdelile druge ustanove, v prvi vrsti Trgovinska zbornica in hranilnica CRT.

Gradnjo nove športne palače podpirajo večinske stranke in tudi mnogi svetovalci opozicije, medtem ko je npr. Stranka komunistične prenov napovedala belo glasovnico. Tudi med sinočno razpravo so mnogi svetovalci podprli projekt, a tudi poudarili, da nova palača ne sme zadušiti drugih športnih dejavnosti, saj bo v glavnem namenjena kosarki. Od tod poziv upravi, naj ne pozabi na druge prav tako pomembne športne objekte in panoge.

Seje se ni udeležil zupan Illy. Njegov obrat je namreč sponzor kosarkarskega kluba, ki bo imel največ koristi od nove palače.

KONTOVEL / AO J.ŠTOKA

Tudi danes in jutri gledališki seminar

Po nadvse uspešnem gledališkem seminarju za najmlajše, ki je potekal prejšnji konec tedna v kontovelski telovadnici, se Amaterski oder Jaka Stoka s Proseka in Kontovela (prirejatelj seminarja v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev) danes in jutri obrača na nekoliko starejše ljubitelje gledališča. Danes od 15. do 21. ure in jutri od 10. do 17. ure bodo namreč prisli na svoj račun mladi med 15 in 35 letom starosti. Seminar bo vodil Brane Za-

vršan, pomagala pa mu bo igralka SSG v Trstu Lucka Pockaj.

Završan, igralec, režiser in koreograf, je dokončal Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani in se dodatno izobraževal v gledališki soli Jacquesa Lecoqa v Parizu. Kot predavatelj se že vrsto let posveča pedagogemu delu. Udeležencem seminarja bo predaval o ozivitvi odra, o odnosu do odrskega dogodka in o razvijanju gledališkega karakterja - vloge.

DEVIN-NABREŽINA / PO ZNANIH ZAMENJAVAH V OBČINSKEM ODBORU

SSk kritična do Depangherja, DSL pa zagovarja njegovo delo

Politična in upravna situacija se vsekakor postopoma razčističuje V Šempolaju tudi tajnik Močnik - DSL proti starim strankarskim logikam

Politične težave v devinsko-nabrežinski občini se počasi razčističujejo, tako da bo lahko odbor zupana Giorgia Depangherja nadaljeval z delom brez večjih pretresov. Kritike na račun zupana so vsekakor prišle iz vrst občinske sekcije Slovenske skupnosti, medtem ko je Demokratična stranka levice mnenja, da je Depangher ravnal korektno in popolnoma v skladu z mandatom, ki ga je pred dvema letoma dobil od volilcev.

Clani SSK, ki so se zbrali na skupščini v Šempolaju (prisoten je bil tudi pokrajinski tajnik Peter Močnik), so Depangherju očitili, da se je glede zamenjav dveh odbornikov ni posvetoval z koalicijskimi zavezniki. Zakon mu to dovoljuje, ne more pa kar tako prezreti stališč in pripomb enega od zaveznikov, v tem primeru SSK. Vodenje občinske koalicije je kolegialna zadeva, zato je dogovarjanje temeljna predpostavka za dobro upravljanje Občine.

SSk vsekakor ne name-rava zaostriti političnih odnosov, tudi zato, ker se zaveda hudih težav in problemov, s katerimi se v tem trenutku sooca De-

pangherjev odbor. O tem je na šempolajski skupščini obsirneje spregovorila podzupanja Vera Tuta Ban, ki je izrazila upanje, da bosta zamenjavi v odboru prispevali k reševanju vsaj nekaterih odprtih problemov. Podzupanja je vodila srečanje skupno s tajnikom Joskom Antoničem in z Mariom Kraljem, ki vodi tajniske posle. V Šempolaju so tudi potrdili nasprotovanje načrtovanemu plinskemu terminalu SNAM na meji med trzisko in nabrežinsko občino.

Popolno podporo zupanu pa izreka občinska sekcija DSL. Depangher po njenem mnenju ni spremenil politične sestave koalicije, kar mu očita SKP, a je z imenovanjem Zanettija in Verzegnassija izbral zelo kvalificirano sodelavca, ki mu bosta pomagala pri izvajanju volilnega programa liste "Skupaj-Insieme". Zupan si mora samostojno izbrati sodelavce in se ne more več podrežati preživelim strankarskim logiki delitve stolckov.

To stališče, piše v tiskovnem sporočilu DSL, vsekakor ne pomeni diskreditiranja strank, ki pa morajo

S četrtkove skupščine devinsko-nabrežinske sekcije SSK v Šempolaju (FOTO KROMA)

odigrati ustvarjalno vlogo spodbujevalca zupana in upraviteljev. To mora biti njihov prvenstveni cilj, medtem ko so nekateri se vedno prepričani, da se vloga strank omejuje na fizično navzočnost tega ali onega odbornika. Gre po mnenju DSL za staro in prezirelo miselnost, ki pelje v zapiranje in ne prispeva k iskanju sirsih zaveznistev, ki morajo temeljiti na programih in ne na stolčkih in podobno.

Nabrežinska sekcija DSL obzaluje, da nekateri se niso razumeli Depangherjevih stališč in tudi samo delo zupana, ki se, kot znano, mora soočiti s številnimi težavami in problemi. Bi bilo res čudno, poudčuje na koncu DSL, da bi zupanova delo zavirali tudi tisti, ki bi morali dobro poznati njegove načrte in njegovo postenost.

NOVICE

Kongresa DSL v Krizu in na vzhodnem Krasu

V trzaski pokrajini se nadaljuje sekcijski kongresi Demokratične stranke levice. Clani DSL z zahodnega Krasa (Kriz, Prosek in Kontovel) se bodo zbrali na kongresu jutri ob 10. uri v krškem Ljudskem domu. Na srečanju, ki je odprtega značaja, bodo sodelovali podpredsednik deželne sveta Milos Budin, pokrajinski predsednik DSL Claudio Tonel, predsednik zahodnokraskega rajonskega sveta Zdravko Bizin ter Marino Vocci, koordinator Prodijevih odborov. Kongres vzhodnokraske sekcije DSL pa bo v ponedeljek, 27.11. ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Sodelovali bodo načelnik DSL v mestni skupščini Giorgio De Rosa ter rajonski svetovalci Anamarija in Sasko Kalc ter Corrado D'Este in Mitja Cebulec.

Industrijci na obisku v raziskovalnem centru

Delegacija deželne Zdruga industrijev, ki jo je vodil predsednik Andrea Pittini, je obiskala padriški Raziskovalni center in se posebej tako imenovani znanstveni park. Sprejel jih je predsednik Domenico Romeo, ki jih je seznanil s poslovanjem raziskovalne ustanove, z njenimi načrti in problemi. Zavzel se je za tesnejše sodelovanje med znanostjo in industrijo.

Godba Salezijancev danes na Borznem trgu

V okviru pobud mittelevropskega kulturnega združenja, študijskega centra Niccolò Tommaseo in kavarne Tommaseo za njeno ponovno pozivitev bo danes na Borznem trgu ob 17. uri koncert godbe Salezijancev; godba se bo predstavila s koncertom trzaski pesmi, z operetnimi odlomki in avstrijskimi koracnicami, svoj nastop pa bo sklenila z nepogresljivo Radetzkyjevo koracnico.

Delovna mesta v javnih upravah

Ravnatelj pokrajinskega urada za delo obvešča, da bodo v ponedeljek 27. in torek 28. v okrožnem uradu za delo v Ul. Fabio Severo 46 (od 8.30 do 12. ure) sprejemali prošnje (na obrazcu C/1) za naslednja delovna mesta, ki so jih razpisale: -Miljska občina: 1 mesto strojepisca za dobo 1 meseca (po možnosti bo obdobje podaljšano); -Trzaska občina: 1 mesto uslužbenca socio-sanitarne službe za določen čas (za zamenjavo uslužbenke, ki je na porodniškem dopustu); -Avtonomni institut za ljudska stanovanja: 1 mesto upravnega uradnika (z obvladanjem strojepisja) za nedoločen čas.

Popis psov v zgoniški občini

V zvezi z deželnim zakonom z dne 4.9.1990, ki določa pravila o zaščiti domačih živali in popisovanju psov ter z zakonom št. 281 z dne 18. avgusta 1991 zgoniška občinska uprava vabi vse lastnike in i.netnike psov, bivajoče v občini Zgonik, da se javijo s svojim psom do konca februarja 1996 na zupanstvu v Zgoniku, vsak petek od 11. do 12. ure in izpolnijo prošnjo za vpis v deželni seznam psov. Popis bo opravil pristojni zivinozdravnik. Morebitni kršitelji bodo kaznovani v skladu z veljavnimi pravili.

Nabrežinski odbor pri tržaškem prefektu

Trzaski prefekt Moscatelli je včeraj sprejel devinsko-nabrežinski odbor, ki ga je vodil zupan Depangher. Po sestanku niso izdali nobenega sporočila, glavna tema razgovora pa so bili znani, nemogoči odnosi med tajnico in odborom, ki ze dalj časa hudo bremenijo Občino Devin-Nabrežino. Prefekt je znova na lastne oči preveril nemogočo situacijo na zupanstvu. V primerjavi s prejšnjimi sestanki je Moscatelli tokrat pokazal nekoliko večjo razpoložljivost za rešitev problema. Njegovo voljo pa bo treba seveda soditi po dejanjih.

PREDSTAVITEV KNJIGE

Pokol v Porčuju pod drobnogledom

Raziskavo o dogodkih izpred 50 let je izvedla Alessandra Kersevan

V Novinarskem krožku v Trstu je bilo sinoci izredno zanimivo in za poznavanje dogodkov iz nase polpretekle zgodovine pomembno srečanje ob izidu knjige »Porzus« mlade avtorice Alessandra Kersevan iz Tržica, ki je na osnovi znanih dokumentov in pričevanj, pa tudi s podrobno raziskavo o dogodkih izpred več kot 50 let, napisala knjigo, ob kateri se morajo zamisliti tako se ziveci akterji dogodkov iz časov odpornosti in osvobodilnega gibanja na našem območju, kot morada predvsem mladi, ki morajo iz rok starejše generacije sprejemati vse, kar je predstavljal v drugi svetovni vojni boj proti nacifazizmu, boj vseh antifasističnih sil proti okupatorju.

»Knjigo sem posvetila svojim staršem, ki sta mi ob zimskih večerih pripovedovala o partizanih in njihovem junastvu«, je

zapisala avtorica, ki je bila gostja večera, katerega je njej in njeni knjigi posvetil Krožek »Che Guevara«. Na srečanju sta spregovorila senator Silvano Bacicchi, predsednik ANPI-ja za Gorisko in zgodovinar Marco Puppin, besedo pa je imela avtorica knjige, medtem ko je večer vodila Licia Chersovani.

Knjiga obravnava dogodke izpred več kot 50 let, ko so nekateri clani partizanskih edinic 17. februarja 1945 ustrelili 17 osovopcev z obtozbo, da so sodelovali s fasističnimi silami. Garibaldince, ki so takrat streljali na osovopce so postavili pred sodišče. Proces, ki

ga vsi imenujejo z imenom »Porzus«, se je odvijal v povojnem času v mestu Lucca in v Firencah, katerima so sledili še drugi z oprostivijo obtožencev.

O vsem tem, pa se o marsičem, kar je bilo značilno za takratne razmere v boju proti nacizmu in fasizmu in za povezavo odpornosti in osvobodilnega boja s strani jugoslovanske partizanske vojske, je bilo govora na večeru, ki je pokazal, kako potrebne so takšna srečanja, če hočemo resnično poznati našo preteklost. Zal na večeru ni bilo slovenskih udeležencev.

N.L.

Knjiga o Aniti Pittoni

V knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolò bodo danes počastili spomin umetnice Anite Pittoni, ki je umrla pred trinajstimi leti. Ob tej priložnosti bo pesnik Vittorio Cozzoli predstavil knjizico o Pittonijevi, ki jo je pred kratkim izdal Studio Tesi. Govorila bosta tudi Gianandrea Gavazzeni in Livio Rosignano.

TRŽAŠKA OBČINA / OBISK PRI PREFEKTU

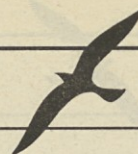
»Načrt kronometropola« za boljši življenjski ritem

Mestni ritem življenja je velikokrat neznosen zaradi slabe organizacije javnih storitev in prevozov, ter zasebnega prometa. Z izboljšanjem tega stanja se ukvarja Trzaska občina z »načrtom kronometropola«, v okviru katerega preučujejo možnosti, da bi uskladili urnike raznih dejavnosti. Pod vodstvom odbornika za reorganizacijo Giorgia Zanfagninija in odgovornega za načrt Giovannija Bergagno so že »fotografirali« sedanje stanje. Včeraj sta se občinska predstavnika srečala s prefektom Mariom Moscatellijem in mu orisala namen in razvoj načrta. Vladni komisar je pohvalil pobudo, ki meri v smer reorganizacije in posodobljenja vsega državnega ustroja. Decembra bodo »načrt kronometropola« predstavili pokrajinskemu odboru za javno upravo, da bi poglobili vprašanje urnikov javnih storitev.

Rodila se je brez oči: kritike zdravnikom

V trzaski bolnišnici Burlo Garofolo se je pred časom rodila hudo prizadeta deklica. Mati je po rodu iz Furlanije, vendar je prihajala na pregled v Trst, v bolnišnico, ki ji priznavajo vrhunsko kakovost. Kljub ehografijam pa niso pravčasno ugotovili, da se v nerojenem detetu niso razvile oči. Razumljivo je torej, kako hudo sta bila starša prizadeta ob porodu. Vest je prodrla v javnost in na Burlo so letele hude obtožbe.

Včeraj je uprava bolnišnice odvrnila kritike neprofesionalnosti svojih zdravnikov: ehografski pregledi ne dajejo slike organov, kot so oči, ker so za ultrazvoke povsem »prozorne«, podobno prizadetost pa beležijo enkrat vsakih 5.000 porodov, lahko jo povzroči infekcija v materinem telesu.

POSVET EVROPSKIH DIALOGOV / ANALIZA HRVAŠKIH VOLITEV

Pomembna vloga Istre v demokratizaciji Hrvaške

Dodatne spremembe je vnesel podpis v Daytonu

Iz nedavne volilne preizkušnje na Hrvaškem je Istra izšla okrepljena, vendar s tem se ni rečeno, da bodo odnosi s »centrom« oz. predvsem z vladajočo stranko HDZ boljši. Tudi podpis mirovnega sporazuma v Daytonu bi lahko imel povsem nasprotno posledico na etnično mešano območje. Italijanska predstavnika v hrvaškem saboru Ivan Nino Jankovčić in Furio Radin, novinar dnevnika Il Piccolo Paolo Rumiz in predsednik izvršnega odbora Unije Italijanov Maurizio Tremul so sicer mnenja, da je veliko pokazatelj, ki v srednjoročnem obdobju napoveduje okrepitev demokracije strank na Hrvaškem in v tem okviru Istra je in se igra zelo po-

Z včerajšnjega srečanja na Pomorski postaji (foto KROMA)

membno vlogo. Za Trst, FJK in Italijo pa seveda ni vseeno, kako se Istra razvija, je v imenu organizatorja, centra Evropski dialogi in pokroviteljev, Ljud-

ske univerze in krožka Dayton, včerajšnje srečanje na Pomorski postaji uvedel Giorgio Rossetti.

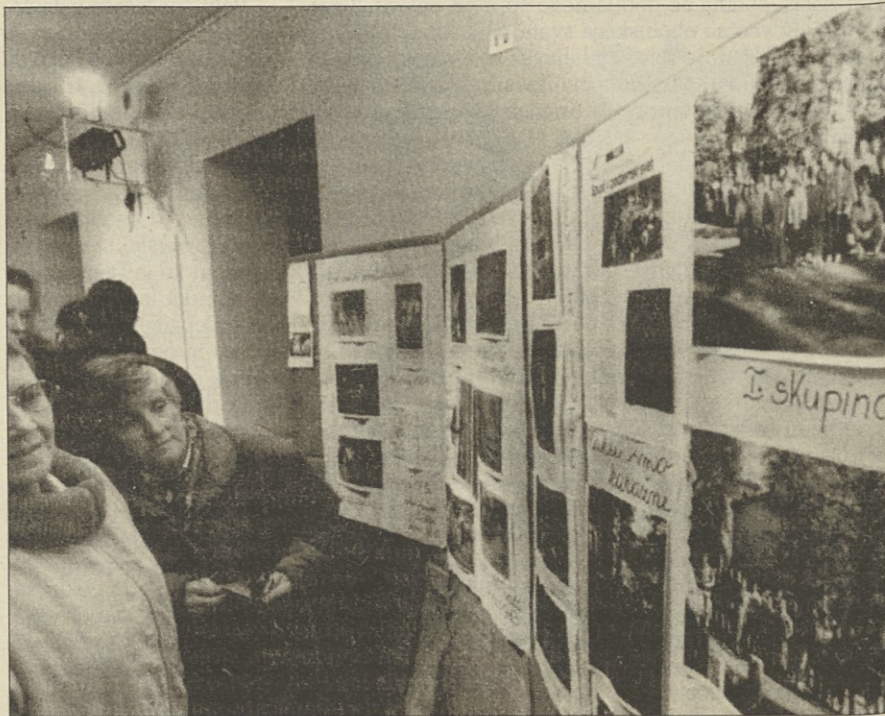
Kot je povedal Rossetti, so se za večer o »Istri po

volitvah na Hrvaškem«, začeli dogovarjati pred sporazumom v Daytonu. Vsekakor je doseženi, pragmatistični mir, kot ga je označil Rumiz, velikega pomena tudi za Istro, ki pa se je že prej odločno opredelila za mir. Odločna podpora Istrski demokratičnemu zboru in petlanski koaliciji, v kateri je ta stranka zaradi prodo nosti pri zagovarjanju stališč med odločilnimi, pa je bil ponoven dokaz, da Istra zavrača politiko HDZ. Bolj presenetljivo pa je bilo po oceni včerajšnjih razpravljalcev, da so podporo HDZ odvzela urbana središča z Zagrebom na celu. To pa tudi pomeni, da ni »proti Tudmanu« samo Istra, temveč da se opozicija krepi. Zasluga Istre, predvsem njenih strank in političnih predstavnikov pa je, da je takoj začela graditi opozicijo in da za svoj program pridobiva druge stranke. Če je torej analiza volilnih rezultatov pozitivna - v istrskih volilnih okrožjih je IDZ dobil v povprečju 75 ods. glasov - zakaj so napovedi previdnejše? Zato ker lahko oslajena vladajoča stranka s predsednikom Tudmanom reagira na dva povsem različna načina, bolj umirjeno ali skrajno agresivno, kar seveda lahko tok dogodkov povsem spremeni. Kaj pa Italija? Po oceni poročevalcev bi morala vsestransko investirati v Istro in italijansko manjšino v vidu izgradnje demokratične Evrope. Trst pa bi se moral otresti zagledanosti v preteklost in s konkretnimi pobudami vzpostavljati vse tesnejše sodelovanje s svojimi sosedami.

TREBČE / JAMA LABADNICA

Podzemeljski biser Krasa

Domače društvo pripravilo razstavo

Z otvoritve razstave v Ljudskem domu v Trebčah (foto KROMA)

Vzrok za prijeten večer v Ljudskem domu v Trebčah je bil spust »amaterjev« v jamo Labadnico. Ob začetku meseca sta namreč Slovensko kulturno društvo Primorec in istoimensko športno društvo iz Trebč organizirali ogled jame, ki je zanimiva tako po svoji strukturi kot zgodovini. Nedeljskim jamarjem so pomagali v globino člani jamarskega kluba Grmada iz Mavhinj. Izletniki v podzemlje so zbrali album fotografij, Slovensko kulturno društvo Primorec pa je izkoristilo priložnost, da pripravi manjšo razstavo o Labadnici in seveda o spustu vanjo. Pobudo bodo ponovili spomladi, spust v jamo namreč, in povabili na izlet tiste, ki jih ne tlaci klavstrofobija in imajo dovolj poguma, da se po lestvah spuščajo v globino. Povedati je treba, da je jama opremljena s fiksnimi lestvami, ki omogočajo dohod tudi manj spretnim iskalcem globin.

Ob ogledu razstave in med pogovorom z domačini smo zbrali zanimivo zgodbo, ali vsaj drobce zgodbe. Ko so fantiči na Krasu se pasli krave, so se sli v okolici Trebč zanimivo igrice. V zemlji je bila luknja, nanjo si dal klobuk in iz luknje je pihnilo, da je klobuk odletel. Raziskovalcu A. F. Lindnerju se je zadeva zazdela zanimiva in je zaslutil, da piha iz jame. Bil je prvi, ki se je spustil v globino in prisel do velikega jezera, ki nosi danes njegovo ime. Kako se globlje? Raziskovalcu kraskega podzemlja je ponovno pomagal domačin. Zapazil je, da sapica premika plamen sveče. Našli so vhod, ki pelje pod jezero in dostop v novo temo, ki je do leta 1925 veljala za svetovni globinski rekord. Jama se spusti 329 metrov pod zemljo. Deležna je velike pozornosti

sti speleologov in geologov zaradi reke Timav. V deževnih dneh reka napolni jezero, da se dvigne tudi do 115 metrov in preplavi rove. Zaradi te in drugih značilnosti je jama pod drobnogledom. Zanimiva je tudi za izletnike. Modrost naruke, da bi obiske uravnavali z lekarniško tehtnico, saj vsi vemo, kako je s Krasom in odnosom ljudi do znamenitosti, ki so se ostale. Globine se se najlažje skrijejo pred vsiljivostjo obiskovalcev in nespoštovanjem preostalih koskov narave.

Labadnica je podzemeljski biser. Hrani veliko lepote in marsikatero zgodbo, ki je vpeta v zgodovino Trebč. Večer v Ljudskem domu nas je vsaj opozoril na to, saj je

znano, da najmanj poznamo lastni dom. Oprtje razstave je obogatilo nastop kvarteta Nomos. Sestavljajo ga Aldo Zerjal (bas), Federico Brumat (flavta), Aljosa Tavcar (fagot, klavir) in Aljosa Saksida (klavir). Zerjal je s svojim petjem ogrel občinstvo, njegov bas pa je vzbudil marsikatero asociacijo na globine. Morje in oblaki so za tenke glasove siren, tišina jam je za bas.

Ob zaključku zapisa bi dodali drobno misel. Z nekaj domisljije lahko vsako društvo ustvari prijetne trenutke in priložnosti.

Ze samo okolje nudi vzpodbude za kulturna dejanja, ki so vabliva in vredna.

A.M.

DOLINSKA OBČINSKA KNJIŽNICA ZAŽIVELA

Igrica za najmlajše

Na pobudo dolinskega odborništva za kulturo je občinska knjižnica včeraj zaživela tudi ob prireditveni dejavnosti: z gostovanjem dijakin ljubljanskega pedagoškega liceja se je namreč začel napovedani niz pobud, namenjenih mlajšemu občinstvu. Prva je bila na vrsti animirana predstava z naslovom Kdo je Vidku sešil srajčko (na sliki prizor iz predstave - foto KROMA), že decembra pa bodo ljubljanske dijakinje predstavile se drugo zanimivo srečanje za solske otroke. Februarja je v okviru občinske knjižnice predvideno praznovanje dneva slovenske kulture, do konca solskega leta pa naj bi bili na vrsti se literarni večeri, srečanja z raznimi ustvarjalci, podeljevanja bralnih značk.

Občinska knjižnica redno deluje in je odprta občinstvu dvakrat tedensko, ob torkih in petkih od 14. do 18. ure. Po predhodnem dogovoru pa je možen tudi izredni obisk za sole ali številnejše skupine. (dam)

DOLINA / NA ŠOLI GREGORČIČ

Kar 28 na tečaju slovenščine

Pouk poteka v dveh izmenah, vsaka po dve učni uri tedensko

Predsinocnjim se je v učilnici dolinske nižje srednje sole začel tečaj slovenščine, ki ga v sodelovanju z občinsko upravo prireja Ljudska univerza. Pobuda, ki so jo dolinski upravitelji namenili seveda predvsem občanom italijanskega rodu, je doživela razveseljujoč dober odziv: tečaj bo namreč obiskovalo kar 28 ljudi. Pouk bo potekal v

dveh izmenah, vsaka po dve učni uri tedensko, vodila pa ga bo Nataša Smotlak, ki je pravkar dokončala študij na tržaški filozofski fakulteti.

Pobudo je dolinski župan omenil tudi na predsinocnji seji občinskega sveta: označil jo je kot koristno in pomembno za doseg skladnega sožitja. (dam)

LONJER

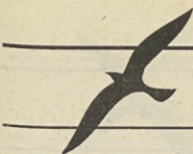
Andrej Lavrenčič devetdesetletnik

V Lonjerju, pri Kariolcnihi, kot so nekoč pravili družini, slavi danes domačin Andrej Lavrenčič visok jubilej - devetdesetletnico. Slavljenec ima za sabo burno življenjsko zgodbo, v kateri predstavljata navezanost na domačo zemljo in prizadevanja za slovensko stvarnost svetli stalnici.

Andrej Lavrenčič se je rodil 25. novembra 1905. Solo je obiskoval najprej na bližnji Katinari, nato v Trstu. Ze v mladih letih je vzljubil delo. Postal je mizar. Najprej je bil zaposlen v znani delavnici Zbokelj v Trstu, po opravljenem vojaškem roku, ki ga je povedel v Abruco, pa so se mu odprla vrata takrat prestižne tržaške ladjedelnice sv. Marka. V ladjedelnici je delal celih 35 let. Videl je njen razcvet in zaton.

Vstrib se skrbjo za delo je korakala njegova skrb za družino. Leta 1938 se je bil poročil z Justino Cok-Zupanovo, ki mu je povila sinova Rika in Zvonka. Danes bo slavil 90-letnico v njunem krogu in v krogu starih vnukov in treh pravnukov. Justine ne bo, ker ju je neizogibna usoda pred leti locila. Morda ga bo danes združil z njo spomin na leta, ki sta jih preživela skupaj. Morda se bo Andrej spomnil, kako sta z zeno med vojno zbirala živež in zdravila za partizane. Slavljenec je bil namreč vključen v osvobodilno borbo kot terenec.

Andrej Lavrenčič je ze med vojno prejemal Partizanski dnevnik in je stalen naročnik Primorskega dnevnika, pa tudi Novega lista, kar prica o njegovi veliki razgledanosti. Ko bo danes z vinom, ki ga je sam pridelal, nazdravil visokemu jubileju, se bo številnim cestitkam pridružila tudi cestitka našega dnevnika, ki se veseli castitljivega življenjskega praznika svojega zvestega naročnika.

Vabi otroke in starše naglasbeno pravljico

LUNINO KRALJESTVO

ki bo jutri, 26. t. m., ob 17. uri v dvorani na Colu - Repentabor.

Predstavo priporočamo otrokom urtcev in osnovnih šol.

KD F. PREŠEREN

vabi na koncert

STRUNE MILO SE GLASITE

Nastopajo: tamburaski ansambel KD F. Prešeren

tamburaski orkester Tita Marzuttini iz Vidma
tamburaski ansambel Mandolina iz Ljubljane

danes, 25. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV IZ TRSTA

vabi na

30-LETNICO REVIE ZBOROV

jutri, 26. t. m., ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
25. novembra 1995
KATARINA

Sonce vzide ob 7.17 in
zatone ob 16.26 - Dolžina
dneva 9.09 - Luna vzide ob
9.53 in zatone ob 19.43.

Jutri, NEDELJA,
26. novembra 1995

PETER

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 9,3
stopinje, zračni tlak 1022,9
mb ustaljen, veter zahod-
nik 5 km na uro, vlaga 74-
odstotna, nebo rahlo poo-
blaceno, morje mirno, tem-
peratura morja 13,7 sto-

pinje.

ROJSTVA, SMRTI in
OKLICI

RODILI SO SE: Giulia
Scoria, Sara Tironi, Chris-
tian Segala, Daniele Binet-
ti, Andrea Greppi, Njegov-
van Samuel, Giacomo Pa-
ludo, Federico Nearco,
Massimiliano Sepich, Si-
mone Santya Desco.

UMRLI SO: 68-letni
Guerrino Labinaz, 52-letni
Antonio Mannino, 78-letni
Cossovel Narciso, 83-letni
Giovanni Guerin, 74-letni
Telesforo Muzzi, 75-letni
Giovanni Sartoretto, 62-let-
ni Pietro Bontempo, 84-let-
na Emilia Covacich, 82-let-

V novi cerkvi sv. Ivana v Stivanu bo
danes, 25. t. m., ob 20.30

VOLARIČEV VEČER

ob 100-letnici skladateljeve smrti

Nastopili bodo:
sopranistka Kristina Macarol
s pianistko Ingrid Silic, pia-
nistika Barbara Corbato in
organizatorji koncerta:
otroski zbor Ladijca, dek-
liski zbor Devin in Fantje iz-
pod Grmade.

O skladatelju in njegovem
delu bo govoril prof. Pavle
Merkù.

Danes, 25. t. m. slavi
castitljivi jubilej, 90. rojstni
dan

Andrej Lorenzi

Iz srca mu želijo se
na mnoga leta
nečaki in nečakinje:
Mario, Liliana,
Dragica, Angela,
Anica, Edi, Radovan
in Mira

na Maria Trento, 77-letni
Mario Smotlak, 75-letni
Giordano Bertocchi.

OKLICI: uradnik Marco
Danuzzo in uradnica Flo-
riana Alborghetti, brezpo-
selni Giovanni Brezzi in
raziskovalka Lia Emanuela
Vanzetti, uradnik Paolo
Martinuzzi in uradnica Li-
boria Insinga, agent mestne
straže Fabricio Nencini in
uradnica Patrizia Messi,
tehnik Paolo Del Giusto in
biologinja Eva Decleva, so-
fer Luciano Zeriali in go-
spodinja Margot Gerzeli,
uradnik Gianni Tudech in
trgovka Chiara Rabusin,
inženir Giovanni Longo in
knjigovodkinja Monica Va-
lente, trgovec Sergio De-
pangher in trgovka Anna
Maria Perfigli.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 20. do
NEDELJE, 26. novembra
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne
odprte od 13.00 do 16.00
Trg Venezia 2 (tel.
308248), Ul. Fabio Severo
112 (tel. 571088).

BAZOVICA - Ul. Gru-
den 27 (tel. 226210) - samo
po telefonu za najnujnejše
primere.

Lekarne
odprte od 19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Ul. Fabio
Severo 112, Ul. Ginnastica
6.

BAZOVICA - Ul. Gru-
den 27 (tel. 226210) - samo
po telefonu za najnujnejše
primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Ul. Ginnastica 6 (tel.
772148).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka ob 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena

dežurna služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 15.45,
19.00, 22.15 »I buchi neri«
in »Liberak«, r. Pappi Corsi-
cato, i. Iaia Forte.

EXCELSIOR - 16.30,
18.25, 20.20, 22.15 »Trap-
pola sulle montagne roc-
ciose«, i. Steven Seagal.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.00, 18.00, 20.00,
22.00 »Il profumo del mo-
sto selvatico«, i. Keanu
Reeves.

AMBASCIATORI -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15,
24.00 »Mortal Kombat«, i.
Christopher Lambert.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15, 24.00
»Mai con uno sconosciu-

to«, i. Antonio Banderas,
prepovedan mladini pod
14. letom.

NAZIONALE 2 - 15.30,
17.05, 18.45, 20.15, 22.15,
24.00 »Io no spik english«,
i. Paolo Villaggio.

NAZIONALE 3 - 15.15
»Mowgli - Il libro della
giungla«, 17.00, 18.40,
20.30, 22.15, 24.00 »Nel
bel mezzo di un gelido in-
verno«, r. Kenneth Brana-
gh.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15, 24.00
»Amiche« i. Chris O'Don-
nell, Minnie Driver.

MIGNON - 16.15, 18.15,
20.15, 22.15 »Johnny Mne-
monic«, i. Keanu Reeves.

CAPITOL - 16.15, 18.10,
20.15, 22.10 »Qualcosa di
cui... parlare«, r. Lasse
Fialstrom, i. Julia Roberts,
Dennis Quaid, Robert Du-
vall.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »Al di là delle nuvo-
le«, r. Michelangelo Anto-
nioni, i. John Malkovich,
Sophie Marceau, Kim Ros-
si Stuart.

LUMIERE - 20.00, 22.15
»L'età acerba«, r. André
Tehinè, Elodie Bouchez.

PIREDITVE

DRUSTVENA GOSTIL-
NA V RICMANJIH vabi na
otvoritev likovne razstave
Liliane Spirito, ki bo da-
nes, 25. t. m., ob 20. uri.
Umetnico bo predstavil Bo-
ris Zuljan. Sodeluje orke-
ster glasbene sope godbe na
pihala iz Ricmanj.

SKLAD MITJA CUK va-
bi na ogled razstave UC-
NIH POMAGAL, KNJIG IN
DIDAKTICNIH IGRAC, ki
se bo vrsila jutri v Sejni
dvorani Zadrudne kraske
banke na Opcinah od 10.
do 12. ure.

SKD PRIMOREC -
Trebece prireja fotografsko
razstavo JAME LABADNI-
CE. Urnik ogleda bo danes
od 16. do 18.30 in jutri od
11. do 13. ure.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB, Ul. Donizetti 3
vabi danes, 25. t. m. na
predavanje z naslovom
IZAK RABIN - IZRAEL-
SKA DRŽAVA OD VOJNE
DO POMIRITVENEGA
PROCESA. Predaval bo
prof. Joze Prijevec ob
18.30.

KD SKALA iz Gropade
gostuje danes, 25. t. m.
dramsko skupino I. Gruden
iz Nabrezine z veseloigro
SUMLJIVA OSEBA. Priče-
tek ob 20.30. Vabljeni!

SKD VIGRED vabi na
večer ob 50-letnici osvobo-
ditve jutri, 26. t. m., ob
17.30 v društvenih prostori-
h v Sempolaju. Spored:
ogled video filmov ob osv-
oboditvi Trsta, predstavitev
zgodovinarja Borisa M.
Gombaca, nastop MPZ
Rdeca zvezda iz Saleza pod
vodstvom Rada Milica.

KD PRIMORSKO vabi
na ogled veseloigre PO-
ROČIL SE BOM S SVOJO
ZENO v izvedbi dramske
skupine KUD Domovina iz
Ospa jutri, 26. t. m. ob 18.
uri v Srenjski hiši v
Mackoljah.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV -
Knjiznica Dusana Cerneta
vabita na PREDSTAVITEV
PUBLIKACIJ KRSCANSKE
KULTURNE ZVEZE in
SLOVENSKO NARODOPI-
SNEGA INSTITUTA UR-
BAN JARNIK v ponedeljek,
27. t. m., ob 20.30. Informa-
cijsko mizo bosta pripravila
dr. Marija Makarovič in
Nuzej Tolmajer.

KD KRASKI DOM in
Zupnijska skupnost Repen-
tabor sodelovanju s Skla-
dom Mitja Cuk vabita na
predavanje v torek, 28. t.
m., ob 20. uri v Kulturnem
domu na Colu: ZAKAJ TU-
DI STEVILNI NASI MLADI
BEŽIJO V SVET ALKOHO-
LA IN MAMIL? Staršem,
mladim in vsem, ki se za to
zanimajo, bo skušal odgovo-
riti psihoterapevt dr. Viljem
Scuka.

SKD TABOR Opcine -
Prosvetni dom. Od 28. t. m.
do 10. decembra razstavlja
DEMETRIJ CEJ. Otvoritev
razstave v torek, 28. t. m.,
ob 20. uri. Predstavitve
Francesco Macedonio. So-
deluje KD F. Ziberna iz Po-
virja s prizorom »Beži zlu-
dej, baba gre!« Vabljeni!

SKD CEROVlje -
MAVHNJE prireja v torek,
28. t. m., ob 20.30 v prostori-
h bivše osnovne sole M.
Vilhar v Cerovljah preda-
vanje o potovanju Bruna
Krizmana, opremljeno z
barvnimi diapozitivi z na-
slovom: ALLAH AKBAR -
Z nahrbrnikom po Iranu.
Vljudno vabljeni!

MePZ PRIMOREC-TA-
BOR vabi na KONCERT OB
10-LETNICI pod vodstvom
Matjaža Sčeka v petek, 1.
decembra, ob 20.30 v Pro-
svetnem domu na Opcinah;
v četrtek, 7. decembra, ob
20.30 v Ljudskem domu v
Trebcu. Na sporedu pesmi
Merkùja, Kumarja,
Vremsaka in Lebica.

KD ROVTE - KO-
LONKOVEC, Ul. Monte
Sernio 27 vabi na ogled ve-
seloigre SUMLJIVA OSEBA
v izvedbi dramske skupine
KD I. Gruden iz Nabrezina
v domačem narečju v sobo-
to, 2. decembra, ob 20.30.
Režija Maja Lapornik.

KD I. GRBEC - Skedenj-
ska ul. 124. »Jutri pride sv.
Miklavž! Kaj mi bo prine-
sel?« Na Miklavževi razsta-
vi knjig, ki jo otvorimo v
nedeljo, 3. decembra, ob
16. uri si boste lahko zbrali
lepo knjigo in si ogledali
igrice, ki jo bodo prikazali
mali igralci otroškega odra
J. Stoka s Proseka - Kontov-
vela. Pridite! Veselo bo!
Razstava bo odprta tudi v
ponedeljek, 4. t. m. ob
15.30 do 17.30.

OBVESTILA

KD VESNA obvesca, da
je v Sirkovem domu v
Križu do 26. t. m. na ogled raz-
stava o ribištvu. Urnik: da-
nes od 18. do 21. ure in ju-
tri od 10. do 13. ure.

SKUPNOST BORCEV
XIX. SNOUB Srečka Koso-
vela vabi na OBCNI ZBOR
vse borce, aktiviste in svoj-
ce, ki bo v Stanjelu danes,
25. t. m., ob 10. uri pri go-
stiču Zoran.

JAVLJAMO, da bo
družaben večer za letnike
'60 2. decembra v restavraci-
ji Križman v Repnu. Kdor
se nam hoče pridružiti naj
se javi v večernih urah na
tel. st. 226609 ali 327429
do srede, 29. t. m.

SLOVENSKI DEZELNI
ZAVOD ZA POKLIČNO
IZOBRAŽEVANJE sklicuje
15. REDNI OBCNI ZBOR,
ki bo v četrtek, 30. t. m., ob
19.30 na sedežu Zavoda v
Trstu, Ul. Ginnastica 72.
Dnevni red: 1. Poročilo
predsednika, 2. Poročilo
ravnatelja, 3. Obračun in
proračun, 4. Razprava, 5.
Poročilo nadzornega odbo-
ra in 6. Razno.

SRENJA Dolina in KD
V. Vodnik, Mladinski
krožek, Majenca, Zadruga
Dolina in Zadruga Dolga
Korona vabijo vse vascane
in vascanke, da se udeležijo
sečnje na Brdu v okviru
projekta Dolina 2000. Zbi-
rališče danes, 25. in jutri,
26. t. m., ob 8. uri na pol
poti, ki pelje v zadrudni
hlev.

SEKCIJI DSL Kriz in
Prosek vabita na kongres, ki
bo jutri, 26. t. m., ob 10. uri
v kriskem Ljudskem domu.
Spregovorili bodo podpred-
sednik deželne sveta Bu-
din, predsednik DSL Tonel,
predsednik zahodnokraskega
sveta Bizin ter koordinato-
r Prodijskih odborov Voc-
ci. Vabljeni!

ODBOR za ločeno
upravljanje junarskega pre-
moženja Lonjer vabi vse
vascane na sejo, ki bo v po-
nedeljek, 27. t. m., ob 20.
uri v društvenih prostorih v
Lonjeru. Dnevni red: delo-
vanje odbora od njegove iz-
volitve do danes.

KD V. VODNIK vabi vse
člane na IZREDNI OBCNI
ZBOR, ki bo v sredo, 29. t.
m., ob 20. uri in ob 20.30 v
drugem sklicanju v društ-
veni dvorani. Polnostevilna
prisotnost je zelo pomemb-
na, ker bodo člani raz-
pravljali in odločali o
sprejetju novega društvene-
ga statuta!

IZLETI

PLANINSKA ODSEKA
Sloga in SK Devin organizi-
rata jutri, 26. t. m. izlet v
neznano. Zbirališče v Bazo-

vici pri spomeniku padlih
ob 9.30.

ČESTITKE

MAJDA in FILIP! Vse
najboljše ob vajini prvi 25-
letnici poroke vama želita
David in Katarina.

Danes praznuje v
Lonjeru ANDREJ LOREN-
ZI castitljivi jubilej. Ob 90-
letnici mu iskreno čestitata
KK Adria in KD Lonjer -
Katinara.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRAVA priložnost!
Ugodno prodam Discovery
2.500 dizel, ekološki, letnik
1992, prevozenih 70.000
km z vsemi pripomočki.
Tel. na št. 368633 (od 9. do
13. ure), 0335/284806.

VOLVO 460, letnik av-
gust 92 v dobrem stanju
prodam za 16.000.000 lir,
edini gospodar. Tel. na št.
0481/530407.

FIAT UNO 45 fire prod-
dam v dobrem stanju. Tel.
na št. 229224.

PRODAM Clio 1400 RT,
zelene barve, 65.000 km,
letnik 1991, cena po dogo-
voru 9.500.000 lir. Tel. na
št. 040/51370 ura obedov.

GRADBENO podjetje
prodaja žerjav Astom in
mešalec za beton. Tel. št.
0481/639915.

V STEVERANU, 50 m
od oglavne ceste, prodam
3.300 kv. m sadovnjaka, z
možnostjo preureditve v
gradbeno zemljišče. Tel. št.
0481/390238 v večernih
urah.

PRODAM hišo z dvo-
riščem v Logu. Tel. št.
228334.

GOSPA z izkušnjami nu-
di pomoč v gospodinjstvu v
dopoldanskem času. Tel. št.
0038667/31261.

GRADBENO podjetje
išče resnega zidarja. Tel. v
večernih urah na št.
0481/42024.

MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKI
ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirio 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

V BAZOVICI se je izgubi-
la mlada mačka perzijske
pasme, svetlorjave barve,
stara 18 mesecev. Postene-
mu najditelju nagrada. Tel.
št. 040/226259.

BEAU jolais nouveau in
se drugo za tvoje želje gostil-
na Grilanc - Salez. Tel. št.
229113.

MILIC iz Zagradca ima
odprt agroturizem do
vključno nedelje, 3. decem-
bra. Zaprto ob torkih. Tel. št.
040/229383.

KMECKI TURIZEM je
odprl Just Škerlj, Salez 44.
Ob sredah zaprto.

V DOBERDOBU bo da-
nes, 25. t. m. odprl osmico
Berto Tonkic. Točil bo belo
in črno vino ter nudil do-
mac prigrizek.

KUKUKEVI v Dobrodo-
bu so odprli agroturizem. Zap-
rto ob torkih in sredah.
Vljudno vabljeni!

PRISPEVKI

Ob izročitvi izkaznice
VZPI-ANPI darujejo Dario
Stoka 10.000 lir, Adriano
Sigmund 10.000 lir, Roberto
Cattaruzza 5.000 lir, Mario
Surer 10.000 lir, Livio Albi
10.000 lir, Emil Starc 10.000
lir, Aldo Colja 10.000 lir,
Zarko Prasel 5.000 lir, Va-
lentino Peric 10.000 lir, Ma-
rio Matjasic 5.000 lir, Mau-
rizio Filippi 40.000 lir in
Rado Mennucci 10.000 lir
za vzdrževanje spomenika
padlim v NOB s Kontovela.
Ob 70. rojstnem dnevu
daruje Gilo Maver 50.000 lir
za KK Adria.

Ob 8. obletnici smrti ne-
pozabne hčerke Nade daruje
mama 50.000 lir za Društvo
slovenskih upokojenecv,
50.000 lir za Zadrudni cen-
ter za socialno dejavnost in
50.000 lir za Glasbeno mati-
co.

V spomin na Normino
mamo Pino Valecic por.
Gregoric darujeta Danica in

Radovan Semec 20.000 lir
za Sklad Lucchetta, Ota,
D'Angelo, Hrovatin.

V spomin na pok. Bruna
Kuka darujeta Vanda in Li-
no Doljak 100.000 lir za po-
pravilo orgel v sempojski
cerkvi.

V počastitev spomina
ljubljenega brata Edija Ru-
stja darujeta Nino in družina
Polduzzi 100.000 lir za
spomenik padlim v Ga-
brovcu.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

†
Zapustil nas je nas
dragi

Mario Ciano

Pogreb bo v pone-
deljek, 27. t. m., ob 9.40
iz mrtvašnice v Ul. Co-
stalunga.

Zalostno vest sporočajo
zena Nevja, sinova
Roberto z Alessandro in
Stefano z Micaelo, nona
Draga in ostali
sorodniki

Trst, 25.11.1995

Ob izgubi dragega Ma-
ria Ciano zalujeta z
družino

Marko, Livia
in Zdravo

†
Zapustil nas je nas dra-
gi moz, oce in nono

Mario Smotlak

Pogreb bo v pone-
deljek, 27. t. m., ob 12.
uri iz mrtvašnice v Ul.
Costalunga v mackoljan-
sko cerkev.

Zalostno vest sporočajo
zena Rozina, hceri Neva
in Sonja ter sin Viljem z
družinami, vnuki
Martina, Luka in Nicola,
brat Alojz ter ostali
sorodniki

Mackolje, 25.11.1995

25.11.1993 25.11.1995
Minili sta dve leti, odkar
nas je zapustil nas dragi

Mario Milic

Z ljubeznijo se ga
spominjajo žena Olga in
hceri

Repnic, 25.11.1995

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirio 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul

SLOVENSKE ŠOLE / TRETJI DAN ZASEDBE ŠOLSKEGA SREDIŠČA

Zasedba je naporna stvar, a je tudi polna zadoščenj

Tudi včeraj so dijaki priredili vrsto koristnih srečanj in predavanj

»Okupacija je zelo resna, zahtevna in naporna stvar. Če ne poskusis, si niti ne moreš misliti, koliko napora je treba za organizacijo alternativnih dejavnosti, za čiščenje prostorov, za organiziranje prehrane in vsega drugega, kar je potrebno, da potekajo dejavnosti in naploj življenje v zasedenih solah v najlepšem redu. Gotovo pa ti to delo daje tudi precej zadoščenj, ko na primer organiziraš predavanje in ugotovis, da je zanimivo, da so dijaki zadovoljni in mu pozorno sledijo.« Tako ocenjuje Maja, ki bo ob koncu tega šolskega leta imela maturo. Gotovo pa so zanj to dnevi ze nekaksen zrelostni izpit, na katerem ji sicer ne bo nihče dajal ocene, vendar pa bo njo in desetino drugih dijakov, ki so se z enako resnostjo vrgli v to avanturo, obogatil z dragoceno izkušnjo.

Tudi o teh vprašanjih je včeraj popoldne stekel pogovor na srečanju, ki so ga dijaki imeli z občinsko odborico za solstvo Marileno Francioso. Govorili so o finančnem zakonu, o razlogih za protest, ki jih je odborica naložila podprla in kvečjemu izrazila presenečenje, da se protestu niso pridružili tudi italijanski goriski dijaki. »Iskali smo stik z njimi, pršli so tudi na obisk k nam in nam izrekli solidarnost. Toda vse se je

ustavilo pri tem in kaže, da naši vrstniki na italijanskih solah niso toliko zainteresirani za probleme krcenja sredstev za sole in za kvaliteto javne sole, da bi zaradi tega zasedli solo«, so povedali slovenski dijaki. Odbornica Francioso, ki je po poklicu psihologinja, je v sproščenem pogovoru razvila skupaj z dijaki zanimivo razmišljanje o soli, od odnosih med večino in manjšino, o odpiranju in zaprtosti, o pomenu zasedbe. Soglasala je z oceno dijakov, da je ta izkušnja neprimerno naporejša, kot pa sesturno pasivno sprejemanje profesor-skih razlag pri rednem pouku, sorazmerno z naporom pa je tudi zadoščenje, ki ti ga da.

Srečanje z občinsko odborico, med katerim so se bežno dotaknili tudi nekaterih odprtih problemov slovenskega šolskega središča, za reševanje katerih je pristojna občinska uprava, je bilo tretje v večrajšnjem sporedu obiskov v zasedenem središču. Potem ko so predvčerajšnjim dijakom v pogovoru s senatorjem Bratino dobili neposredno informacijo o parlamentarnem delu v zvezi s finančnim zakonom, ki je bil povod za njihov protest, so se včeraj dopolne posvetili splošni manjšinski problematiki in zgodovini nase narodnostne skupnosti. O prvem vprašanju

je govoril deželni tajnik SSK Martin Breclj, ki je prikazal zakonski položaj nase narodnostne skupnosti in ga primerjal z nemško in francosko manjšino, ki imata iz tega vidika dosti bolj urejen status. Italijanska država je imela veliko priložnosti, da bi uredila tudi status Slovencev, vsak pa jih je zanemarila. Razlogov je več in so kompleksni, k odpravi nekaterih pa lahko prispevamo tudi sami, s tem da premostimo interna nesoglasja, uredimo odnose med nami in se navzven predstavimo enotno, je dejal Breclj.

Drugo predavanje je bilo namenjeno zgodovini: Milan Pahor je spregovoril o Narodnem domu v Trstu, o njegovi vlogi in pomenu, pa tudi o podobnosti z goriskim Trgovskim domom. Predavanje je bilo sila zanimivo, so nam povedali dijaki. V soli so sicer kdaj pa kdaj imeli priložnost kaj slišati o tem, toda nikoli niso dobili tako zaokrožene in popolne slike obdobja, za katero je v solskih programih navadno malo časa ali pozornosti.

Ob teh in drugih alternativnih učnih dejavnostih prebivajo dijaki čas v zasedenem središču tudi v bolj sproščenem vzdušju. Ko postajajo ure dolge in se po treh dneh zasedbe začenejo kazati znaki utrujenosti se prikazejo

šahovnice, karte in druge družabne igre. Priskrbeli so si tudi pianolo, kjer od časa do časa kdo kaj zaigra. Nekaj časa posvečajo tudi branju in seveda gledanju televizije. Na marsikaterem obrazu obrazu je opaziti sled nespanskih nočnih ur, kar seveda tudi sodi k zasedbi, ko so dnevi neskončno dolgi noči pa neverjetno kratke.

Delegacija dijakov je bila včeraj v Trstu, da bi se dogovorili o kakšni skupni akciji, pa so se vrnili nekoliko razočarani. Se bolj jih je seveda razočarala mlachnost in pasivnost goriskih italijanskih dijakov, ki načelno soglasajo s protestom, toda se ne nameravajo aktivno angazirati.

Slovenski dijaki bodo kljub vsemu izpeljali program, ki so si ga zastavili v prejšnjih dneh. Danes imajo na sporedu se srečanje z Acetom Mermoljo in nekaj drugih dejavnosti, zasedba pa se bo nadaljevala predvidoma do vključno nedelje, ko naj bi naredili obračun protestne akcije in strnili svoje zahteve v izjavi, ki jo bodo poslali parlamentu v Rim ter drugim javnim upravam.

Na slikah (Fotostudio Reportage) srečanja s senatorjem Darkom Bratino in Martinom Brecljem

GORICA / IZREDNI KONGRES GORIŠKEGA KROŽKA STRANKE

Mestni krožek SKP v konfliktu s pokrajinskim vodstvom stranke

Za tajnika izvolili Stanka Maligoja - V odboru številni Slovenci

Goriški krožek Stranke komunistične prenove je, kot razberemo iz včeraj dostavljenega tiskovnega sporočila, prejšnjo nedeljo imel prvi izredni kongres in to na pisno zahtevo več kot polovice članov. Potreba po sklicu izrednega kongresa, je se pojasnjeno v sporočilu za tisk, se je pojavila zaradi procesa zapostavljanja in odtrgavanja krožkov, »zaradi koncentracije vsega odločanja in zaradi stalnega vmešavanja v inter-

no delovanje krožkov SKP s strani dela pokrajinskega vodstva stranke, ki se zoperstavlja drugim demokratičnim izrazom stranke in jim preperečuje, da bi izvajali svojo politično vlogo«.

Za temi ostrimi očitki se skriva globok razkol med delom goriške strankine baze in nekaterimi voditelji v pokrajinskem merilu. Slednji so pred nekaj meseci sklicali mestni kongres in izvolili za tajnika stranke v Gorici Ottavia Romana. Večina članov goriškega krožka pa ni priznala legitimnosti tega sklica. Sedaj se je prav ta del stranke zbral na izrednem kongresu in izvolil svoje predstavnike.

Novo vodstvo goriškega krožka SKP, ki so ga

izvolili v nedeljo, sestavljajo: Srečko Mužič, Riccardo Cristiani, Mirko Vendramin, Boris Pintar, Stanko Maligoj, Riccardo Kociancic, Bruno Olivi, Gabriele Peteani, Enzo Mocchiutti in Alessandro Suligoi. Odbor je v svoji sredi se izbral političnega tajnika, ki bo se naprej Stanko Maligoj. Predsednik krožka je Mario Galasso, upravni tajnik pa Riccardo Cristiani. Poleg tega so na kongresu izvolili člane jamstvenega odbora in svoje predstavnike v pokrajinski politični odbor stranke.

Glede nadaljnjih političnih korakov so se člani mestnega krožka SKP odločili, da bodo v najkrajšem času sklicali mestno politično in programsko konferenco. Sklenili

so tudi, da uradno konstituira slovensko komponento stranke v Gorici, nadalje pa so se odobrili resolucije v zvezi s problemi zdravstva in splošne bolnišnice, proti Dinijevemu finančnemu zakonu in o potrebi po novem zagonu sindikalnega boja. Na kongresu so tudi ocenili, da je čas, da se preseže obdobje »prenove« in da se ponovno konstituira avtentična komunistična stranka. Ob poudarku, da ne gre odstopati od načelnih idejnih stališč, pa so tudi poudarili potrebo po sirsih volilnih in programskih zavezništvih z demokratičnimi in naprednimi silami, da se premaga desnica, ki je že toliko skode povzročila našemu mestu.

Podpisi za občinske referendume

Pobudniki treh referendumov proti finacarski soli sporočajo, da bodo danes zbirali podpise v Podgori (od 10. do 12.30 v Ul. IV. novembra, nasproti Scorianza), pri sv. Ani (14-16 pri blagovnici Coop) in v Kulturnem domu pred in po koncertu sezone Lipizer. Jutri bodo v Ločniku (Trg S. Giorgio 10-12.30), pred ljudskim vratom na Verdijevem korzu (10.30-12.30) in pred športno palaco poldrugo uro pred tekmo Brescialata in do začetka tekme. Pobudniki akcije apelirajo na številne Goričane, ki nočejo vojsnice na letaliscu, naj cimprej podpisajo, saj manjka za dosego cilja se vsaj 600 podpisov.

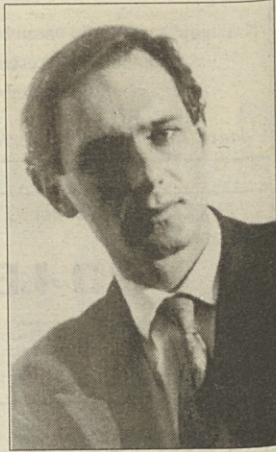
GLASBA / KULTURNI DOM

Massimo Gon odpira nocoj sezono Lipizer

Izvajal bo Chopina in Schumanna

Goriško glasbeno združenje »Rodolfo Lipizer« začneja nocoj novo abonmajsko koncertno sezono, med katero se bo zvrstilo 27 večernih in nedeljskih popoldanskih koncertov. Uvodni koncert bo nocoj ob 20.30, ko bo v Kulturnem domu nastopil pianist Massimo Gon (na sliki). Naslednji koncerti bodo deloma v Kulturnem domu, kjer bodo nastopali orkestri in najboljši izvajalci, deloma pa v dvorani L. Fogar.

Massimo Gon je za nočjsnji nastop pripravil zelo zanimiv spored Schumannovih in Chopinovih skladb. V prvem delu bo izvedel Otrške igre op. 15 in Kreisleriano op. 16 R. Schumanna, v drugem delu pa Dvanajst

etud (op. 25) F. Chopina.

Združenje Lipizer obvesča, da so se v prodaji abonmajske in posamične vstopnice. V Gorici jih prodajajo v turističnem uradu Appiani oziroma pred koncertom v Kulturnem domu.

KINO

GORICA VITTORIA 16.00 »Asterix conquista l'America«. Film za otroke.

18.00-20.00-22.00 »Al di là delle nuvole«. Rež. Michelangelo Antonioni (s sodelovanjem Wim Wendersa). Igrajo John Malkovich, Sophie Marceau, Kim Rossi Stuart, Fanny Ardant, Irene Jacob, Marcello Mastroianni, Jeanne Moreau. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »I ponti di Madison County«. Igrata Clint Eastwood in Meryl Streep.

TRZIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Peccato che sia femmina«. Rež. Josiane Balasko, i. Alain Chabot, Victoria Abril.

PRIREDITVE

SPD GORICA vabi člane in prijatelje na Srečanje ob 50-letnici obnove društva, v četrtek, 7. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Ob pesmi, glasbi in recitacijah bodo ozivili spomin na dogodke pred pol stoletja. Vstop z vabil, ki so na razpolago na sedežu društva in v Kulturnem domu.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR »Vrh sv. Mihaela« prireja v ponedeljek, 27. t.m., ob 20. uri, Gregorčičevo proslavo. Prireditve bo v SKC Danica na Vrhu.

KD BRISKI GRIC vabi danes ob 20.30 na gledališko predstavo Eros v Ofu. Gostovala bo dramska skupina KD Bazovica z Reke.

Dobrodosel

Elija!

Z mamico Sabino in ockom Pierom se veselijo kolegi Primorskega dnevnika

OBVESTILA

GOSPODARSKA ZADRUŽA KAS Dol - Poljane prireja jutri ob 14. uri »likof« ob dokončanju prve faze del na gradnji kulturnega in športnega centra. Srečanje bo ob 14. uri.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriškem dežurne črpalke

GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta
ESSO - Ul. Brass
IP - Ul. L. Isonzo
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISCE
IP - Trg Unità
TRZIC
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito
AGIP - Ul. d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Re-dipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
KRMIN
API - Drev. Ven. Giulia
DOBERDOB
CHEVRON - Palkisce

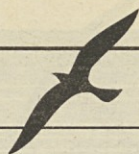
LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 94, tel. 790338

POGREBI

Danes: 10.00, Rosalia Pavoni z glavnega pokopališča v Cepovan; 11.00, Natalina Tonso, vd. Pecorari iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

MENJALNICA CAMBIO ISONTINO
Gorica - Korzo Verdi 56
menjalnica in prodaja tujih valut, slovenskega tolarja, hrvaške kune, madžarskega florinta, češke krome.
URNIK: od torka do sobote 8.30 - 13.00 in 14.30 - 18.00
Tel. 0481/536322 - fax 0481/531210

POSVET / MITTELEVROPSKO SREČANJE

Mejo doživljati brez kompleksov

Ocena aktualnih družbenih procesov

V okviru 29. mittelevropskih kulturnih srečanj se je včeraj na Trgovinski zbornici začel dvodnevni simpozij o obmejni kulturi, ki zadobiva danes se posebno aktualno poanto. Ob pozdravih političnih predstavnikov (omenimo župana Valentija in pokrajinskega odbornika Petiziola), so na srečanju sodelovali zgodovinarji in sociologi ter razni predstavniki srednjeevropskih realnosti.

V uvodu je bivši senator ter predsednik instituta Michele Martina poudaril bogastvo obmejne kulture, ki nosi v sebi specifične raznih kulturnih, etničnih ter jezikovnih komponent. Ta bogat humus je v Gorici od vedno navdihoval kulturne ustvarjalce. To kulturno podlago je treba gojiti in doživljati mejo sproščeno brez kompleksov oz. psiholoških barier. Srečanju letos predseduje Dimitrij Volčić, ki je nakažal aktualnost srednjeevropskega nadetničnega območja kot model za federalne težnje v Italiji, kot primer sožitja v iskani viziji združene Evrope in bližnjico za biveše socialistične srednjeevropske države na poti v evropsko skupnost.

Dopoldanski referati so interdisciplinarno uokvirili današnje stanje v srednji Evropi po letu 1989. Bivši avstrijski podkancler Erhard Busek je analiziral šestletje 1989-95 in ocenil, da so se po prvem navdušenju nad "demokratizacijo" danes vrstile na oblast nekdanje sile. Tako stanje je vezano predvsem na nezadovoljstvo in na prevelika pričakovanja, ki se bodo uresničila le z majhnimi koraki. Proces je neiz-

bezen in bodo posledice vidne tudi na Zahodu. Bipolarizem je za nami, politizem in kozmopolitizem sta iztočnici, iz katerih mora rasti Evropa.

Zgodovinar Salimbeni s tržaške univerze se je poglabil v pojem obmejne območja in ugotovil, da se je italijansko zgodovinsko sje zelo malo ukvarjalo s tem delom države. Posebno pozornost je namenil tudi pomanjkljivostim italijanskega solstva in podajanju enosmernih zgodovinskih interpretacij. Jutranji del posveta je zaokrožil sociolog Giorio s teoretično, nekoliko abstraktno, sociološko analizo meje ter njenega območja.

Na popoldanskem delu seminarja so sodelovali številni strokovnjaki. Od W.Zettla, ki je poudaril pomen stikov med srednjeevropskimi deželami pred letom 1989 do sociologa Gasparinija, ki je nakazal povzetke raziskave ISIGA v raznih obmejnih mestih s

posebnim poudarkom na sličnosti, ki so vidne tudi v različnih realnostih. Stalno spreminjanje, ki ga doživljajo obmejne pokrajine, je bogastvo in istočasno sibičnost, kajti treba je iskati vedno nova ravnotežja med komponentami, ki bogatijo večkulturno območje. Nazadnje omenimo se poseg zgodovinarja Jožeta Pirjevca, ki je osvestil sedelujoče z analizo življenja naše manjšine od povojnega časa do danes. Poudaril je našo politično, geografsko in zgodovinsko razsepljenost v raznih fazah mirovnih pogajanj in po nastanku avtonomne dežele FJK. Slika, ki je tako nastala, je zgovorno pričala o dejstvu, da je pri nas obmejna kultura še precej daleč in to ne po naši krivdi: zadnje poteze italijanske zunanje politike in zavlačevanje z zaščitnim zakonom, na katerega čakamo že nekaj generacij, ne potrebujejo posebnih komentarjev. E. J.

GORICA / SEJA SLOVENSKE MESTNE KONZULTE

Konzulta se bo povezala z rajonskimi predstavniki

Se bo srednja šola Trinko vrnila v Kapucinsko ulico?

Konferenca predsednikov treh slovenskih rajonskih svetov in mestne konzulte (v tem organizizmu naj bi bila tudi oba slovenska občinska svetovalec in nekaj slovenskih predstavnikov ostalih rajonskih svetov) naj bi v bodoče prispevala k evidentiranju in reševanju pomembnejših vprašanj, ki zanimajo slovensko narodnostno skupnost v goriski občini. Predlog, ki ga je dal predsednik goriske mestne konzulte Rudi Pavišić na prvem srečanju slovenskih rajonskih svetov (Pevma, Podgora in Standrez) in slovenskih predstavnikov v ostalih rajonskih skupščinah, je naletel na odobravanje vseh, ki so v njem uvideli možnost boljše koordinacije in dogovarjanja z občinsko upravo.

Kot je v uvodu iznesel predsednik mestne konzulte, je takšno povezovanje potrebno, da bi se boljše uveljavila slovenska prisotnost v mestu. S prstom je pokazal predvsem na občinske upravitelje, ki so v tej smeri premalo storili in so večkrat gluhi na nasvete in poglede, ki jih iznašajo člani mestne konzulte.

Predsednik standreskega rajonskega sveta Božidar Tabaj je izpostavil pomembno vprašanje gradnje financerske sole na letališču, ki bi, ko bi se udejanila, bistveno spremenila narodni sestav standreskega območja.

Silvan Primožič, predsednik rajonskega sveta za Pevmo-Oslavje-Stmaver, pa je bil kritičen do naše organizirane skupnosti, ker se ni v zadostni meri zoperstavila odo-

bitivni občinskega statuta, v katerem je premalo mesta za slovensko besedo. Ob tem je izrazil zaskrbljenost, da se tudi med Slovenci na Goriskem veča konfliktualnost. David Grinovero je opozoril na nevarnost izničenja slovenske prisotnosti v nekaterih rajonskih svetih, ko bi se udejanila teza po združevanju le-teh.

Predstavnik podgorškega sveta Maligoj je podprl idejo o konferenci predsednikov konzult, ki bi gotovo zagotavljala večjo učinkovitost pri reševanju skupnih vprašanj. Predstavnik svetogorskega rajonskega sveta Marko Bukovec pa je bil kritičen do levčarskih strank, ki v tem rajonu niso izvolili niti enega slovenskega predstavnika. Bukovec je tudi izrazil zaskrbljenost, ker je gorisko Slovensko gospodarsko združenje predlagalo, naj bi obrtniško cono, ki je bila načrtovana pri "kazerne-

tah", prenesli v Standrez.

V nadaljevanju seje so člani mestne konzulte pozitivno ocenili vest, ki jo je občinska odbornica za solstvo Franciosova posredovala predstavniku Sindikata slovenske sole in na podlagi katere bo občinska uprava v kratkem uredila kurilno napravo v solski stavbi v Ul. Cappuccini. Če je to res, pomeni, da bo bodoči in upamo tudi dokončni

- sedež nizje srednje sole Ivan Trinko prav v tej stavbi. Člani konzulte so nadalje izvedeli, da se bo na Pokrajini v kratkem sestala komisija, ki bo imela nalogo urediti vse potrebno, da tudi v okviru te uprave začne delovati slovenska konzulta.

Na sliki (Fotostudio Reportage) sestanek članov konzulte in slovenskih predstavnikov rajonov

NOVICE

V Štandrežu vrsta obletnic

V župnijski dvorani v Štandrežu bodo drevi ob 20. uri predstavili publikacijo Župnijska skupnost v Štandrežu skozi stoletja. Ob 21. uri pa bodo v župnijski kapeli odpri razstavo Liturgični predmeti in paramenti ter dokumenti župnije sv. Andreja apostola. Jutri ob 17. uri bo v župnijski dvorani proslava ob 30-letnici župnijskega doma Anton Gregorcic. Župnija in PD Standrez zelita z omenjenimi prireditvami obeležiti 700-letnico nastanka Štandreža, 70-letnico tamkajšnje župnije ter 30-letnice ustanovitve PD Standrez, poslikave cerkve in graditve župnijskega doma.

Javno in zasebno šolstvo

Svetovalski skupini DSL in SKP na Pokrajini prirejata danes ob 16.30 javno razpravo o financiranju zasebnih sol. Razprava bo v pokrajinski sejni dvorani, sodelovali pa bodo Maurizjo Salomoni, Roberto Antonaz, Ennio Pironi in Silvano Buttignon. Ob tej priložnosti bodo tudi zbirali podpise za razpis deželne referenduma zoper javno financiranje zasebnih sol. S tem v zvezi SKP izrka solidarnost s slovenskimi dijaki, ki so prav v teh dneh zasedli sole iz upravičene zaskrbljenosti za bodočnost javnega solstva in proti privilegiranju zasebnih sol.

V Medeji o evropski integraciji

Občina Medea prireja danes in jutri Dneva evropske integracije. Priredili so vrsto srečanj, ki se jih bodo udeležili tudi predstavniki pobratenih in prijateljskih krajev Vrtojba, Reka in Keutach v Avstriji. Ob 10.30 bo sprejem na zupanstvu, sledili bodo ogledi in ob 17. uri posvet o evropskem združevanju. Jutri bo izlet v Trst z obiski Rizarne, Miramara in Zavoda združenega sveta v Devinu.

Koristen tečaj prve pomoči

Prejšnji teden se je odvijal v torek in sredo zvečer tečaj prve pomoči v okviru Sole preživetja. V čitalnici knjižnice D. Feigel je zdravnik Roberto Chiozza predaval o posegih, ki so umestni in potrebni v primerih zastoja srca, zadušitve ali utopitve. Teoretičnemu delu so sledili poskusi na lutki, na kateri se je izkazalo vseh deset tečajnikov v tehnikah v dvojicah in posamezno. Pobuda je sodila v občasne priklince, ki jih Sola preživetja prireja po začetnem vsesezonskem delu pred dvema letoma. Tečaj je bil brezplačen, ker to omogoča združenje "Associazione Cuore Amico" iz Gorice skupinam, ki se za to dejavnost zanimajo. (AR)

SDAG / MEDNARODNI POSVET

Prometni koridor na 45. vporedniku

Srečanje naj bi ponudilo smernice za določitev nove vloge avtoporta

»Multimodalni koridor na 45. vzporedniku: vlna in namen "interportov" in blagovnih središč«. To je naslov posveta, ki ga danes prireja družba SDAG. Po pozdravih zupanov Gorice in Nove Gorice, predsednika SDAG Zanotta bo posvet uvedel ravnatelj univerzitetnega tečaja za diplomatske vede prof. Alberto Gasparini. Sodelovali bodo se predsednik Autovie Venete Furio Baldassi, generalni tajnik Asodocks iz Milana Jean Francois Daher, izvedenec evropskega programa Phare Ettore Calchera, upravljatelj interporta Rivalta Scrivera Sebastiano Grasso, predstavnik Trgovinske zbornice iz Perpignana v Franciji Jean Jacques Marti, direktor romunskega komercialnega urada Vla-

dimir Ciobanasi, konzul Poljske Janusz Kolwinski, predstavnik Državnih železnic Edoardo De Visentini in direktor SDAG Bruno Podbersig. Prisotnost je napovedal tudi deželni odbornik za prevoze Giorgio Matassi.

Namen posveta je preveriti možnosti razvoja prometne osi vzhod-zahod vzdolž 45. vzporednika, ki bi imela v Gorici eno od vmesnih središč. V tej luci bodo skušali osvetliti, kaksna naj bi bila vloga teh blagovnih središč in kaksne medsebojne oblike sodelovanja. Posvet naj bi dal konkretne napotke za načrtovanje nove vloge avtoporta v vidiku odprave carinskih pregrad predvsem pa za določitev struktur, ki naj bi jih realizirali v 3. sklopu del.

POLITIKA / PO MNENJU LIGAŠKEGA SEN. BOSA

Vsega zla na polotoku sta kriva Jug in mafija

Edini recept naj bi bil v odcepitvi Severa

Senator Erminio Boso velja za jastreba pri Severni ligi, medtem ko naj bi bili parlamentarci tega gibanja, izvoljeni v naših krajih, golobice. Predsinoči je Boso govoril na zborovanju o mafijski infiltraciji na Severu. Poleg Bosa, okrog dva metra visokega in krepkega severnjaka, rojenega v hribovih, ki - kot sam pravi - slabo prenaša nizinsko in južnjaško pokvarjenost, so se srečanja udeležili se parlamentarci Stroiili, Sticcotti, Bosco. Srečanje, ki ga je vodil pokrajinski tajnik Stein, so začeli prav zgoraj omenjeni z oceno političnega položaja v državi.

Glavno besedo je imel seveda senator Boso, ki je na populistični način opisal upravljanje države, po-

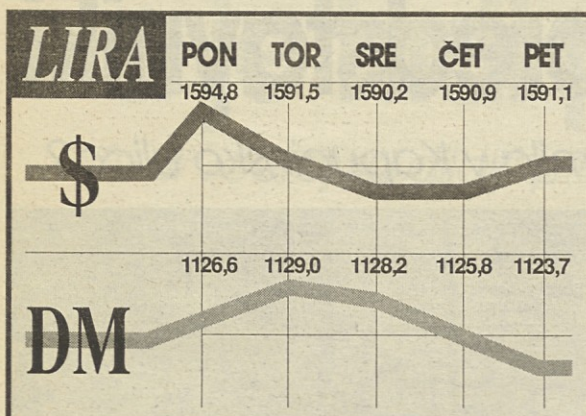

vezave med politiko, mafijo, skrivnimi lozami in sodstvom. Nanizal je nekaj demagoško zelo učinkovitih primerov o "kakovosti" upravnega aparata in birokracije, ki jo kontrolira "Jug" in je po njegovem kriva za stanje v kakršnem

smo. Resnici na ljubo je Boso o mafijski infiltraciji na "Severu" govoril bolj malo, pa kaj ko so itak vsa vprašanja povezana in se med seboj prepletajo. Tudi sindikati nosijo svoj del krivde, pa humanitarne organizacije, češ da "izkoriscajo" vprašanje priseljencev... Izhod iz takega stanja je en sam: izvajanje pravice do samoodločbe, na podlagi ustanovne listine OZN. »Zbrali bomo milijon podpisov«, je napovedal Boso in požel aplavz kot na komando.

Na specifično vprašanje o gradnji financerske sole je senator Bosco priznal, da so nemočni sprico splet in sistema in da bo najbrž težko ustaviti gradnjo. Povedal pa je recept: rusiti in razkrinkavati "mafijsko pocetje".

gospodarstvo in finance

DAVKI / PO BESEDAH FINANČNEGA MINISTRA FANTOZZIJA IN PODTAJNIKA GIARDE

Soditi o uspehu davčnega konkordata je še prezgodaj

Davčni priliv v letošnjih prvih osmih mesecih se je zvišal za 8,5 odstotka

MINISTRSKI SVET

Rok za varnost pri delu podaljšan do 20. januarja

RIM - Na predlog ministra za delo Tiziana Treua je vlada na včerajšnjem zasedanju sklenila podaljšati rok, do katerega se morajo podjetja prilagoditi predpisom zakonskega odloka št. 626, ki določa norme za varnost na delovnih mestih. Rok bi bil moral zapasti v ponedeljek, 27. novembra, vlada pa ga je zdaj podaljšala do 20. januarja prihodnje leto. Kot znano, so podjetja oziroma njihova stanovska združenja že dalj časa zahtevala podaljšanje tega roka, ker prilaganje novim predpisom ni niti približno preprosto, povrh pa zahteva v mnogih primerih tudi dodatne investicije. Ko je bilo na dlani, da veliko podjetij prvotnega roka objektivno ne bo moglo spostovati, se je torej vlada zadnji hip le odlocila, da usliši zahteve po podaljšanju časovnega termina.

Ministrski svet je včeraj sprejel se en ukrep, ki zadeva podjetja. Prižgal je namreč zeleno luč za ustanovitev seznama podjetij, ki ga bodo upravljale trgovinske zbornice prek svoje informatične družbe InfoCamere. Nov, kompjuterizirani register bo zajel vsa podjetja in družbe, vključno z obrtnimi in kmetijskimi. Doslej so seznam podjetij vodila sodišča, in to na papirju, kar je seveda onemogočalo preglednost in omejevalo pravico do legalne informacije o podjetjih.

RIM - Nobenega alarma zaradi davčnega konkordata, saj Italijani začnejo plačevati, čeprav naj bi se večji del poravnave začel po 10. decembru. S to optimistično izjavo je finančni minister Augusto Fantozi odgovoril na polemiko, ki so jo sprožile govorice, po katerih je množično davčni konkordat navrgel le drobtinico predvidenega doliva v državno blagajno. Vendar je minister tudi previdno dodal, da bo vlada v primeru, če konkordat ne bi izpolnil načrtovanega doliva, »skusala manjkajoča sredstva poiskati na pravičen in razumen način«. Za tiste, ki se ne bodo odzvali na vabilo k poravnavi zaostalih davčnih obveznosti, pa Fantozi obljublja, da ne bo »mascevalnih« ukrepov, caprav se davčna uprava ne bo odpovedala »normalnim kontrolam«. »In ker vsi zahtevajo izboljšanje davčnega mehanizma,« dodaja finančni minister, »bodo tudi

kontrole bolj učinkovite.«

Fantozi je opozoril, da množični konkordat izven ugotovitve, da Italijani plačujejo svoje obveznosti navadno tik pred zapadom roka, ki je v tem primeru 15. decembra. Podobnega mnenja je tudi podtajnik v zakladnem ministrstvu Piero Giarda, ki je postavil rešitveno vprašanje, ali je kdo kdaj videl takega Italijana, ki bi plačal davke mesec pred zapadom roka. »Videli boste, da bodo 14. decembra vrste za plačilo. Italijani bodo plačali,« je prepričan podtajnik, ki je tudi zanimal govorice, po katerih naj bi zakladno ministrstvo zjel pravi alarm zaradi neizpolnjenih pričakovanj o donosu davčnega konkordata.

Minister Fantozi, ki je včeraj sodeloval na nekem posvetu o davčnem federalizmu, je govoril tudi o krajevnih davkih, ki jim utajevanje prav tako ne prizanaša.

Pri občinskem davku na nepremičnine (ICI) so utaje kar relevanten pojav, vendar bodo lahko občine z uvedbo decentraliziranega katastra v kratkem sposobne veliko učinkovitejšega nadzora. »Davčna uprava pravkar dokončuje letalske fotografske posnetke državnega ozemlja,« je izjavil minister »na katerih potem nepremičnine, ki so vpisane v katastrske knjige, pobarvamo rdeče. Videli sem nekaj posnetkov, na katerih kar 50 odstotkov nepremičnin ni bilo obarvanih. Rezultat je impresanten.«

Ni manj razširjene niso nepravilnosti pri plačevanju davkov za odvoz odpadkov, zato vlada na osnovi pooblastila v finančnem zakonu pospešeno pripravlja katastrsko decentralizacijo, ki bi morala biti končana leta 1997. Decentriranje davčnega sistema je za Fantozijsko splošno priznana potreba, vendar po njegovih besedah davčnega federalizma ne mo-

re biti brez dejanskega federalizma. Toda vlada se vseeno pospešeno pripravlja na decentralizacijo, v okviru katere bodo najprej ustanovljene delne davčne ravni, nato pa se občinske. V ta namen je bila pri finančnem ministrstvu pred meseci ustanovljena posebna komisija, ki jo vodi nekdanji minister Franco Gallo in ki je za zdaj usmerjena k ustanovitvi samostojnega deželnega davka (ki naj bi nadomestil zdravstvene prispevke) in jim zagotovil del davčnega priliva od bencina. Za občine pa naj bi glavni vir davčnega dohodka ostale nepremičnine, čeprav je tudi temu področju namenjena temeljita preureditev.

Finančno ministrstvo je včeraj objavilo podatke, po katerih se je davčni priliv v letošnjih prvih osmih mesecih glede na enako obdobje lani zvišal za 8,5 odstotka. Dajatve na premoženje in dohodek so porasle za 6,2 odstotka, takse in dajat-

ve na posle za 8,5, dajatve na proizvodnjo, na porabo in na carine za 11,7, davki na monopol za 8,5, priliv od lota, loterij in drugih iger na srečo pa se je povisal za 8,8 odstotka. Ministrstvo je obenem sporočilo, da bo v prihodnjih dneh v distribuciji (tudi s časopisi) posebna brošura o množičnem davčnem konkordatu, v katero so njegovi tehnični strojniki številne informacije za zainteresirane davkoplačevalce. Med njimi bo na primer seznam vseh »samopostrežnih davčnih okenc«, pri katerih bodo tisti davkoplačevalci, ki niso prejeli obrazca za konkordat, lahko z davčno izkaznico (»codice fiscale«) dvignili njegovo kopijo.

Brošura je bila tiskana v nakladi pet milijonov izvodov in bo davkoplačevalcem na voljo brezplačno, ministrstvo pa se enkrat opozarja, da odziv na davčni konkordat ni obvezen, a je v interesu davkoplačevalca.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. novembra 1995 in zapadlostjo 1. novembra 2002.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi kupon s **5,50%** bruto obrestmi bo izplačan 1. maja 1996 z izvedenimi davčnimi odbitki. Znesek naslednjih kuponov izplačljiv 1. novembra in 1. maja za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **10,01%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **28. novembra**.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. novembrom; ob vplačilu (**1. decembra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

Priprave za prodajo družbe ENEL so pri koncu

RIM - Italijanskemu elektroenergetskemu sistemu so ure stete, kajti načrt za njegov preustroj in privatizacijo je pripravljen, njegovo izvajanje pa bo steklo v zelo kratkih rokih. Ministri za industrijo, proračun in zaklad, ki se ukvarjajo s to operacijo, ki bo odprla vrata konkurenci na tem občutljivem področju, so že končali delo in tako bo načrt za reorganizacijo elektroenergetskega sistema v prihodnjih dneh priromal na mizo vlade, od tam pa v pristojne parlamentarne komisije. Po 32 letih nacionalizacije in monopola Enela bo torej tudi Italija sprostila za sektor, k čemur jo med drugim silijo tudi normativi Evropske unije. Reorganizacija, v teku katere bo država prodala Enel, a bo ohranila nadzor nad njim, bo potekala v treh fazah in bo izvedena v dveh do treh letih.

Interpelacija in ovadba zaradi zvišanja bančnih obrestí

RIM - Poslanca Severne lige Vito Gnutti in Mario Borghezio sta naslovila na predsednika vlade in zakladnega ministra Dinija interpelacijo, na državno pravobranilstvo v Rimu pa ovadbo zaradi zvišanja aktivnih bančnih obrestí, do katerih je prišlo konec oktobra. Parlamentarca menita, da je do neutemeljenega zvišanja obrestí prišlo na osnovi »protikonkurenčnega dogovora« med veliko skupino bank, ki jim je njihovo združenje ABI dalo vso potrebno potuho in kritje.

V ponedeljek bo država izvedla prvi odkup lastnih vrednotnic

RIM - Zaklad bo prihodnji ponedeljek izvedel prvo operacijo odkupa lastnih vrednotnic na trgu, tako imenovano »buy back«. To bo storil na kompetitivni dražbi pri Banki Italije, ki je rezervirana za specializirane posrednike državnih vrednotnic. Prvi buy back bo zadeval naslednje vrednotnice: BTP od 1.1.1992 do 1.1.1997, BTP od 1.1.1991 do 1.1.1998 in BTP od 19.3.1991 do 19.3.1998.

Birokracija še vedno glavni sovražnik podjetnikov

MILAN - Birokracija, odvečni predpisi in povsem nepotrebni postopki so še vedno glavni sovražniki italijanskih podjetnikov, ki zahtevajo skrcenje stevila pravil in zvišanje njihove kakovosti. Skratka, zavzemajo se za dosleden in učinkovit normativen okvir, kakor izhaja iz najnovejših sondaz milanske agencije Gruppo Class. Raziskava je zajela vzorec 200 podjetnikov s področja dela, finančnih storitev, ekoloških servisov in nepremičnin, vsem pa je bila skupna zelo izrazita potreba po večji neodvisnosti podjetja od javne uprave.

Italijansko združenje potrošnikov proslavlja 40-letnico

RIM - Nacionalno združenje potrošnikov obhaja letos 40-letnico nastanka, saj je bilo ustanovljeno leta 1955, ko je kruh - po besedah predsednika organizacije Vincenza Dona - stal 135 lir na kilogram. Avtobusna vozovnica je veljala 25 lir, olivno olje pa je bilo mogoče proizvajati iz mila in mesarskih ostankov, zato je združenje za zaščito potrošnika nastalo predvsem za boj proti ponarejanju živil.

JUTRI NA SLOVENSKEM PROGRAMU RAI

Nasvidenje v naslednji vojni

Nasvidenje v naslednji vojni

Režija in scenarij: Zivojin Pavlović. Fotografija: Tomislav Pinter. Scenografija: Mirko Lipuzić. Glasba: Bojan Adamić. Montaža: Olga Skrgin. Kostumi: Irena Felician. Igrajo: Metod Pevec, Hans Christian Blech, Boris Juh, Milan Puzić, Tanja Poberznik, Ivo Ban, Jozica Avbelj, Janez Starina, Barbara Levstik, Zvone Hribar, Jože Hrovat. Produkcija: Viba film, Ljubljana, 1980.

Po Babičevi Veselici slovenski program RAI v Trstu nadaljuje svoje filmske večere. Jutri, v nedeljo ob 20.45 bo na sporedu film Nasvidenje v naslednji vojni režiserja Zivojina Pavlovića.

Zivojin Pavlović je pred dvema letoma prišel v Trst, kjer je festival Alpe Adria Cinema predstavljal njegov zadnji film Dezerter, ambivalentno gledanje na začetek vojne na tleh bivše Jugoslavije z Radeatom Serbedžijo, je bil posnet v tedaj komaj okupiranem Vukovarju. V Trst je zaradi embarga prišel po ovinkih. Prisotnost jugoslovansko-srbskega filma je ostro obsodila hrvaška delegacija. Protest je dokazal motečo »upravičeno nestrpnost« in Pavlovićevo sklicevanje na kulturo kot prerascanje političnih in meddržavnih sporov je bilo se bolj prepriljivo.

Drugo umetniško moč in odzivnost pa je vsekakor imel njegov prejšnji vojni film, Nasvidenje v naslednji vojni. Pred petnajstim leti je Pavlović v Sloveniji ekraniziral drugacen pogled na slovenski narodnoosvobodilni boj.

Zivojin Pavlović je mojster jugoslovanskega crnega realizma, družbeno kri-

tične smeri, ki je znana pod imenom »črni val« in se začena sredi šestdesetih let. Marsikateri njegov film je bil prepovedan, a vsako njegovo delo, literarno ali filmsko, je doživelo uspeh in odmev v celotni jugoslovanski javnosti. Čeprav neslovenec, »Jugoslovan« po pripadnosti in prepricanju, si je Pavlović prislužil oznako, »najbolj slovenskega avtorja«, verjetno preprosto zato, ker motivom iz slovenske literature (Na kmetih Ivana Potrca in Menuet za kitaro Vitomila Zupana) dal prepriljivo in občutljivo filmsko podobo, vnesel tisti naturalizem,

Zivojin Pavlović je prišel v Beograd iz malega mesta Sabac, kjer se je rodil leta 1933. Vpisal se je na likovno akademijo, in istega leta začel zahajati v beograjsko kinoteko, ki mu je postala ošebna filmska akademija. V zgodnjih petdesetih letih mora na zdravljenje tuberkuloze na Golnik v Slovenijo, prisiljen se je odreči likovni praksi in usmeri se tudi v literaturo. Leta 1962 Pavlović debitira v profesionalnem filmu: najprej kratkometražni filmi, potem pa sodeluje s svojim prispevkom v dveh omnibusih, Kaplje, Vode, Bojevniki ter Mesto. Pozneje se vrne v Slovenijo in tu posname tri slovenske filme, Rdece klasje, Let mrtve ptice in Nasvidenje v naslednji vojni.

Filmografija celovečercv: Sovražnik (1965), Vrnitev (1966), Prebujanje podgan (1967), Ko bom mrtev in bel (1967), Zaseda (1969), Rdece Klasje (1970), Let mrtve ptice (1973), Hajka (1977), Nasvidenje v naslednji vojni (1980), Vonj po telesu (1983), Pot v Katango (1987), Dezerter (1992).

tako značilen za film, ki je bil Slovencem nekam tuj. Njegov prvi slovenski film Rdece Klasje je zgodba o povojni nasilni kolektivizaciji, Let mrtve ptice pa prekmurska črna drama o propadanju podezelskega

okolja, o ljubezni in smrti.

Nasvidenje v naslednji vojni je ena najmočnejših in najproncljivejših interpretacij slovenske narodno osvobodilne vojne (in ne samo slovenske) in Pavlovićev verjetno najbolj kompleksni projekt. Nikakor ni enoznačna partizanska »samurajka«, kakršnih je bilo veliko v jugoslovanskem filmu južnih republik, nasprotno.

Zgodba se začena v Spaniji, kjer nekaj mladi partizan Berk obnavlja v spominih avtentično vzdušje tistih dni in razmišlja o tem skupaj s svojim priložnostnim sogovornikom Bittrom, bivsim vojakom nemske Wehrmacht na tleh Jugoslavije. Prikazujejo se nam spomini liberalnega individualista, sokola, ki svojo udeležbo v NOB ni pojmoval kot odrekanje lastnemu svobodnemu pogledu na svet. Postavljajo se vprašanja z zvezi s smiselnostjo vsakega osebnega početja, vsake zgodovine.

Naj nam bo dovoljeno, da ob tem filmu počastimo tudi spomin pred kratkim preminulega skladatelja in staroste slovenske filmske glasbe, Bojana Adamića.

Ales Doktoric

Kader iz Pavlovčevega filma Nasvidenje v prihodnji vojni

KVARTET GM LETOS PRAZNUJE 10-LETNICO

Prijeten koncert z godalnim kvartetom

Na sporedu Beethoven in Schumann

Prejšnjo nedeljo je SKD Tabor predstavilo drugo »Glasbeno srečanje na Opcinah« iz letošnjega jesenskega niza. Na tem koncertu se je predstavil Godalni kvartet Glasbene matice, ki je že vrsto let stalen gost na Opcinah. Kvartet deluje pod pokroviteljstvom Glasbene matice in slavi letos okroglo deseto obletnico, saj je nastal ob koncu leta 1985. V tem desetletju delovanja je godalna skupina koncertirala po Italiji, Sloveniji, Avstriji in nekdanji Sovjetski zvezi ter snemala za različne radijske in televizijske postaje. Na openskem koncertu se je godalna skupina predstavila z novo zasedbo, namesto Marka Biteznika je namreč vstopil koprski violist Bogomir Petrac: ob Petracu so člani kvarteta se violinista Zarko Hrvatic in Stefano Iob ter

violoncelist Peter Filipic.

Na koncertnem sporedu je bil najprej Kvartet v g-molu op.95 Ludwiga van Beethovna iz leta 1810. V tem delu je Beethoven že spretno izrabljaj možnosti, ki jih ponuja godalna zasedba, saj je dunajski mojster že napisal deset kvartetov. V svoji strukturalni obliki, ki je dokaj zahtevna za izvajalce, je Beethoven nakazal zelo resno in temno ozračje, katerega se je trzaski Godalni kvartet tudi držal.

Kvartet Glasbene matice je večkrat sodeloval tudi z mladimi obetavnimi solisti, kot npr. Miran Devetak, Marko Feri, itd. Na tem koncertu je sodeloval mladi slovenski pianist Aljosa Starc. To je glasbenik, ki je pred leti z odliko zaključil studij na konservatoriju »Tartini« pod mentorstvom Ravla

Kodrica in nato prejel tudi nagrado »A. Sancin« za najboljšo klavirsko diplomu v solskem letu 1992-1993. Od tega leta dalje redno sodeluje na koncertnih sezonah Glasbene matice bodisi v komornih zasedbah bodisi kot solist. V zasedbi klavirskega kvinteta je stevilno občinstvo lahko sledilo kvintetu v S-duru op. 44 Roberta Schumann. To delo, ki je nastalo leta 1842, je skladatelj posvetil priznani pianistki in svoji zeni Klari. Na openskem koncertu so izvedba tega dela in celotni spored doživela svoj kakovostni višek v tretjem stavku, in sicer v zagnanemu Scherzu.

Občinstvo je nasplošno preživelo prijeten glasbeni popoldan, ki se je zaključil z glasbenim dodatkom in se z obicajno zakusko.

Luisa Antoni

LIKOVNA UMETNOST / PORDENON

Prve Chagallove grafike in ilustracije Gogoljevega romana Mrtve duše

V pordenonski galeriji Sagittaria (Ul. Concordia) bodo od sobote, 2. decembra na ogled prve grafike in ilustracije, s katerimi je Marc Chagall opremil Gogoljeve Mrtve duše. Razstavo organizira center Centro iniziative culturali v sodelovanju z galerijo sodobne umetnosti Rupertinum iz Salzburga, odprta pa bo do 25. februarja naslednjega leta. Chagallova dela, ki jih bodo razstavili v Pordenonu, prihajajo iz omenjene avstrijske galerije, s katero so pordenonski razstavljalci že pred leti navezali izredno plodne stike. Tokrat bo poudarek na začetni ustvarjalni dobi Marca Chagalla, za katero so značilne grafike, vendar tudi vinjete, razne »namenske« risbe in pa ilustracije slovitega Gogoljevega romana Mrtve duše, ki so umetnika stale več let dela.

Klavirski duo Scano-Mattiotto

Glasbena ustanova Sonora, ki deluje že vrsto let predvsem na Trzaskem, je tudi letos uspešno izpeljala svojo koncertno sezono. Organizatorji teh glasbenih srečanj so se že od samih začetkov svojega delovanja odločili, da bodo omogočili dostop do koncertnega odra mladim glasbenikom in pa tistim poustvarjalcem, ki so vezani na naš prostor. Tako sta na zadnjem koncertu gostovala pianista Guido Scano in Claudia Mattiotto; oba glasbenika sta namreč vezana na Trst, saj je Scano že vrsto let docent klavirja na trzaskem konservatoriju »Tartini«, Claudia Mattiotto, ki je sicer njegova žena, pa se ukvarja z otroško didaktično metodo Dalcroze, iz katere je diplomirala na ameriški Manhattan School of Music. Mattiottova je večkrat v Tr-

stu priredila tečaje za glasbene pedagoge prav iz tega didaktičnega načina poučevanja. Pianista sta pričela svoje sodelovanje leta 1984 z namenom, da predstavita repertoar za stiročni klavir in da odkrivata nepoznane skladbe iz prejšnjih obdobij in iz sodobnosti. Trzaski koncert klavirskega dua je segel prav v tak repertoar, glasbenika sta tako predstavila več prvih skladb. Velik del skladb je casovno bil iz konca prejšnjega in začetek našega stoletja. Tako je stevilno občinstvo lahko sledilo delu »La Radieuse« ameriškega skladatelja Louisa M. Gottschalka; iz ameriškega glasbenega sveta je bil tudi Charles E. Ives s svojimi orgelskimi variacijami na znano temo »America«. Klavirski duo je odigral priredbo italijanskega mladega glasbenika Maura Ca-

stellanija, ki je te variacije iz orgelskega originala prepisal za stiročni klavir. Koncert je dopolnilo še šest »Souvenir de la Russie«, delo nemškega komponista Johannes Brahmsa. Te skladbe so bile sicer natisnjene pod psevdonimom G.W. Marksa, saj se je skladatelj verjetno zavedal, da nimajo globlje umetniške sirine. Koncert sta izvajalca popestrila se s skladbo »Maria Isabella«, katero je Adolfo Berio (ded bolj znanega Luciana) posvetil bavarski princesi. Posebej velja se omeniti šest valčkov Paula Hindemitha, ki so izstopali zaradi svoje glasbene in umetniške vrednosti. Koncert se je zaključil z dolgotrajnim aplavzom občinstva, ki je nato lahko se sledilo dvem dodatkom koncertnemu sporedu.

L.A.

NOVICE

Idrijčani bodo še taborili v Karigadorju

IDRIJA - Idrijske tabornike iz rodu »Srebrnih krvov« je pred kratkim razveselila vest o vnovični vzpostavitvi sodelovanja med občino Idrija in Brtonigla. V slednjo spada priljubljeni kamp v Karigadorju, kjer so se pred leti letovale skupine idrijskih tabornikov. Kot je po obisku v Istri povedal idrijski župan Samo Bevk, naj bi kamp, ki meri okrog 5 tisoč kvadratnih metrov, v njem pa je tudi nekaj zasilnih objektov, po zagotovilih tamkajšnjih oblasti spet lahko uporabljali za taborjenje. Kamp je v neposredni bližini plaže in nedaleč od znanega letovisca »Ladin gaj«. Od leta 1965 je v tamkajšnji zemljiski knjigi vpisan kot lastnina idrijske občine in spada v zazidalno območje. Na tokratnem obisku so se predstavniki obeh občin dogovorili za nadaljnje sodelovanje tudi na kulturnem, sportnem in drugih področjih, v kratkem pa bosta župana Samo Bevk in Tullio Fernetich podpisala listino o dobrih namerah. (R. B.)

Začela se je sanacija idrijskega mostu

IDRIJA - Na idrijskem mostu, ki je zaradi dotrajnosti nosilnih stebrov že več mesecev zaprt za dvosmerni promet, so te dni začeli s pripravami za začetek sanacije. V teku je se priprava celotne gradbene dokumentacije in sanacija mostu ter glavnega križišča ob vhodu v mesto, ki naj bi trajala šest mesecev. Vrednost vseh del znaša okrog 200 milijonov tolarjev, izvajalec pa bo ajdovsko Primorje. To naj bi vsa dela zaključilo do konca aprila prihodnje leto. V času gradnje bo promet po mostu potekal enosmerno, po zagotovilih izvajalca pa bo le občasno moten s krajšimi zastoji. (R. B.)

Za statut skoraj leto dni

POSTOJNA - Občina Postojna je končno dobila statut. Občinskimi svetnikom je v tretjem poskusu le uspelo izglasovati ta najpomembnejši občinski dokument, zanj pa je od 23 svetnikov glasovalo 17 članov sveta. Najbolj sporni določbi statuta, ki govorita o soglasjih k izdajanju koncesijskih aktov in izvrševanju ustanovitelskih pravic občine, zdaj določata, da mora župan pred izdajo omenjenih aktov imeti soglasje občinskega sveta. (M. G.)

O prenosu centra Kalič na občino niso govorili

POSTOJNA - O prenosu športno-rekreacijskega centra Kalič, ki ga je podjetje Postojnska jama-turizem izločilo iz lastninjenja in ga želi prenesti na občino, bodo svetniki govorili v nadaljevanju osme seje naslednji teden. Minuli četrtek namrec ta točka dnevnega reda kljub peturnemu zasedanju ni prišla na vrsto. Naslednji teden pa se bodo postojnski svetniki spopadli tudi s težavami tamkajšnjega zdravstvenega doma, ki mu po besedah njegovega direktorja grozi razpad zaradi vse hitrejšega in neusklajenega podeljevanja koncesij v osnovnem zdravstvu, o čemer smo že pisali. Dejstvo je namrec, da se zasebnstvo v zdravstvu na Postojnskem zelo hitro razvija, ustreznega dokumenta, ki bi določal pogoje in pravila na tem področju ter tako zaščitil zdravstveni dom kot javni zavod, pa še ni. Kot kaže, pa je problematika zdravstva mnogo širša, saj ima vedno večje težave tudi postojnska bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo. Dejstvo je, je bilo slišati na seji, da se naše zdravstvo podira. Če je temu tako, potem problemov v občinskem svetu ne bodo mogli rešiti, dobro pa je, da se z njimi vsaj seznanijo. (M. G.)

Osnovni šoli Kuteževo podarili računalnik

KUTEZEVO - Zavarovalnica Triglav - Območna enota Postojna, je osnovni šoli Kuteževo v občini Ilirska Bistrica včeraj podarila sodoben računalnik. Sola si je omenjeno darilo prislužila zato, ker je največji delež učencev, zavarovanih pri tej zavarovalnici, ravno na omenjeni šoli. Na natečaju za največ sklenjenih neugodnih zavarovanj je sodelovalo 27 osnovnih sol sezanskega, cerkniškega, postojnskega in ilirskobistriškega območja, torej območij, ki jih pokriva območna enota Triglava. Na osnovni šoli Kuteževo, ki jo obiskuje 110 učencev, sicer se nima računalniške učilnice, upajo pa, da bodo do nje morda prisli že v naslednjih letih. Pričakujejo, da bodo prihodnjo pomlad začeli z dozidavo šolske stavbe, ki je že pred časom postala pretesna. Njeni učenci pa že zdaj obiskujejo računalniški krožek v eni od ilirskobistriških osnovnih sol. (M. G.)

Osmi Čufarjevi dnevi

JESENICE - S slavnostnim nagovorom akademika Cirila Zlobca so se včeraj v gledališču Toneta Čufarja začeli 8. tradicionalni Čufarjevi dnevi, ki bodo letos se posebej slovesni. Domače gledališče Tone- ta Čufarja namrec praznuje 50-letnico delovanja, mineva pa tudi 90 let od rojstva jeseniškega dramatika, po katerem se gledališče imenuje. V prihodnjem tednu se bo v gledališču Toneta Čufarja zvrstilo sedem predstav domačin in gostujočih igralcev, v sredo bo zelo pestro v lutkovnem gledališču na Hrušici, dve predstavi pa bosta tudi v dvorani na Breznici in Dovjem. Čufarjevi dnevi se bodo končali prihodnji petek s slovesno podelitvijo jubilejnih Linhartovih znack. (M. F.)

PIRAN / MINORITSKI SAMOSTAN

Razstava o prenovi mestnega bisera

Prenovitvena dela naj bi končali do leta 2001

V avli občinske palače so včeraj odprli razstavo o prenovi minoritskega samostana v Piranu, ki jo je pripravil piranski medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Na njej je prikazan idejni projekt, ki sta ga izdelala arhitekt Jurij Sadar in student arhitekture Milan Tomac.

Po teh načrtih bodo kompleks minoritskega samostana, enega najimenitnejših med številnimi kulturnimi spomeniki v mestu, prenovili tako, da bodo ohranjene vse njegove kulturno-zgodovinske vrednosti, hkrati pa bo prilagojen sodobnim potrebam.

Prenova je zastavljena tako, da bodo vsa dela, vključno z restavratorskimi, končana do leta 2001, ko bo samostan slavil 700-letnico

obstoja. Projekt je bil po besedah avtorja zanimiv izziv za arhitekta, ki je moral obstoječo kompozicijo in preplet prostorov preoblikovati v logično strukturo, ki bo ustrezala prihodnjim potrebam in namenom.

Red svetega Franciška (minoriti) je med vsemi najbolj odprt v družbeno okolje in prenova samostana bo dala mestu ne samo polno ovrednotenje tega kulturnega spomenika, pač pa tudi kul-

Samostan bo postal kulturno in duhovno središče mesta (Foto: Zdravko Primožič / FPA)

turno središče, ki bo obogatilo življenje mesta.

Piranska občina vsekakor zasluži pohvalo, ker je denacionalizacijski zahtevek minoritov obravnavala z naklonjenostjo. Resno se je zavzela za to, da je bil uspešno izpeljan, čeprav je bilo to povezano tudi z velikimi stroški. V prostorih samostana je bil namreč nameščen mestni arhiv, za katerega so

morali zagotoviti druge prostore in so ga nedavno izselili. V samostanskem kompleksu pa je se vedno srednja zdravstvena sola, ki se bo po pogodbi z ministrstvom za solstvo izselila v letu 1998.

Ceprav bo priprava izvedbenih načrtov se dolga, so se v kompleksu že lotili dela. Z udarniskim delom patrov in vernikov so že porušili nekatere dele samostana, v dveh

letih pa naj bi bila končana prva faza preureditvenih del. Takrat bodo odprli pinakotko, v kateri bodo javnosti predstavljeni umetnostni zakladi samostana. Med temi žal ne bo znamenite Carpacciove slike Madonna s svetniki, ki je bila narejena prav za ta samostan in je bila v njem od leta 1518 do leta 1940, ko so jo odnesli v Italijo...

Boris Vuk

OTALEŽ / POSPEŠENA GRADNJA

Most čez Idrijco - življenjska nuja zaselka Masore

Ce se v teh dneh pelje-mo po magistrali ki Idrije proti Cerknemu ali v nasprotno smer, bomo pri Maruskovcu ob Idrijci opazili gradbišče, na katerem kljub zimi brnijo gradbeni stroji.

Delavci, italijanske firme Icop iz Vidma so pred dnevi začeli z utrjevanjem temeljev in tako imenovanim »zabijanjem pilotov«. Skoraj ni ure, da ne bi tam srečali tudi Jožeta Magajneteta, neumnega domaćina iz zaselka Masore, ki si je vtepel v glavo, da je tudi za prebivalce na težko dostopnem bregu onstran Idrije vendarle napočil čas, da jih most poveže s svetom. Vztrajno trkanje na različna vrata, prepričevanje delegatov zdaj že bive idrijske skupščine in neskončne ure trdega dela so končno obrodile prve sadove.

»Skoda, da so prisli tako pozno,« pojasnjuje Joze in se ozira čez Idrijco, ko ga sprašujem, kako bodo stroj spravili na to stran, če voda naraste.

Urejanje papirjev na raznih državnih službah jim je vzelo toliko časa, da so lahko z delom začeli sele na zimo. Te dni so začeli z utrjevanjem temeljev, ki jih bodo odvisno od trdnosti tere-

na - zasidrali od 4 do 12 metrov globoko. Izvajalec del je Primorje iz Ajdovščine, most pa bo, če bo slo vse po sreči, zgrajen v starih mesecih. Največji problem bo z denarjem, saj so za začetek zbrali okrog sedem milijonov tolarjev, celotna vrednost projekta pa je 22 milijonov. Država jim je iz poplavnih in demografskih virov primaknila 3,8 milijona, idrijska in cerkljanska občina pa 3. Tudi krajanji Masor in Otaleza, ki imajo svoja posestva onstran Idrije, zbirajo po svojih močeh. Morali bodo namrec, kot pravi Joze, sami zbrati kar okrog 10 milijonov tolarjev. To pa ni macji kaselj za stiri domaćije z nekaj nad 20 prebivalci. Pomoč so jim obljubila tudi podjetja, obrtniki, del investicije pa bo kreditiral izvajalec. Obrniti pa se bo treba se na kakšen naslov, da bodo zbrali dovolj za nov most čez Idrijco. Ta bo dolg 48 metrov, širok 4,2 metra, njegova nosilnost pa bo 22 ton. Tako bo narejen najpomembnejši del njihove povezave s svetom. Potem jih čaka se dostopna pot do domaćij, ki pa jo bodo že sami uredili, pravi Joze iz Masor.

Roman Bric

Kljub mrazu gradbeni stroji neutrudno brnijo (Foto: Roman Bric)

POSTOJNA / VPRAŠANJA IN POBUDE

Igranje s potrpežljivostjo svetnikov

Občinska uprava na vprašanja noče odgovarjati pisno

Da se upravne enote obnašajo kot »male države«, varno skrite pred roko državne-nadzora, obenem pa nedotakljive pred lokalnimi skupnostmi, je velikokrat slišati. Nekateri župani in občinski svetniki se pogosto pritožujejo nad njihovo arogantnostjo in brezbriznostjo, čeprav je sodelovanje med upravno enoto in lokalnimi skupnostmi zapisano v zakonu.

Sosveti načelnikov upravnih enot, v katere so občinski sveti imenovali predstavnike občin, naj bi namrec obravnavali vsa vprašanja, ki se nanasajo na opravljanje nalog upravne enote, predstavniki občin pa naj bi načelnikom dajali tudi mnenja in predloge. Kaže pa, da so v postojnski upravni enoti ta zakonska določila vzeli kar preveč dobesedno. Na predzadnji seji postojnskega občinskega sveta so svetniki med številnimi vprašanji, ki jih vsak mesec zastavljajo županu, preko njega tudi drugim različnim občinskim in državnim službam, javnim zavodom, podjetjem in ustanovam, zastavili tudi nekaj vprašanj, ki se nanasajo na upravno enoto Postojna. Slo je za pobudo, naj se načelnika opozori na neustrezen način dela v nekaterih njegovih resorjih in kršenje določb nekaterih zakonov, npr. o obrtnih dovoljenjih, obratovalnem času itd. Od upravne enote so želeli tudi izvedeti, ali je

muslimanska verska skupnost že vložila vlogo za odprtje molilnice v Rakitniku, zastavili pa so še nekaj drugih vprašanj. Odgovor, ki so ga dobili zadnji hip, je bil kratek in jednat. V njem jih načelnik upravne enote Franc Tomazič obvesca, »da so o odgovorih na vprašanja in pobudi obširno razpravljali na seji sosveta, v katerega je občinski svet imenoval tudi svoja predstavnika«. O vsebini in sklepih pogovorov pa niti besedice. Namesto tega ob koncu sledi nekakšen poduk, da bodo tak način obravnave vseh svetniških vprašanj ohranili tudi vnaprej, zato svetnike prosijo, da to upoštevajo pri svoji metodi dela. Tako torej: v svetu so o vprašanjih razpravljali in s tem je tudi upravna enota svojo zakonsko obveznost do občine izpolnila. To, da bi jim odgovore posredovala na papirju, kot to ocenjajo vsi drugi (celo ministrstva in ostali državni organi), pa jim očitno ne pride niti na misel. Nekateri svetniki so ob tem obstali odprtih ust, saj takšne ignorance niso pričakovali. Da bi izvedeli, kaj so na njihova vprašanja porekli v upravni enoti, bodo namrec morali na naslednjo sejo povabiti omenjena predstavnika, ki bosta svetnikom ustno poročala o tem, kaj so povedali gospodje iz upravne enote...

Mateja Godejša

KRANJSKA GORA / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Za varnost je dobro poskrbljeno

Člani civilne zaščite in gasilskih društev so dobro usposobljeni

Svetniki občine Kranjska Gora so na zadnji seji največ pozornosti namenili varnostni oceni razmer v občini v prvih de-

setih letosnjih mesecih. Ugotovili so, da so člani civilne zaščite in gasilska društva dobro usposobljeni, težave so le z opremo.

Zato naj bi posebna komisija v prihodnjem tednu pregledala opremljenost gasilskih društev občine in ugotovila, kaj kje manjka. Da so gasilska društva občine Kranjska Gora res dobro pripravljena, dokazuje tudi gašenje letošnjega največjega požara v Ratecah, vendar bo treba v prihodnje, kot so ugotavljali na seji, nujno rešiti problem avtomatskega alarmiranja v društvih. Trenutno na Jesenicah poteka tečaj za nizje gasilske castnike, s katerim bodo po vsej verjetnosti pridobili približno 15 novih gasilcev. Svoje poročilo o varnosti je podal tudi komandir postaje kranjskogorske mejne policije Bostjan Prišavec. V prvih desetih

mesecih letos so obravnavali 58 kaznivih dejanj, ki so jih raziskali 66-odstotno, zgodilo se je 61 prometnih nezgod, v katerih sta dve osebi umrli, dve sta bili huje, tri pa lažje ranjene. Prislo je tudi do 58 kršitev javnega reda in miru. Kar zadeva problematiko mamil, so prejeli veliko informacij, vendar zaradi omejenih pooblastil niso mogli ukrepati tako, kot bi si želeli. Zelo se je povečalo število ilegalnih prehodov čez državno mejo. Kot je ugotovil komandir Prišavec, število kaznivih dejanj rahlo upada, vendar to nikakor ne pomeni, da so lahko s položajem zadovoljni. Letos jih čaka še nekaj pomembnih nalog. Pripravili bodo tudi tekmovanja v Planici in Podkorenu, zelo pestro pa je ponavadi med novoletnimi prazniki.

Mateja Faletić

CENE
NOTARSKIH
STORITEVPoklic, kjer lahko dobite za
uro dela 200 tisoč tolarjev

Notarska tarifa ruši razmerja med javnimi poklici

LJUBLJANA - V zvezi s cenami notarskih storitev je bilo v zadnjem času dvignjenega precej prahu. Veliko uporabnikov notariata, javne službe ponovno vzpostavljene po petdesetih letih, meni, da so cene uslug, ki jih zaračunavajo notariji, hudo pretirane. Zato smo se odločili, da bolj podrobno pogledamo notarsko tarifo, objavljeno v Uradnem listu 28/95, ki jo je sprejela Notarska zbornica Slovenije, in da jo tam, kjer se da, primerjamo z odvetniško tarifo, objavljeno v Uradnem listu 7/95, ki jo je sprejela Odvetniška zbornica Slovenije.

Notarska tarifa številka ena določa pristojbine notarjev na podlagi vrednosti predmeta notarskih listin. Vrednosti so izražene v točkah, ena točka pa je vredna 66, 5 tolarja. Enako vrednost ima tudi točka v odvetniški tarifi. Po pregledu razpredelnic takoj opazimo razliko v številu točk, ki določajo pristojbino za notarja oziroma nagrado za odvetnika. Notarjeva pristojbina je za tretjino višja od nagrade odvetnika, ki jo ta prejme za sestavo listine ob predpostavki, da je vrednost predmeta enaka. Ali drugače, če notar sestavi listino, na kateri je vrednost predmeta med 100 tisoč in 120 tisoč točk (6.650 tisoč do 7.980 tisoč tolarjev), mu pripada pristojbina v vrednosti 1.500 točk (99.750 tolarjev). Če enako listino sestavi odvetnik, mu pripada nagrada v vrednosti tisoč točk (66.500 tolarjev). Stranka mora to listino oziroma podpis overiti pri notarju, za kar bo pri omenjenih vrednostih predmeta, navedenega v listini, notarju odštela se 9.975 tolarjev. Torej bi bil skupni znesek za opravljene

no storitev pri notarju 99.750 tolarjev, pri odvetniku, vključno s stroški overitve pri notarju, pa bi cena storitve znašala 76.475 tolarjev ali 23.275 tolarjev manj.

Precej pripomb je slišati predvsem na račun izredno visokih pristojbin za overitev podpisa. Tako boste v primeru overitve podpisa na listini, v kateri je navedena vrednost predmeta med 70 in 100 tisoč točkami (oziroma med 4.655 tisoč in 6.650 tisoč tolarjev), plačali notarju za nekaj minut dela 8.312, 5 tolarjev. Seveda gre tudi za mnogo višje zneske. Tako se, na primer, odmeri pristojbina notarja za sodelovanje na skupščini delniške družbe in sestavo notarskega zapisnika glede na vrednost osnovnega kapitala družbe. Če je vrednost osnovnega kapitala družbe 480 tisoč točk ali več (31.920 tisoč in več tolarjev), pripada notarju pristojbina v vrednosti tri tisoč točk (199.500 tolarjev). Znani so primeri, ko je notar sestavil takšen zapisnik v slabi uri. Za primerjavo: na ta način lahko notar za storitev, ki je pravilo-

ma sablonizirana (zapisniki skupščin delniških družb se bistveno ne razlikujejo med seboj in tovrstne »kliseje« je mogoče brez težav preprosto kupiti na ustreznem trgu) in za katero pravzaprav ne potrebuje resnega truda, zasluži toliko, kolikor zasluži sodnik visjega sodišča za ves mesec trdega in nevhvaleznega dela!

Podpredsednik Notarske

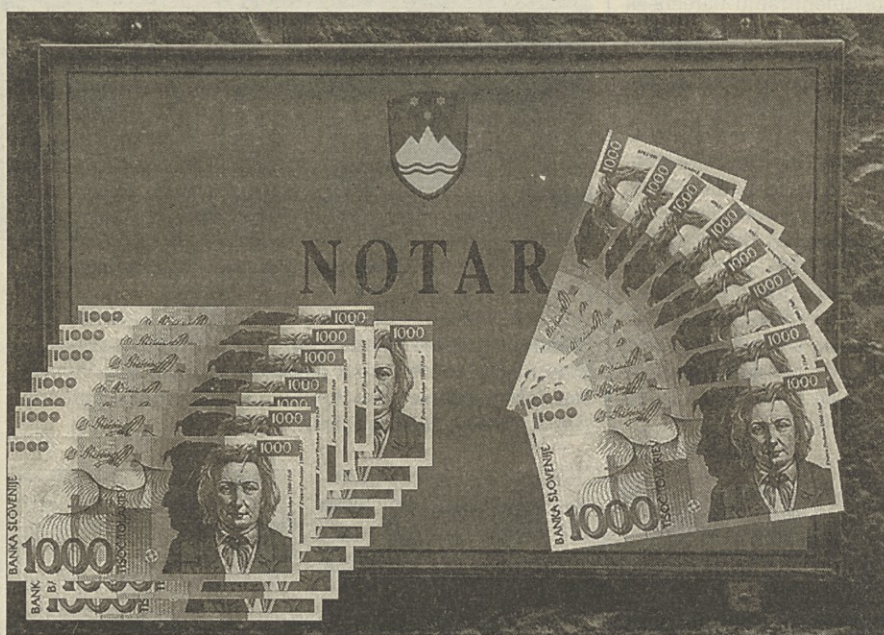
cesar je po drugi strani dražja od zasebne listine.

Ali so torej cene storitev, ki jih opravljajo notariji, res previsoke? Ko smo vprašali notarje, so rekli, da ne. Drugačnega mnenja so odvetniki, ki menijo, da so te storitve občutno predrage, saj po njihovem mnenju ustvarjajo prevelika nesorazmerja med poklici, za katere je potrebna

mer je porušila razmerja med posameznimi javnimi poklici, nekatere od teh, denimo sodniškega, na ta način celo statusno, finančno in moralno degradirala.

Res je, da so notariati nove službe, ki jih bo treba sele postaviti v normalnejše finančne okvire. Toda koliko časa bo to trajalo?

Bernard Pesjak

Zaradi plač notarjev se najbolj pritožujejo sodniki

zbornice Slovenije **Joze Der-novšek** sicer priznava, da so nekatere storitve danes res dražje kot so bile, ko smo jih urejali na občinah, vendar dodaja, da so druge zato cenejše, prav tako pa meni, da je kakalna doba za overitev listine danes mnogo krajša kot nekoč.

Uvedba notariatov po mnenju Jožeta Drnovška pomeni kakovosten dvig storitev, ki so bile prej v pristojnosti občin. Notarska listina je namreč ob soglasju strank neposredno izvršljiva, zagotavlja večjo pravno varnost, zaradi

enaka izobrazba. Se v najslabšem položaju so sodniki, iz katerih je izšlo kar nekaj današnjih notarjev, očitno tudi zaradi bistveno boljšega zaslužka, ki jim ga nudi nova služba. Uporabniki notarjevih storitev so prepričani, da so cene njihovih storitev previsoke.

Ob nespornih prednostih, ki jih prinaša ponovna uvedba notariata, se vedno ostaja vprašanje, ali ni država s tem uvedla monopolni javni poklic, ki v mnogih primerih za izjemno malo dela prinaša izjemno visoke zaslužke, s či-

Notariat je javna služba, ki jo ureja zakon. Notar pa je svoboden poklic, ki se opravlja samostojno v skladu z zakonom. Pogoji za opravljanje dela notarja so naslednji: končana pravna fakulteta, opravljen državni pravniški izpit, pet let delovnih izkušenj z enoletno prakso na sodišču pri odvetniku ali javnem pravobranilcu (po letu 1997 dodatni dve leti prakse pri notarju), kandidat pa mora biti vreden tudi javnega zaupanja, kar preverijo pristojni organi

STRANKE / SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

Podpirajo zahteve
sindikata zdravnikov

Še naprej se bodo zavzemali za revizijo državljanstev

LJUBLJANA - Slovenska ljudska stranka podpira zahteve sindikata zdravnikov FIDES in meni, da so njihove zahteve upravičene in utemeljene. Na včerajšnji novinarski konferenci stranke je predstavnik skupine za zdravstvo v programskem svetu SLS dr. Marjan Jereb dejal, da se stanje v slovenskem zdravstvu slabša.

To se dogaja kljub temu, da imajo tako zdravniki kot medicinske sestre in drugo osebje dovolj znanja in volje do dela. Vendar veliko oviro po njegovem mnenju predstavljajo vodstva zdravstvenih organizacij, ki podcenjujejo njihovo delo in birokratsko posegajo v njihove odnose z bolniki. Za izboljšanje razmer v slovenskem zdravstvu je po njegovem mnenju treba povrniti ugled zdravnikom in sestram, dvigniti njihov socialni in materialni status in ne nazadnje ponovno povrniti samostojnost pri izvrševanju zdravniškega poklica. Istocaso pa

je treba začeti s prenovo sistema izobraževanja v medicini, in sicer ne z vzgojo k poslušnosti in slepemu sledenju preživelih doktrin in predpisov, pač pa z vzgojo k samostojnemu in odgovornemu delu, učenju, izpolnjevanju in raziskovanju.

Janez Podobnik, poslanec SLS, je spregovoril tudi o odločitvi ustavnega sodišča glede ustavnosti pobude za odvzem državljanstev. Dejal je, da odločbo sprejemajo, vendar pa se bodo še naprej zavzemali za revizijo državljanstev, pridobljenih na podlagi 40. člena zakona o državljanstvu. Menijo, da je

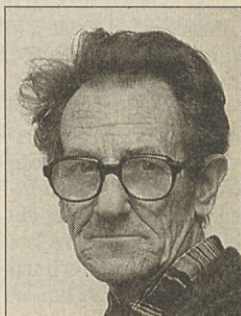
revizija edini način, da se na področju državljanstva vzpostavi red in da slovensko državljanstvo postane vrednota, ki bo temeljila na spoštovanju slovenske kulture, jezika in tradicije. Pričakujejo, da bosta vlada in državni zbor vzpostavila pogoje za revizijo, s katero bi se lahko odvzelo državljanstvo vsem tistim, ki se ukvarjajo s kriminalom ali pa so se borili in delovali proti slovenski osamosvojitvi.

Glede najnovejšega predloga krščanske demokracije za razpis predčasnih parlamentarnih volitev pa je Podobnik dejal, da pobudo podpirajo, in sicer predvsem zaradi popolnega zastoja na področju zunanje politike ter zaradi negativnih trendov, ki vladajo na področju gospodarstva.

Vesna Vukovic

Vsega je kriv
obrestno
obrestni račun

PETER BOZIC

Cloveku se na svetu zgodi marsikaj hudega in če si predvojna generacija, nisi imel oblasti Partije za nekaj najhujšega, kar lahko doživi človek. Zase dobro vem, da ni bilo težje življenjske preizkušnje, kot je bil obrestno obrestni račun, zaradi katerega sem prišel skoraj do popravnega izpita. Hvalabogu me je pred njim rešila izključitev iz gimnazije zaradi političnih reči, tako da lahko recem, da mi je Partija pri tem pomagala. Zal le začasno, saj ko sem kasneje maturiral, me je tam spet čakal prekleti obrestno obrestni račun. Takrat se mi seveda ni niti sanjalo, da bo nekoč moja država imela podobne in se hujše probleme z obrestnimi merami. Pa jo dobro razumem, državo namreč, saj se tudi meni, čeprav sem že v letih, pogosto sanja, da spet delam maturo iz obrestno obrestnega računa. Tako kot se vedno ne razumem tistega računa, tudi ne razumem, kaj je tako narobe z janzevcem z Janzevega vrha, da izvozniki zanj potrebujejo neke posebne obrestne mere. Ali Parizani najprej pogledajo na nalepko ali ima chardonnay iz Slovenskih goric pravo obrestno mero? Ga potem vrnejo gostilničarju, če mera ni prava? Če je res tako, potem imamo se srečo s slovenskimi pivci in pijanci, ki jih obrestna mera pri pitju čisto nič ne zanima.

Skratka, doslej sem bil prepričan, da je izvoz odvisen predvsem od proizvodnih stroškov, velikosti režije na enoto proizvoda, kakovosti, menedžerskih sposobnosti pri odkrivanju novih trgov in čisto na koncu od sposobnosti države, da s svetom vzpostavlja takšne politične odnose, ki ustrezajo njenim gospodarskim potrebam. Obrestne mere pa se mi zdijo navadno čarovništvo, ki na trgu zaleze toliko kot aspirin.

Prepričan pa sem, da obrestne mere se kako pomagajo našim političnim strankam pri izvozu članov iz ene stranke v drugo, na primer iz SKD v SDSS. Menim, da Marjan Vidmar ni bil ravno poceni, saj je imela Ljubljana z njim ogromne stroške. Rupel trdi, da je Vidmar v mestni proračun izvrtal tako veliko luknjo, da je zdaj za nekaj sto milijonov manj denarja za kulturo. Treba bi bilo vprašati obe stranki, SKD in SLS, ki sta v SDSS uspešno izvozili vsaka po tretjino svojih članov, kaksno obrestno mero sta uveljavljali pri tako uspešnem izvozu, kaksna je bila kakovost izvoženega blaga in s kaksno proizvodnjo se pride do tako fundamentalne kakovosti. Pa seveda tudi to, zakaj se je tako uspešen izvoz nenadoma ustavil in sedaj grozijo Janši - kot mi je strogo zapupno povedal eden od raziskovalcev FDV - enaki izgledi kot gospodarstvu. Povsod se kažejo znaki nazadovanja in ustavljanja se tako rast kot izvoz.

Iluzija, da bodo stranke, desne in levsredinske, osvojile trge brez novih proizvodov in novih idej, je enaka iluziji izvoznih gospodarstvenikov. Se dobro, da imamo vsi na razpolago Partijo, ki je kriva tudi tega, da se nikoli nisem naučil obrestno obrestnega računa. Kot obdolženka je se toliko bolj priročna, ker kaže, da nikoli nihče ni bil v njej, saj jo najbolj obtožujejo prav tisti, za katere smo napačno mislili, da so bili sami nekoč zagrizeni partijci. Morda pa je bila le nočna mora?

Od 1. maja posebni dodatek
za nego hudo bolnega otroka

LJUBLJANA - Odbor DZ za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko je včeraj obravnaval predlog sprememb zakona o družinskih prejemkih, ki je v hitrem postopku in ga bodo poslanci predvidoma sprejeli prihodnji torek.

Spremembe zakona zadevajo sprejetje tako imenovanega selektivnega otroškega dodatka. Tako bo iz proračuna v prihodnjem letu 21, 289 milijard tolarjev namenjeno otrokom, stari do 15 oziroma do 26 let, če se redno solajo. Odbor je včeraj podprl predlog vlade. Ta povzema predlog Danice Simsic, ki uvaja dodatek za nego otroka. To je denarni dodatek za nego, ki se izplačuje enemu od staršev hudo bolnega otroka ali otroka s telesno prizadetostjo ali z motnjami v duševnem razvoju do 18. leta. Dodatek ne pripada tistim otrokom, ki so v zavodu. Dodatek za nego otroka se prične uveljavljati s 1. majem prihodnjega leta. Če bo ta predlog podprl tudi državni zbor, bo to pomenilo tudi, da se bo znižalo število vseh otrok, ki bodo prejeli selektivni otroški dodatek. Tako zgornji prag upravičencev, ki bodo prejeli otroški dodatek, ne bo več 130 odstotkov povprečne plače na družinskega člana, pač pa bo po novem 110 odstotkov povprečne plače. Če bi gledali obdobje prvih devetih letosnjih mesecev, bi to pomenilo, da so dodatka upravičeni vsi tisti otroci, kjer dohodek na družinskega člana ne presega bruto 121 tisoč tolarjev. (M.B.)

POMOČ MLADIM V STISKI

Svetovanje kot kurativa

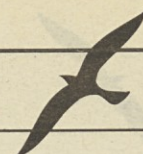
Mladi potrebujejo nasvete za svoje odločitve

LJUBLJANA - Ta teden na Bledu poteka zasedanje generalne skupščine evropskega združenja za informiranje in svetovanje mladih. V združenje je bilo te dni sprejeto tudi pred dve-ma mesecema ustanovljeno slovensko Mladinsko informativno-svetovalno središče (MISS).

O njegovem pomenu za Slovenijo in o mladinskem svetovanju ter informiranju so govorili na včerajšnji okrogli mizi v Cankarjevem domu. Vodja MISS Ljubo Raicevič je povedal, da bo središče predvsem koordiniralo vse vire in posrednike informacij za mlade. Vesna Leskovšek, vodja centra za pomoč mladim, je na osnovi petletnih izkušenj delovanja v centru ugotovila, da je treba svetovanje razdeliti na pomoč mladim in za mlade. Mnogokrat namreč po informacije ne pridejo mladi sami, ampak jih zanje iščejo njihovi starši ali učitelji. Njihove definicije problema se včasih zelo razlikujejo od

problema, ki dejansko muči mladostnika. Raziskovalec na Institutu za kriminologijo Bojan Dekleva je opozoril, da je program MISS zastavljen dobro, vendar bodo načrtovane dejavnosti zavzele le ob pomoči države. Boris Tomasič, član komisije, ki je pripravila nacrt informiranja mladih, je predlagal neposrednejši odnos do mladih: namesto da jih svetovalci pričakujejo na svojih delovnih mestih, naj raje pridejo pred sole in tja, kjer se mladi zbirajo. Državna sekretarka ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Anka Osterman je dejala, da mladi lahko veliko informacij o stvareh, ki jih zanimajo dobijo na 58 uradih za delo povsod po Sloveniji. Sanja Vraber, strokovna sodelavka vladnega urada za mladino, je odvrnila, da je pri nas sicer veliko informacijsko-svetovalnih servisov, ki mladim omogočajo razvoj osebne neodvisnosti, da pa niso povezani v učinkovito mrežo.

Sergeja Sirca

VIDEO / DIALEKTOLOGIJA IN ETNOLOGIJA

Videodokumentacija koroških narečij

LJUBLJANA - Dr. Herta Maurer Lausegger, slavistka, zaposlena na Institutu za slavistiko v Celovcu, je v četrtek v Slovenskem etnografskem muzeju predstavila dve videokaseti: »Narečje pod Vrtačo. Mlini in zage« in »Barbara, Lucija, pomoj...« na katerih je ob etnološki tematiki zabeležila dve različni koroški narečji.

Pobudnik projekta »Raziskovanje slovenskih narečij na Koroškem« v okviru Instituta za slavistiko pri celovški univerzi je bil že leta 1984 prof. dr. Gerhard Neweklowsky, v začetku leta 1994 pa je vodenje projekta prevzela dr. Lauseggerjeva. Odločitev, da se zapisa koroške govorice, ki izginja z umiranjem narečnih govorcev, loti na nov način, to je z videokamero, je nastala iz več razlogov. Združila je svoje dolgoletne izkušnje s terenskim delom na jezikovno mešanem ozemlju Koroške in možnost sodelovanja z Institutom za medijsko komunikacijo pri celovski univerzi. Projekt sta finančno podprla Urad koroške deželne vlade in Raziskovalna komisija Univerze v Celovcu. V seriji »Narečne dokumen-

tacije« pa Institut za slavistiko ob filmski dokumentaciji izdaja se broširano prilogo, ki vsebuje podatke o informatorjih, kratke pripombe o nastanku filma in narečno besedilo v fonološki transkripciji s prevodom v slovensko ali nemščino.

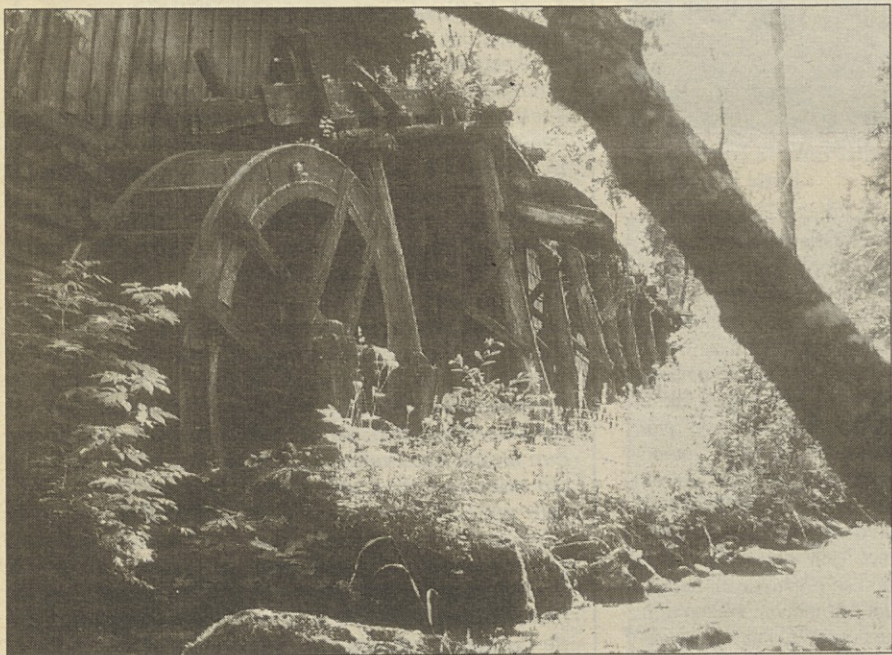
V videofilmu **Narečje pod Vrtačo. Mlini in zage** je avtorica s pomočjo snemalca E. Mattersdorferja zabeležila rožansko narečje starejših prebivalcev Podna, kraja pod Vrtačo, ki so pripovedovali o delu mlinarjev in zagarjev. O nekoč bogatem strokovnem izrazju o delu, orodju in načinu življenja mlinarjev in zagarjev, ki so bili stoletja del vaskega vsakdana, lahko danes pripoveduje le še peščica najstarejših prebivalcev.

Videofilmi o starem vo-

dnem mlinu **Barbara, Lucija, pomoj...**, je obenem prispevek k 1100 letnici prve pisne omembe Djeks, kraja, ki leži na južnem pobočju Svinške planine, nekaj kilometrov severno od Velikovca. Obnovitev Gutsmanovega mlina, edinega, ki v teh, za pridelavo žit ugodnih krajih, še obratuje, je obenem za nekaj časa podaljšala ohranitev strokovnega narečnega izrazja med ljudmi v vasi.

Dr. Lauseggerjeva se je pri dokumentiranju narečnega govora z videokamero odločila za etnološko tematiko, ker je ta po njenem mnenju najbližje starejšim ljudem, iz tega razloga pa omogoči ugodno govorno situacijo. Obenem tudi ne dokumentira le narečnega govora, ampak tudi materialno kulturo samo. Nenazadnje daje govor, združen s filmsko podobo, uvid v celotni situacijski kontekst, ki na ta način razširi polje raziskovanja in ga ne omeji le na dialektologijo in etnologijo.

Irena Destovnik

Ožekarjeva žaga v Podnu, Rož na Koroškem (Foto: H. Lausegger)

NOVO NA ODRU

Michael Ende: Čarobni napoj

Po otroškem romanu priredil in napisal dramaturgijo Janez Vencelj, režija Ales Novak, scenografija Izidor Kreitner, kostumi Stanka Vauda, izvirna glasba Drago Ivanusa. Igrajo Drago Kastelic, Jana Šmid, Zvone Agrež, Stane Potisk, Gorazd Logar k. g., Slovensko ljudsko gledališče Celje, premiera bo jutri ob 16.00 uri na velikem odru. Gledališče Celje vsako leto posveti eno svojih predstav otrokom. Letos je to predstava Čarobni napoj, ki so jo priredili po knjigi

znanega pisca za mladino Michaela Endeja, pri nas poznane po knjigah Momo in Neskončna zgodba. Pisateljeva dela so prevedena v več kot trideset jezikov. Za to uprizoritev je značilna mlada ekipa, saj nastopata Janez Vencelj in Ales Novak (še študent na AGRFTV) prvič kot ustvarjalca predstav za otroke. V igralski ekipi se bodo predstavili igralci, katerih značilnost je, da so se v preteklih sezonah odlikovali pri kreiranju otroških vlog. (K. Ž.)

Drago Kastelic in Jana Šmid v predstavi Čarobni napoj

FILM / RECENZIJA FILMA APOLLO 13

Človeška drama, ne tehnološki triler

Bill Paxton, Tom Hanks, Gary Sinise in Kevin Bacon

LJUBLJANA - »Te mar primerjam naj s pomladnim dnem?« sprašuje Shakespeare v svojem 18. sonetu temno damo. In kvečjemu lepoti, popolnosti pomladnega dne lahko primerjamo Apollo 13, drugi najbolj gledani film letosnjega poletja v ZDA.

Najprej nekaj razčistimo: pisanje o tem, kako bo Tom Hanks dobil tretjega zaporednega oskarja (po Philadelphiji in Forrestu Gumpu) je na bolj trhljih nogah.

Tom je sicer vloga Jima Lovella, poveljnika vesoljskega plovila Apollo 13, odigral brezhibno. Zakopal se je globoko v Lovellovo psiho in ga predstavil kompleksno kot moza z neverjetno ambicijo, ki je vedno prvi na bojnem polju, a tudi kot moza, neverjetno neznega do svoje družine in prijateljev. Znal je ujeti junastvo, modrost in trezno glavo, ko se je Lovell soočil z možnostjo, da bo skupaj s svojima prijateljskima Fredom Haisom (Paxton) in Jackom Sweigertom (Kevin Bacon) za vedno plul po vesolju. Kar pa mnogi pozabijo povedati oziroma pohvaliti, so Hanksovi soigralci. Apollo 13 je namreč izrazito »teamski« film, kjer je Hanks samo en člen verige posameznikov, ki so se bojevali za preživetje posadke Apoll 13. Tako kot Hanks sta preprčiljiva tudi druga dva vesoljska brodolomca - Paxton in Bacon, ter člani nadzornega centra v Houstonu. Ti so si z idejami, ki so deževale hitreje od sve-

tlobne hitrosti, z nadcloveško vzdržljivostjo in strupeno natančnostjo prizadevali izgubljenoto trojico iz vesolja varno spraviti nazaj na Zemljo. V nadzor nem svetu je naravnost fenomenalen Ed Harris (le zakaj so mu nalepili lasni vložek, saj je tudi s pleso čisto seksi?) in verjetno si lahko poleg Hanksa obeta vsaj nominacijo za oskarja. Nominacije si lahko obeta se režiser Howard in člani tehnične ekipe (sne-malec, zvočni tehniki, montažerji).

Film in njegovi junaki imajo dušo, so ljudje iz mesa in krvi, ki so znali v najbolj kritičnem trenutku dati vse od sebe. Apollo 13 je prava hvalnica prijateljstva, pristnih, globokih vezi med ljudmi, dejstva, da požrtvovalnost lahko dela čudeže in ji je skoraj težko postaviti mejo. Apollo 13 ni nikakršen tehnološki triler, ampak vznemirljiva človeška drama. V njem ni nobene znanstvenofantastične latovščine (po resničnih dogodkih posnet film pač ni znanstvena fantastika), vsebuje pa nekaj znanstvene govornice, ki pa jo gledalec sprejme brez težav, saj niti ne utesne razmislniti o njej.

Kot nam pripoveduje zgodovina, je Apollo 13 poletel 11. aprila 1970. Po dveh tretjinah poti do Lune so zaradi eksplozije enega od rezervoarjev kisika Lovell, Haise in Sweigert izgubili nadzor nad plovilom in začeli izgubljati kisik in energijo. Šest dni je celoten ameriški narod in precejšen del sveta spremljal grozljive novice o treh možeh, ki jim je v srhljivi, tuji, temni atmosferi vesolja hitro zmanjkovalo kisika in jim je obenem grozila nevarnost, da bodo zmrznili.

Ne glede na to, da vemo za izid - fantje so se uspešno vrnili na Zemljo, trojica ni nikoli več poletela v vesolje - režiser Apolla 13 Ron Howard spretno pritiska na prave gledalceve živce ob pravem času in ga vseskozi drži na robu sedez. S pomočjo scenaristov Williama Broylesa jr. in Ala Reinerta, scenarij sta napisala po knjigi Lost Moon Jima Lovella in Jeffreya Klugerja, je Howard naslikal dogajanje o neuspešnem uspehu, kot so poimenovali misijo Apoll 13, z bogato, navdihljivo naracijo, prepojeno z napetostjo, nabito z energijo in močjo.

Resnična odisejda treh ljudi v vesolju, njihovih družin in prizadevne ekipe nadzornega centra vas bo popeljela naravnost do neba.

Irena Pirman

Bela krajina na starih razglednicah

LJUBLJANA - Izšla je nova knjiga Bozidarja Flajsmana z naslovom **Sledovi casa in podnaslovom Bela krajina na razglednicah v letih od 1895 do 1945**. V knjigi je objavljenih 185 razglednic, ena fotografija in dva zemljevida Bele krajine.

V osemdesetih in v začetku devetdesetih let 19. stoletja so nekateri slovenski kraji, med njimi tudi v Beli krajini, dobili svoje prve razglednice. Natisnjene so bile v različnih tehnikah, vsekakor pa do leta 1920 niti ena barvna fotografija ni bila izdelana v barvni tehniki, temveč so na podlagi črno-belih fotografij slike barvali z ročno narejenimi klišiji.

Z razglednicami, ki prikazujejo mesta, različna društva, dogodke in bogato družabno življenje, se med nas ponovno vračajo podobe nekdanje Bele krajine. Razvrščene so po abecednem redu in predstavljajo vse tri današnje občine: Črno-

melj, Metliko in Semic. Knjige, ki predstavljajo Slovenijo s starimi razglednicami, so redke, Bela krajina pa je s to knjigo dobila izredno zanimivo in dragoceno predstavitev.

(C. C.)

Trg pred mestno hišo v Metliki, leta 1900

IZŠLO JE

Bogdan Kladnik, Iztok Geister: Večni krog

Zalozba Zaklad, Ljubljana, 1995, oblikovanje Marjan Močivnik, tisk Gorenjski tisk, Kranj. Trda vezava, 28, 5 cm x 22 cm, 112 strani, 102 fotografiji, slovensko in anglesko besedilo, cena 6.980.00 SIT

Ljubljanska zalozba Zaklad že od nastanka v letu 1991 izdaja predvsem fotomonografije Slovenije z namenom promocije njene naravne in kulturne dediscine. Bogdan Kladnik, založnik in obenem avtor fotografij, je svojo »poetično pripoved o potovanju kapljice čiste vode« najprej predstavil z multivizijo na 7. svetovnem festivalu multivizij v Brianconu v Franciji in zanj prejel prvo nagrado. Pricujoca knjiga je spoj podobe, ki jo je ujele fotografsko oko Bogdana Kladnika in besede, ki jo je ob to podobo zapisal pesnik in naravoslovec Iztok Geister. Objekt njunega različnega videnja pa je isti: to je voda v vseh svojih pojavnih oblikah, ki sklepa svoj večni krog. Knjiga je na letošnjem slovenskem knjižnem sejmu prejela nagrado Krilati lev za najboljšo tehnično izvedbo. (I. D.)

Josip Osti: Meh in pero I-IV.

Zbirka »Egzil-abc« in »Uzdarje 95«. Vodnikova domacija, Kulturni vikend djece iz BiH, Ljubljana, 1995.

V zbirki »Egzil-abc« je njen urednik, pisec in prevajalec Josip Osti, Sarajevčan, ki se proti vojni bori s peresom, izdal svoje delo z naslovom **Meh in pero I-IV**, v zbirki »Uzdarje 95« pa nadaljuje s prevodi slovenske kratke proze iz osemdesetih let. V Ostijevem prevodu je tokrat izšlo delo Berte Bojetu-Boeta Uri ili ena i psi, Igorja Bratoza Ataskilska biblioteka, Emila Filipčica Ostvarilo se, Matjaža Potokarja Prva izkustva in Vlada Zabota Bukovska majka. Gre za izbor tiste slovenske kratke proze, ki naj bi bila po Ostijevem mnenju najbolj karakteristična za obdobje osemdesetih let.

V Ostijevi knjigi v starih delih, naslovljeni z inverzijo simbola mednarodnega PEN-a Mah i pero, so zbrani publicistični in literarnokritični teksti na temo pisatelja in vojne, ki jih je napisal v obdobju 1992 do 1995. V nekaterih od teh tekstov promovira knjige bosanskohercegovskih piscev, ki so nastale v vojnem času, v drugih pa piše na temo pisatelja, knjige in založništva v vojnem času. Simbolično naslova je izpeljal v misli, da se tudi pisateljevo orožje, ki ni nič drugega kot zapisana beseda, lahko spremeni v najbolj smrtonosno orožje, ce se postavi na stran agresorja. (I. D.)

EL SALVADOR / ENA OSEBA UBITA, 15 RANJENIH

Policija krvavo zadušila protest

Bivši borci zahtevajo zemljo in pomoč

SAN SALVADOR - Specialci salvadorske policije so predsinocnjim vdrl v neko poslopje v San Salvadorju, ki so ga zasedli nekdanji borci iz salvadorske državljanske vojne, včlanjeni v Aegis. Policija je nastopila izredno grobo, tako da je ena oseba izgubila življenje, petnajst jih je bilo lazev in teze ranjenih, dvajset oseb pa so aretirali. V napadu so agenti uporabili solzilec, palice in potezne puške z gumijastimi krogli (na sliki AP). Pripadniki borčevske organizacije Aegis so poslopje zasedli in pri tem zajeli 25 talcev iz protesta, ker vlada se ne uresničuje programa dodelitve obdelovalne zemlje bivšim borbem. Vlada pa prav tako ne izdaja kreditov in ne plačuje doklad svojcem ubitih in invalidom salvadorske državljanske vojne.

RUSIJA / STRAH

Radioaktivni tulci kot orožje terorističnega ustrahovanja?

MOSKVA - V priuralskem Celjabinjsku so pred dnevi izginili stirije svinčeni tulci, v katerih je bil shranjen radioaktivni material.

Neznanci so porušili zid skladišča neke rudniške družbe. Kot je sporočila tiskovna agencija Itar-Tass, so izvedenci prepričani, da tulci ne predstavljajo nobene nevarnosti za ljudi in okolje, ker svinčena obloga štiti pred radioaktivnim sevanjem. Zadeva pa bi postala skrajno nevarna, če bi kdo načel svinčeno oblogo ali pa poskušal odpreti te svinčene tulce. Kraje radioaktivnega materiala iz vojaskih in tovarniških skladišč so v Ruski federaciji postale skoraj običajne. Do sedaj je ves ta

material po skritih kanalih romal na Zahod, tiho tapci pa so bili pravi profesionalci, ki so se zavedali nevarnosti in so zato poskrbeli za lastno in tem tudi za tujo varnost.

Predsinocnjim pa je bilo konec te navidezne varnosti, ker so v moskovskem parku Izmailovo našli svinčeni tulci, v katerem je bil izredno radioaktiven material. Oblasti so se seveda potrudile, da bi dokazale, kako je slo le za del nekega rentgenskega aparata. Demanti pa ni preprical nikogar. Pred časom je namreč cecenski gverilski vodja Samir Basajev zagrozil, da bo po vsej Rusiji raztrosil radioaktiven material, če bodo pogajanja o Ceceniji propadla.

NOVICE

»Najuspešnejši« kitajski divji lovec končal za zapahi

PEKING - Glasilo kitajske mladine je včeraj zapisalo, da so v Pingnanu v južnokitajski pokrajini Guanxi 16. novembra »končno« aretirali 41-letnega Oua Chenxuna, ki je »najuspešnejši« kitajski divji lovec na rjave medvede. Na njegovem domu so našli 188 medvedjih sap in tri medvedke.

Tragični zasilni pristanek na cesti v São Paulu

SÃO PAULO - Takoj po vzletu z letališča Campo de Marte v São Paulu je pilot dvomotornika cesna ugotovil, da sta motorja odpovedala. Za las je preprečil, da bi letalo strmoglavilo v neko stanovanjsko poslopje pri letališču, in poskusil zasilni pristanek na bližnji cesti. Pri tem pa je letalo s kričom trčilo v drog električne rasvetljave, strmoglavilo med avtomobile ter eksplodiralo. V nesreči je življenje izgubilo šest oseb, ki so bile v letalu, drugih pet avtomobilistov pa je bilo ranjenih.

Prvi galsko-francoski slovar

PARIZ - Če se francoski puristi že dalj časa borijo proti vsem tujkam ameriškega izvora, so se sedaj oglašili tudi zagovorniki narecij, saj so izdali prvi francosko-galski slovar. Galsčina je v bistvu staro-francosko narečje, ki ga se govorijo na podeželju v zgornji Bretaniji.

V Sierr Leone prihaja do skrivnostnih ugrabitev otrok

FREETOWN - Policija v Sierr Leoneju raziskuje primer skrivnostnih ugrabitev več deset otrok, zato je prebivalstvo pozvala, naj bo budno. Po mnenju preiskovalcev in socialnih delavcev so ugrabitve tesno povezane s prihodnjimi februarjskimi volitvami. Kandidati naj bi si z žrtvovanjem otrok zagotovili izvolitev. Policija je pred dnevi nekega bivšemu podministru preprečila ugrabitev neke 8-letne učenke.

Nočejo mleka v tetrapaku

SYDNEY - Potem ko je mlečna industrija iz Sydneyja napovedala, da bodo od prihodnjega meseca ukinili prodajo mleka v steklenicah, so meščani pred parlamentom uprizorili neobičajen protest. Nočejo mleka v tetrapaku iz zagovarjajo okolju prijazne steklenice. Minister za okolje Novega južnega Walesa je podprl njihove zahteve in napovedal, da bo industrijo prisilil, da se premisli.

Odškodnina moškemu, ki ga je šefica zalezovala

WASHINGTON - Sodnik v floridski Tampi Henry, Lee Adams, je verigo restavracij Dominos Pizza obsodil na plačilo 237 tisoč dolarjev, ker je šefica ene od restavracij spolno nadlegovala svojega podrejenega. David Papa je šest mesecev prenašal zalezovanje in nadlegovanje svoje šefice, dokler ni na nekem sestanku z ostalimi zaposlenimi izbruhnil, ko je šefica pred kolegi rekla, da bi sla živet z njim. Zenska je seveda po tem izbruhu podrejenega odslovila. David Papa je nato ob posmehovanju vseh sedem let iskal pravo in jo tudi našel.

SINGAPUR / STEČAJ POSLOVNE BANKE BARINGS

Leeson obtožen goljufije

SINGAPUR - Singapurska magistratura je uradno obtožila 28-letnega Nicholas Leeson goljufije v zvezi s stečajem ugledne londonske poslovne banke Barings. Na sodni razpravi je Commercial Affairs Department, singapurska finančna policija, ki preiskuje vso zadevo, zahtevala odložitve datuma, ko bodo sodniki Leesonu vprašali, ali se proglasa za krivega ali nedolžnega. Magistratura je zahtevo sprejela, glede na to, da singapurska finančna policija Leesonu se ni izčrpno zaslislala.

RIO DE JANEIRO

Brazilska policija išče brata, ki sta se zverinsko znesla nad 12 ženskami

RIO DE JANEIRO - Dva brata, ki živita kot zveri v džunglah okrog brazilske metropole, sta baje v zadnjih letih umorila dvanajst žensk in potem spolno izkoriščala njihova trupla. Policija ju sedaj išče tudi s pomočjo psov v gozdovih okrog zaliva Gunabara.

Henrique in Ibrahim de Oliveira sta najhujša nekrofila v brazilski zgodovini. Stara sta 21 in 19 let, svojo zločinsko kariero pa sta začela pred 4 leti z umorom in posilstvom 13-letne deklice. Po tem, trdi njun oče, ki je zaprosil policijo, naj oba fanta čim prej najde in naj ju pri prici ustrelji, da ne bi ute-

gnila pobegniti, sta posilila tudi lastno sestro in mater. Brata sta že bila tri leta v poboljševalnici, vendar sta od tam pobegnila in nadaljevala s svojimi zločini: najprej sta ubila in posilila lastno teto. Od takrat se skrivata v gozdovih okrog Ria De Janeira, kjer živita kot divje zivali.

Zadnjič sta se brata oglasila pred dobrim tednom, tokrat se posebno zverinsko: napadla sta nosečnico, ki se je sprehajala z devetletnim sinom. Najprej sta ubila otroka, ki se jima je skušal zoperstaviti, nato sta zaklala mater, ki je bila v sedmem mesecu nosečnosti.

ARGENTINA / SPOMIN NA VOJNO ZA NADZOR NAD FALKLANDSKIMI OTOKI JE ŠE ŽIV

Med obiskom v onkološki bolnišnici mati padlega vojaka ozmerjala Diano

Poraja se dvom, da se je kraljica s tem obiskom princesi maščevala

LONDON - Nadaljuje se uradni obisk princese Diane v Argentini. Čeprav je Diana zenska, ki se ne pušti kar tako, je njen drugi dan v Buenos Airesu bil prav gotov psihološko naporen.

Med obiskom v mestni onkološki kliniki, je princeso ob vходу pričakala 70-letna Lucia Mastroianni, mati argentinskega mornarja, ki je umrl v potopitvi ladje General Belgrano v anglo-argentinski vojni za nadzor Falklandskih otokov leta 1982. Zenska je začela vpiti in zlasti ozmerjala mater ločene zeprestolonaslednika, naposled pa se je onesvestila. Princesin prihod je negativno ocenilo tudi združenje veteranov falklandske vojne. Čeprav je bila nato deležna časti kosila s predse-

dnikom Menemom, so mnogi zasumili, da se ji je s tem uradnim obiskom kraljica hotela maščevati za nedavni intervju na državni televizijski mreži BBC.

Ceprav je Diana v intervjuju preprosto igrala žrtve, so ji Angleži nasedli: po zadnjih javnomnenjskih raziskavah je 78 odstotkov položnikov prepričanih, da so v Buckinghamski palači krivično ravnali s princeso. Ljudje so tudi prepričani, da bi morala Diana brez odlašanja postati britanska ambasadorica, kot je sicer sama predlagala. Princesa pa se je ustela prav pri zadevi, ki ji je najbolj pri srcu. Čeprav je izjavila, da ne želi zakonske razveze, so položniki nasprotnega mnenja in upajo, da bo do nje čimprej prišlo.

NOVICE

Slovenija zahteva takojšno odpravo embarga

NEW YORK (STA) - Slovenija je v Združenih narodih zahtevala, naj članice te organizacije premoženje vlade Zvezne republike Jugoslavije obravnavajo kot premoženje, do katerega ima Slovenija kot naslednica nekdanje Jugoslavije zakonite zahteve. Slovenija tudi pričakuje, da zanjo odprava embarga na izvoz orožja v nekdanjo Jugoslavijo začne veljati takoj.

Uspeh na pogajanjih s Konzorcijem komercialnih bank

LJUBLJANA (STA) - Pretekli teden so v New Yorku potekala pogajanja s Konzorcijem komercialnih bank o placilu slovenskega deleža iz naslova skupnega dolga nekdanje države Jugoslavije do komercialnih bank. Vodja slovenske delegacije na pogajanjih Mojmir Mrak je včeraj povedal, da so se pogajalci uskladili o vsebini vseh dokumentov. Ti obsegajo več kot 80 strani, slovenski pogajalci pa so jih pripravili na temelju načelnega soglasja o prevzemu 18 odstotkov dolga nekdanje Jugoslavije do komercialnih bank. Poročilo o pogajanjih in vsebino dokumentov je vlada že posredovala državnemu zboru, o njiju pa naj bi kmalu razpravljali v pristojnih odborih DZ.

Karadžić se bo moral skrivati pred silami Nata

HAAG (dpa) - Mirovne sile Nata, ki bodo nadzorovale uresničevanje mirovnega sporazuma v Bosni, bodo imele po navedbah haškega sodišča za vojne zločine pravico, da aretirajo in izročijo sodišču obtožence, kot je na primer voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić. Predstavniki haškega sodišča Christian Chartier je včeraj dejal, da za to potezo zadostuje že tiralica, ki jo je haasko sodišče razpisalo julija. Glavni tožilec Richard Goldstone in predsednik haškega sodišča Antonio Cassese sta v včerajšnji izjavi izrazila zadovoljstvo s sklenitvijo mirovnega sporazuma. V sporazumu naj bi bilo zapisano tudi to, da lahko sile Nata »aretirajo vse obtožene vojne zločince, ki se vmesajo v njihovo misijo, pa tudi tiste, ki jih izsledijo po naključju«. Po besedah Goldstone in Casseseja so se vse spirte strani v Daytonu obvezale, da na vseh ravneh sodelujejo s haaskim sodiščem. Amnestija za vojne zločince po njunih besedah ni predvidena.

Novorojenčki v smeteh

BEOGRAD (M. M.) - Kljub ukinitvi mednarodnih ukrepov proti ZRJ, bodo socialne razmere v Srbiji še dolgo slabe. V enem samem dnevu so na dveh različnih koncih srbske prestolnice našli dve trupelci novorojenčkov v smeteh. Prvo malo žrtev je neznani brezsrčni morilec pustil na odlagalšču odpadkov v Vinci, drugo detece pa je nekdo zavil v časopisni papir, stlačil v plastično vrečko in odvrigel v zabojnik sredi stanovanjskega naselja v Novem Beogradu. O nesrečnem otročiču, ki so ga našli v Vinci, oziroma o njegovem krvniku preiskovalnim organom doslej ni uspelo izvedeti se ničesar, pač pa so iz ministrstva za notranje zadeve sporočili, da so že odkrili storilko drugega zločina. Za detomor je odgovorna otrokova mati, stanujoča v Novem Beogradu, ki ji zdaj grozi z zakonom predvidena kazen. Za zapahi bo preživela najmanj tri mesece, največ pa tri leta.

ZVEZA NATO SE PRIPRAVLJA

Atlantski vojaki čakajo na zeleno luč

BRUSELJ, DUNAJ (Reuters) - Obrambni minister ZDA William Perry je včeraj zatrdil, da bo Severnoatlantska zveza v okviru mirovnih operacij, ki bodo sledile daytonskemu sporazumu, zagotavljala tudi spoštovanje razmejitvene črte v Bosni in poslala čete na srbsko ozemlje. Predhodnice Natovih čet pa naj bi zeleno luč za vstop na območje Bosne in Hrvaske dobile že v bližnji prihodnosti.

»Daytonski sporazum daje vsa pooblastila silam zveze Nato, da pošljejo vojake v katerikoli predel Bosne; Nato se namerava določil iz Daytona držati,« je včeraj na novinarski konferenci na Dunaju povedal Perry, potem ko se je srečal s predstavniki avstrijskih oblasti. »Za spoštovanje razmejitvene črte med bosanskimi ozemlji in ozemlji bosanskih Srbov je nujno, da se mirovne sile nahajajo tudi na območjih bosanskih Srbov.« Perry ni povedal, katere države bodo poslale vojake na ozemlje bosanskih Srbov, dejal pa je, da je 25 držav - vključno z Rusijo, državami vzhodne Evrope in muslimanskimi državami - že privolilo, da bo v Bosno poslalo svoje čete kot okrepitev mirovnim silam, ki trenutno štejejo 60 tisoč mož.

Ameriški obrambni minister, ki je na Dunaj pripotoval iz Makedonije, kjer se je srečal z makedonskim predsednikom Kirom Gligorovom, je poudaril, da pogovori z Moskvo o nadzoru nad ozemljem se niso končali, hkrati pa zatrdil, da bodo ruske sile sodelovale v mirovnih operacijah kot del Natovih enot za vzdrževa-

nje miru. Glavni stabi Natovih čet v Bosni naj bi bili vsi na ozemlju hrvaško-muslimanske federacije, ameriško letalsko oporišče pa v Tuzli. Avstrijski obrambni minister je po pogovorih s svojim ameriškim kolegom novinarjem sporočil, da namerava Avstrija kot okrepitev mirovnim silam v Bosno poslati 250 vojakov in sto vojskih vozil.

Medtem je iz Bruslja prispela novica, da bodo predhodnice Natovih čet v Bosno in na Hrvasko prispele kmalu. Njihova naloga bo težavna; obnovile naj bi ceste, mostove in druge povezave, ki jih bodo Natove enote za uveljavljanje miru potrebovale. »Govorimo o dva do tri tisoč vojakih, polovica jih bo odšla v Bosno, polovica na Hrvasko,« je povedal eden od virov. »Najprej moramo preveriti stanje cest in letalskih stez. Če steza lahko prenese tezo letala C-130, to se ne pomeni, da se lahko sooči z letalom Galaxy,« je poudaril novinarski obveščevalec. Ameriški general Joulwan, ki bo poveljeval predhodnici vojskih enot, je že zaprosil za politično odobritev začeta operacije. Predstavniki držav članic Severnoatlantske zveze naj bi o odobritvi razpravljali že naslednji teden, vendar ločeno od razprave o razporeditvi glavnih čet. Nato načrtuje tudi »dogovore o statusu sil«, ki naj bi jih potrdili Hrvaska in Srbija ter s tem dovolili namestitev vojskih oporišč na svojih ozemljih. Danes in jutri naj bi se vojaški poveljniki zveze Nato pogovarjali tudi o načrtu za namestitev mirovnih sil.

Ameriški obrambni minister Perry z avstrijskim kolegom Fasslabendom (Telefoto: AP)

SRBSKI FINANČNIKI O GOSPODARSKEM NASLEDSTVU SFRJ

Dvom v slovenske trditve

Do deviznih rezerv NBJ naj bi bil zaenkrat upravičen le Beograd

BEOGRAD - Miloš Milosavljević, generalni direktor beograjske Jugobanke, je včeraj za agencijo Tanjug povedal, da bo osnovno nacelo delitve premoženja in obveznosti nekdanje SFRJ v tem, da mora vsaka od novonastalih držav poravnati svoje obveznosti, pri čemer vztrajajo mednarodne finančne organizacije.

Milosavljević je, sklicujoč se na viro pri jugoslovanski zvezni vladi, dodal, da glavnica zunanjih dolgov srbsko-črnogorske federacije znaša približno stiri milijarde dolarjev, obresti, ki so se nabirale do 1. januarja 1992, pa se nadaljnje stiri milijarde. »Kmalu bomo imeli natančnejše podatke o tem, koliko tujih dolgov je kdo odkupil. Moram poudariti, da nisem prepričan o verodostojnosti navedb Slovenije, ki nam očita, da smo odkupili več dolgov kot oni,« je izjavil prvi človek Jugobanke.

V pogovoru z novinarjem Tanjuga je Milosavljević se enkrat omenil Slovenijo, ko je dejal, da je seznanjen s podatki o tem, da določeni slovenski krogi pričakujejo skorajšno sklenitev sporazuma o diplomatskem, gospodarskem in bančnem sodelovanju med državama. Pri tem je opozoril, da bodo v prihodnje ekonomski odnosi med ZRJ in Slovenijo temeljili na več dejavnostih, predvsem pa na zanimanju posameznega trga za ponujeno blago.

Za Tanjug je včeraj dal izjavo tudi guverner Narodne banke Jugoslavije Dragoslav Avramović, ki je sporočil, da ni razlogov, da bi morale Zvezno republiko Jugoslavijo skrbeti težnje »novih« držav, nastalih na ozemlju nekdanje SFRJ, po (več kot milijardo dolarjev vrednih) zlatih in deviznih rezervah, ki jih ima NBJ shranjene v tujih bankah. Po Avramovićevih besedah je vse do trenutka, ko bo izdelana končna delitvena bilanca, edini upravičenec do teh sredstev ZRJ. Sele nato naj bi druge republike nekdanje skupne države dobile, kar jim pripada, je zatrdil guverner NBJ. Kljub temu je dodal, da bo treba na pravno utemeljitev za »odmrznitev« sredstev se nekaj časa počakati.

Denar, ki se nahaja na bančnih računih po vsem svetu, v skladu z določili resolucije o odpravi ukrepov ostaja »zamrznjen«, vendar le v primeru, da neka pravna ali fizična oseba zahteva uveljavitev prepovedi razpolaganja s temi sredstvi. Avramović je to določilo »po domače« pojasnil z naslednjimi besedami: »Lahko napisete ček ali dvignete denar z računa, toda če se najde nekdo, ki meni, da so s tem oskodovali njegovi interesi, in lahko to dokaže, potem sredstva ostanejo zamrznjena, dokler se po sodni poti ne izkaže, komu v resnici pripadajo.«

Maja Marsičević

NAČRT ZA POVEČANJE UČINKOVITOSTI SEVERNOATLANTSKE ZVEZE

General Sheenan ima polno zanimivih zamisli

MARK YOST, THE WALL STREET JOURNAL

BRUSELJ - Zakaj lahko komercialne informacijske mreže oddajajo iz vseh koncev sveta in objavljajo svoje informacije na Eurosatu, BBC ali CNN, medtem ko Nato tega ne zmore? Odgovor je zelo preprost. To omogoča komercialno dostopna tehnologija.

General mornariške pehote in vrhovni poveljnik Nata John J. Sheenan je zaradi »preprostega odgovora« povzročil precej ogorčenja v vrhovnem poveljstvu Nata. Toda njegov nasvet, naj Nato uporablja komercialno dostopno tehnologijo, je samo del njegovega načrta za prenovo Nata, s katerim zeli Sheenan povečati učinkovitost organizacije. Medtem ko se številni opazovalci zavzemajo za natančen pregled delovanja Nata, bo Sheenan lahko zelo zadovoljen, če bodo uresnili le del njegovih predlogov.

Nato se danes nahaja v težavnem položaju. Razširiti se mora prav v času, ko skoraj vse njegove članice zmanjšujejo obseg vojskarskih sil in proračunska sredstva, ki so name-

njena vojski. Čeprav si vse članice prizadevajo za povečanje učinkovitosti svoje vojske, česa podobnega v Natu zaenkrat še ni slutiti. Sheenan je predlagal, da bi Nato oklestil svojo infrastrukturo, se rekapitaliziral, uporabil nove tehnologije in obnovil sistem nabave opreme. Trenutno ima Nato 65 stabov, ki stanejo približno 224 milijonov dolarjev in na katerih je zaposlenih približno 18 tisoč ljudi. Poleg velikih stroškov, ki jih imajo stabi, porabi Nato 800 milijonov dolarjev za infrastrukturo. Sheenan je dejal, da ima Nato toliko zaposlenih, kot jih imajo tri ali stiri države skupaj v celotni vojski, in da v nekaterih glavnih stabihi uslužbenci opravijo le 15 odstotkov bistvenega dela, in dodal, da lahko na tem področju povečajo učinkovitost dela. Sheenan je zato predlagal, da bi se Nato decentraliziral in da bi imeli poznavalci razmer več pristojnosti. Zavzel se tudi za zmanjšanje srednjega sloja birokracije, ki po njegovem mnenju več stane, kot nare-

di. Poleg tega Sheenan predlaga, da bi regionalni poveljniki okrepili sodelovanje z vzhodnoevropskimi državami, ki so članice Partnerstva za mir in se potegujejo za polno članstvo v zvezi Nato.

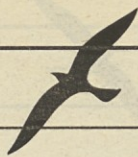
Kar zadeva rekapitalizacijo, je Sheenan zahteval, da Nato najprej spremeni vlogo, ki jo ima v svetu. To pomeni, da bi morali spremeniti tip opreme in infrastrukture, v katero zaenkrat vlagajo. Ker se Nato ne sooča več z enotnim sovražnikom in ker se je svet strateško spremenil, Sheenan predlaga, da mora Nato povečati svojo mobilnost in biti na primer pripravljen, da njegove sile na zahtevo odidejo v Bosno. To lahko dosežejo le tako, da namesto v infrastrukturo - ceste, pristajališča in letalske proge - vlagajo v opremo, s katero bodo povečali svojo zmogljivost. Najpomembnejši del Sheenanovih reform pa je zaradi drugih naložb prav reforma nabavnega procesa, ki je po njegovem mnenju zaenkrat neprimeren, saj na dobave in gradnjo ca-

kajo od devet do trinajst let, da takrat pa so novosti že zastarele. Sheenan je zato predlagal, da bi se Nato oskrboval neposredno na trgu. Dejaj je tudi, da bi morale biti evropske članice Nata, ki si prizadevajo za vzpostavitev nekakšne evropske varnostne identitete, podjetnejše pri dajanju spodbud in ne bi smele vedno čakati na ZDA.

Ceprav njegovi nasveti zvenijo zanimivo, številni trdijo, da jih Sheenan ne bo mogel uresničiti. Načrtov za obnovo Nata je bilo namreč že več in nobeden od njih se ni uveljavil, tega pa se zaveda tudi Sheenan. Dvom o njegovem načrtu je izrazil tudi Simon Lunn, namestnik generalnega sekretarja v skupščini Nata: »Seveda bi po hladni vojni vsi radi spremenili strukturo Nata, toda bojim se, da tega ne bo mogoče storiti tako hitro.« Dodal je, da glede na izzive, s katerimi se Nato sooča - Bosna, razširitev, odnosi z Rusijo - sprememba poveljniške strukture ni prednostna naloga večine držav članic. To-

da to je prav tisto, na kar je želel opozoriti Sheenan. Če se Nato zeli spopasti z vsemi novimi izzivi, se mora spremeniti njegova struktura. »Večina organizacij, ki so v današnjem svetu uspešne, so manjše, bolj povezane in prilagodljive ter imajo mansi sloj vmesne birokracije,« je se dodal.

Sheenan je dejal, da bi moral Nato slediti državam, ki si prizadevajo za prenovo svoje vojske, in dodal, da je to mogoče doseči samo z rekapitalizacijo, kakršno je predlagal on. »Ce lahko na koncu prihranimo denar - in menim, da ga lahko - lahko vložimo več sredstev v Partnerstvo za mir,« je dejal Sheenan. »Več denarja lahko vložimo tudi v posodobitev poveljniške strukture, izboljšamo lahko sprejemanje odločitev ali pa uporabimo nova odkritja v tehnologiji in tako povečamo učinkovitost organizacije.« Večina ljudi se strinja, da le Sheenan, ki ima veliko političnega, ekonomskega in vojskega znanja, lahko sproži proces za povečanje učinkovitosti Nata.

BOSNA IN HERCEGOVINA PO DAYTONSKEM SPORAZUMU

Incidenti na severozahodu države se nadaljujejo

Vojska BiH izropala oporišče bangladeških modrih čelad

SARAJEVO, BEOGRAD, ZAGREB (Reuter, dpa, M. M., G. G.) - Bosanski vojaki so včeraj ponoci vdrl v oporišče bangladeških modrih čelad pri Veliki Kladusi ter iz njega odpeljali devet oklepnih vozil, dva tisoč litrov goriva in zavoje s hrano.

Po besedah tiskovnega predstavnika Združenih narodov v Sarajevu Aleksandra Ivanka je v akciji sodelovalo približno dvesto vojakov s 35 vozili. Bosanski vojaki so streljali v zrak in kljub protestom 80 bangladeških modrih čelad, ki so se pripravljale na odhod in predajo oporišča Britancem, iz oporišča odpeljali vse, kar se jim je zdelo uporabno. Poveljstvo enot ZN je generalu Atifu Dudakoviću izročilo oster protest, poveljnik 5. korpusa vojske Bosne in Hercegovine, ki nadzira območje Velike Kladuse, pa je obljubil, da bo uvedel preiskavo o incidentu.

Po poročilih Unproforja tudi pripadniki Hrvaškega obrambnega zbora (HVO) v severozahodni Bosni ne mirujejo. Hrvaški vojaki naj bi požgali več hiš v Mrkonjić Gradu in Sipovem, krajih, ki naj bi v skladu z določili daytonskega sporazuma pripadla Srbom. Unproforjevo poročilo navaja, da naj bi Hrvati včeraj požgali približno deset hiš, uslužbenci človekoljubnih organizacij, ki so v zadnjih tednih potovali po tem območju, pa dodajajo, da gre za množičen pojav požiganja srbskih hiš. Predstavnik HVO je vse trditve odločno zanikal. Poveljstvo Unproforja je izrazilo »zaskrbljenost in upanje,

da gre le za osamljene pojave vandalizma«.

Vodja bosansko-hercegovske diplomacije Muhamed Sačirbegović, ki se je pred vrnitvijo v Sarajevo ustavil se v Haagu, je novinarjem povedal, da bo svoj položaj zapustil v enem mesecu. Daytonski sporazum je označil kot »grd mir, ki pa je kljub vsemu pravi mir, zato mu je treba dati priložnost«. Države, ki bodo Bosni ponudile razvojno pomoč, je pozval, naj ne pomagajo tistim, ki ne spoštujejo človekovih pravic. Bosanska vlada je po njegovih besedah tudi med vojno ohranila minimalne standarde demokracije, človekovih pravic, svobode in multikulturalizma.

Ker daytonski sporazum predvideva tudi vrnitev beguncev na domove, Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) ze pripravlja tristopenjsko operacijo repatriacije civilistov v Bosni. Prva stopnja bo zajela vračanje 1, 2 milijona pregnancev, razseljenih znotraj Bosne, druga stopnja begunce, ki živijo v nekdanih jugoslovanskih republikah, tretja stopnja pa predvideva vrnitev 700 tisoč ljudi, ki živijo drugod po svetu. UNHCR si bo pri zadnjeval, da bodo vse vrnitve civilistov dostojanstvene in neboleče, predvsem pa prostovolj-

ne. Operacija se bo začela spomladi in bo stala od 300 do 500 milijonov ameriških dolarjev.

Hrvaški zunanji minister Mate Granić pa je včeraj poudaril, da Hrvaška ni prodala niti kosčka svojega ozemlja. Polotok Prevlaka ni bil predmet pogajanj v Daytonu, vendar crnogorska in srbska

stran izražata določene ozemeljske zahteve, kar je javnosti sporočil tudi predsednik Tudman. Zagreb bo moral se oceniti, kaj dobi ali zgubi z morebitno zamenjavo ozemelj. Odločitev bi lahko sprejel le parlament z dv tretjinsko večino, zadnjo besedo pa bi imeli Hrvati na referendumu.

Srbski vojaki na Palah si krajšajo čas z biljardom (Telefoto: AP)

ANALIZA

Velika preizkušnja za Clintona

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton se pripravlja na doslej najpomembnejši govor ameriški javnosti. Ko bo ta ponedeljek na televiziji nasteval razloge za pošiljanje ameriških vojakov v Bosno, to ne bo povezano le z zagotavljanjem miru na Balkanu. Za Clintona je pomembno tudi to, da si zagotovi dobre možnosti za vnovično izvolitev na mesto ameriškega predsednika.

Za uspeh na predsedniških volitvah novembra leta 1996 pa Clinton potrebuje podporo ameriške javnosti. To je posredno odvisno tudi od podpore republikanskega kongresa pošiljanju ameriških vojakov v Bosno. Kot vrhovni poveljnik ameriške vojske bi lahko predsednik Clinton predvidenih dvajset tisoč ameriških vojakov poslal v Bosno tudi brez soglasja kongresa. Toda zaveda se, da bi ta po-

teza zanj pomenila notranjepolitični samomor. Ameriški general Dennis Reimer je opozoril, »da se mora Amerika pripraviti na nekatere izgube«. Na pritisk ameriške javnosti, ki bo nastal iz tega dejstva, je treba biti pripravljen - kar pa bi bilo skoraj nemogoče, če bi ameriška javnost zavrnila pošiljanje ameriških fantov v Bosno.

Ozračje v ameriskem kongresu je neke med dvomom in odločnim zavračanjem te poteze. »To bomo spremenili,« je dejal predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Nicholas Burns. Kljub številnim obveznostim bodo zato ameriški zunanji minister Christopher, obrambni minister Perry, posrednik za Bosno Holbrooke in šef generalštaba Shalikhshvili v bližnji prihodnosti na voljo ameriskemu kongresu, ki bo gotovo zahteval nekatera pojasnila. Njihovo sporočilo ameriskemu kongresu se bo po besedah Burns glasilo približno takole: »Ne moremo nastopati kot velesila, kot vodilna sila v Evropi in Natu, če ne bomo prevzeli svojega dela odgovornosti.« Stabilna Evropa je po njegovih besedah ameriški nacionalni interes. Ameriška administracija je prepričana, da bo to dojel tudi republikanski kongres v Washingtonu. Po navedbah predstavnikov vlade pošiljanje ameriških vojakov v Bosno ni nevarna pustolovščina, temveč mislija z jasnimi nalogami, natančnimi pravili in omejenim (enoletnim) trajanjem. Torej ni nobene podobnosti z vietnamsko vojno, ameriško travmo, ki je ameriški pogled na svet za vedno spremenila.

Celo konservativni pisci uvodnikov, na primer William Safire v časopisu New York Times, so

kljub splošnemu nasprotovanju temu koraku prepričani, da »bodo na koncu vsi Američani podprli zamisel o pošiljanju vojakov v Bosno«. Druga možnost, torej »zavrniti in hkrati ponizati« Clintona, je po njegovem mnenju nemogoča. Safire svoje mnenje razlaga z dejstvom, da je pri podobnih vprašanjih tudi v preteklosti vedno znagala patriotska zavest Američanov, in to ne glede na to, kako majhna je bila pripravljenost, da žrtvujejo kri ameriških vojakov neke na drugem koncu sveta.

Srbski predsednik Milošević je Billu Clintonu naredil veliko uslugo: na predstavnike bosanskih Srbov je pritisnil do te mere, da so sprejeli sporazum iz Dayton. Soglasje bosanskih Srbov sicer ni bil pravni, temveč politični pogoj za uspeh sporazuma, kar so vedno znova poudarjali tudi predstavniki ameriške administracije.

Če pa Clintonova umetnost prepričevanja kljub vsemu ne bo zadostovala in bo ameriški kongres zavrnil zamisel ter hkrati ne bo odobril potrebnih sredstev za to misijo, Clintonu ostaneta se dve možnosti. Obe sta zanj sicer izredno neprijetni. Ameriški predsednik bi lahko poskušal posredovanje financirati s proračunskimi sredstvi Pentagona, ki jih je kongres že odobril. To bi za Clintona seveda pomenilo hude obremenitve v predvidenem letu 1996. Druga možnost pa je, da se operaciji preprosto odpove. Toda brez sodelovanja dvajset tisoč ameriških vojakov bi bile mirovne sile Nata ohromljene: vodilna sila v tej vojaški zvezi in najpomembnejši mirovni posredniki v Bosni pa bi se izognili svoji odgovornosti.

Herbert Winkler / dpa

NOVICE

Vojaki ostajajo, čelade se menjajo

BEOGRAD (M. M.) - Tiskovna predstavnica Združenih narodov v Beogradu Susan Manuel je javnost obvestila, da bo enajst od petnajstih bataljonov modrih čelad, ki so trenutno v Bosni v sklopu sil ZN, tam ostalo tudi v okviru mirovne operacije zveze Nato. Po njenih besedah bodo »le zamenjali čelade«. Predstavnica ZN je se povedala, da je v vojni na ozemlju nekdanje Jugoslavije življenje izgubilo 214 pripadnikov modrih čelad, 1451 pa jih je bilo ranjenih.

»Mirka« in Arkan o daytonskih sporazumih

BEOGRAD (M. M.) - Mirjana Marković, žena srbskega predsednika Miloševića, je v posebni izjavi za tednik Telegraf dejala, da lahko vojno zdaj, razen psihopatov in fasistov, podpirajo le se tisti, ki so z njo obogateli ali dosegli visok družbeni položaj. V istem časopisu se je oglašil tudi Željko Raznjatović - Arkan. Povedal je, da mir odobrava, ker ljudje ne bodo več umirali, ameriška navzočnost pa bo preprečila izbruh večjih vojaških operacij. »Toda ustasem in Turkom ne zaupamo, zato se moramo pripraviti na njihove teroristične akcije,« je dejal Arkan. Napovedal je ustanovitve posebnih protiterorističnih enot, v katere bo vključena tudi Srbska garda prostovoljcev, ki ji poveljuje.

Ameriški orel prihaja v deželo orlov

PRISTINA (B. S.) - Ameriška vojska naj bi v Albaniji kmalu postavila svoje oporišče. V začetku decembra naj bi strokovnjaki iz ZDA v nekem kraju 50 kilometrov južno od Tirane začeli pripravljati teren za postavitve oporišča, v katerem bodo skupaj vadili ameriški in albanski vojaki. Albansko vojsko naj bi Pentagon opremil tudi s protitankovskimi raketami, letali T-37 in patrolnimi čolni. Tirana je Washingtonu že lani dovolila postavitev oporišča za brezpilotna vojskunska letala na albanskem ozemlju, v zadnjih dveh letih pa so albanske in ameriške enote sodelovale na starih skupnih vojaških vajah.

VRNITEV HRVAŠKIH BEGUNCEV NA OZEMLJE NEKDANJE REPUBLIKE SRBSKE KRAJINE

Obnova domov in medčloveških odnosov

DAVOR HUIĆ / REUTER

PETRINJA - Ko sonce zaide, so ulice Petrinje povsem opustošene, saj se Hrvati, ki so se po starih letih začeli vračati v mesto, se pred mrakom odpeljejo proti Zagrebu, kjer so leta 1991 našli zatocišče. Na ozemlju nekdanje Srbske republike Krajine se obnova krajev seli začena, zato se le redki hrvaški begunci vračajo na svoje nekdanje domove.

V Petrinji, ki je znova priključena hrvaškemu ozemlju, je nekod zivelo sedemnajst tisoč ljudi, približno polovica jih je bila srbske narodnosti: med njimi se jih je večina pridružila srbski vojski, ki se je po uspešni hrvaški operaciji Nevihta umaknila v Bosno. Doslej se je v mesto vrnila le polovica hrvaških beguncev, ki so zdaj spoznali, kako težko bodo v teh krajih znova poglali svoje korenine, čeprav so v letih, ki so jih preživeli v izgnanstvu, sanjali le o vrnitvi domov.

Zdaj so njihova bivališča porušena, požgana, izropana, v stanovanjih ni vode in elektrike, v mestu je odprtih le nekaj trgovin,

številni prijatelji in znanci se se niso vmili. V napol porušeni soli se zbirajo izgnanci, ki morajo za dodelitev vladne pomoči, s katero naj bi obnovili svoja bivališča, izpolniti različne vprašalnike. Veliko jih je razočaranih nad birokratskim postopkom, saj vladni načrt za obnovo se ni dokončno izdelal, čeprav je na prvo mesto postavljena obnova bivališč. Neki učitelj je priznal, da se bodo ljudje sočali s hujšimi težavami, kot so pričakovali. Menda nihče, tudi tisti, ki so za pomoč prosili ze pred štirimi meseci, se ni dobil finančne podpore za obnovo.

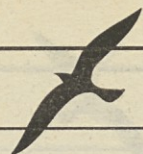
V zadnjih dveh mesecih se je v Petrinjo vrnilo med pet in šest tisoč ljudi, med njimi največ Hrvatov, pa tudi nekaj Srbov, ki se niso strinjali s politiko svojih voditeljev. Vsi se zavedajo, da bo ranljive odnose med etničnima skupinama težko zaceliti. Na mestnem trgu so od katoliške cerkve ostale le ruševine; Srbi so jo najprej bombardirali, potem pa z buldozerji dokončno zravnavali z zemljo.

Septembra 1991 je srbskim

upornikom pršla na pomoč JLA in mesto zavzela. Ubityh je bilo veliko hrvaških prebivalcev; mnoge, ki jim ni uspelo pobegniti, so srbski vojaki pobili. Septembra so odkrili množično grobišče z devetintridesetimi trupli, večinoma starejšimi hrvaškimi civilisti in vojaki. Pred vojno je Petrinja slovela po mesnopredelovalni industriji. Hrvaska vojska, ki je mesto zavzela avgusta, je našla tovarno Gavrilović skoraj nedotaknjeno, saj so Srbi računali, da bodo v njej obnovili proizvodnjo. Čeprav je v Petrinji zivelo skoraj enako število Srbov in Hrvatov, so bili na vseh pomembnih položajih Srbi: v mestnem svetu, policiji, banki, tovarnah in visoki soli. Ta je bila zgrajena v 19. stoletju, v obdobju avstro-ogrške monarhije. Letos se je po besedah ravnatelja Slavka Vujnovića vanjo vpisalo 350 študentov, pred vojno pa je predavanja obiskovalo več kot tisoč mladih. Med okupacijo so nekateri predavatelji ostali, drugi so se izselili. Vrnilo se jih je petindeset, med njimi jih je sedem srbske narodnosti.

Eden od njih je tudi nekdanji ravnatelj Milos Petrović, ki je odšel v Sisak, kjer je naletel na marsikatero težavo, vendar se nekdanji sodelavci niso nikdar obrnili proti njemu. Po hrvaškem zavetju Petrinje so Vujnoviću ukazali, naj Petrovića odpusti, vendar naloge ni izpolnil, ampak je nekdanjega ravnatelja imenoval za svojega sodelavca, ki mu zdaj pomaga reorganizirati pouk. Petrovićeva hiša ob reki Petrinjica ni bila požgana ali porušena, le povsem izropana, v njej je ostala le zakonska postelja.

»Ljudi ne ocenjujemo po narodnostni pripadnosti, ampak po njihovih dejanjih, ki so jih storili med vojno,« je izjavil neki učitelj. V mestu sta v času srbske okupacije ostala le dva učitelja - tudi pred vojno nepriljubljena poslanka, ki se je vrnila v mesto in prosila za službo. »Moral sem jo odsloviti, ker nas je preveč zaposlenih,« je povedal Vujnović. »Tudi če bi jo potreboval in bi jo zaposlil, bi si moral sam poiskati drugo zaposlitev, kajti sodelavci bi me obesili.«

PRED LETOM DNI SO NORVEŽANI ZAVRNILI PRIKLJUČITEV K EVROPSKI UNIJI

V Oslu se ne kesajo, da so Bruslju rekli »ne«

Norveško gospodarstvo dosega rekordne rezultate

Henrik Ibsen, najslavnejši norveški pisatelj, je v svoji igri *Sovražnik ljudstva* zapisal, da ima manjšina vedno prav. Leto dni po tem, ko se večina Norvežanov ni zmenila za opozorila političnih in gospodarskih krogov ter se na referendumu izrekla proti vključitvi svoje domovine v Evropsko unijo, se mnogi s to pisateljevo trditvijo zagotovo ne strinjajo.

Norveško gospodarstvo, ki se že dve desetletji krepí na račun bogatih nahajališč nafte in naravnega plina v Severnem morju, je najbolje rezultate doseglo prav v zadnjih dvanajstih mesecih; letošnja gospodarska rast naj bi bila 4, 5-odstotna, prihodnje leto pa stiri odstotna. Napovedi, da bo država drago plačala svojo odločitve, da ostane zunaj EU, se doslej niso uresničile. Brezposelnost je le pet odstotna in je med najnižjimi v zahodnoevropskih državah. Tudi politične razmere v državi so po referendumu ostale stabilne. Predsednica vlade Gro Harlem Brundtland, voditeljica vladne manjšinske Delavske stranke, je kljub prepričevanju volilcev, naj glasujejo za priključitev k EU, ohranila svoj položaj. Leto dni po skupnih prizadevanjih podeželskega prebivalstva in naravovarstvenikov, katerih stališča so zmagala na referendumu, vlada uspešno kljubuje močno razklani opoziciji. Dogodki iz leta 1972, ko so se Norvežani prvič izrekli proti vstopu v Evropsko gospodarsko skupnost, se niso ponovili, saj je bila takratna vladajoča Delavska stranka prisiljena odstopiti. Če drugi izrecni norveški »ne« priključitvi k EU tudi ne vpliva na zunanjepolitični položaj države. Morda je prav zato paradoksalno, da so Norvežani podprli premierkina prizadevanja za tesnejše sodelovanje z EU, kar bi lahko ocenili kot svojevrstno članstvo Norveške v petnajsterici. Tovrstno politiko zblizevanja s to

skandinavsko državo je EU z odobravanjem sprejela. Se bodo Ibsnove besede, prenesene v kontekst norveškega članstva v EU, izkazale kot resnične? Se veliko let bo nafta iz Severnega morja bogatila norveško gospodarstvo in država bo tudi v prihodnje ostala med najbogatejšimi na svetu. Letos bo le

prostoru (EEA) ohranila svoje mesto na evropskem trgu, razen na kmetijskem in se nekaterih področjih. Ker so postale članice EU tudi Avstrija, Finska in Švedska, je Norveška poleg Islandije in Liechtensteina edina država EEA, ki ni članica Evropske unije. Zaradi velikih prihodkov od nafte je norveški vladni proračun v precej boljšem položaju kot proračuni večine držav članic EU. Prihodnje leto bo imela Norveška celo proračunski presežek, zato bo vlada postala posojilodajalka. Norveška že zdaj izpolnjuje

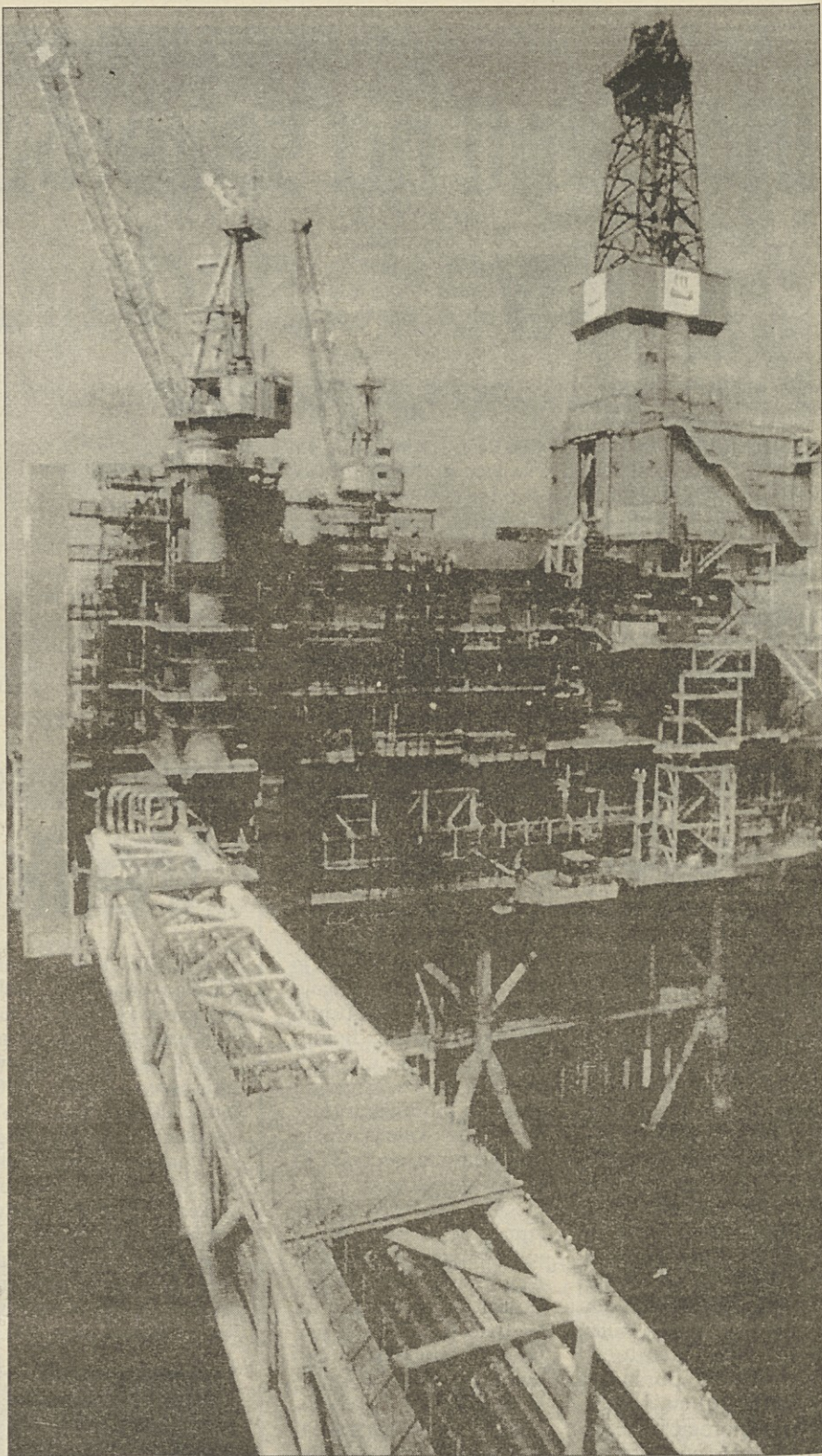
hodek, ki je posledica znižanja cen črnega zlata in plina na svetovnem trgu.

Zagovorniki norveške vključitve v EU opozarjajo na morebitni konec zlatih časov, saj so ti pogojeni le s prodajo nafte. Po vladnih napovedih se bo prihodek od nafte po petih letih občutno zmanjšal, in to prav takrat, ko se bo krepko povečalo število upokojencev v državi. Manjši prihodek in revnejši proračun bosta pokazala na slab položaj drugih gospodarskih panog, saj proračun rešujejo le prihodki od prodaje nafte. Ker država ni članica EU, bodo v obdobju zatona naftnih velešil postali previdnejši tudi investitorji. Norveška se bo po obdobju, v katerem je cvetela na račun naftnega bogastva, morala zelo prizadevati za ohranitev svojega položaja.

Zagovorniki vključitve v EU so poudarjali politične in strateške prednosti članstva. Proevropsko usmerjeni državljani so namreč zaskrbljeni, ker norveški predstavniki ne sodelujejo pri oblikovanju skupne evropske politike, naj gre za gospodarska, obrambna ali varnostna vprašanja. Razvoj dogodkov je bil letos Norveški naklonjen: EU je pokazala določeno mero pripravljenosti za njeno članstvo »v senci«, ki Oslu zagotavlja seznanjanje z zadevami EU in mu omogoča tudi izražanje lastnih stališč.

»Lahko bi rekli, da so članice EU do Norveške postene, saj so ji pripravljene prisluhniti in najti ustrezno rešitev,« je izjavil Jonas Gahr Støre, predsednik vladnega odbora za mednarodne zadeve.

»Po referendumu nas obravnavajo tako, da ni vzrokov za pritoževanje,« je dodal. Po pričakovanjih sta Norveška in Islandija podpi-

Norveška je druga največja izvoznica nafte na svetu, takoj za Savdsko Arabijo

sali schengenski sporazum, ki odpira meje med članicami EU. S članstvom v nordijski prostotrgovinski uniji, ki jo že več desetletij sestavljajo Danska, Finska in Švedska, njene administrativne meje pa je določilo telo, ki ne sodi v sklop EU, bi Norveška veliko pridobila. Na drugih pomembnih področjih, kot sta varnost in obramba, so se dogodki odvijali v korist Osla. Kot ustanovno članico Nata je Norveško skrbelo, da bi bila zaradi svoje odsotnosti v EU in torej tudi Zahodnoevropski uniji (WEU) odrinjena od oblikovanja evropske varnosti v obdobju hladne vojne. Pobuda, naj WEU postane evropski obrambni mehanizem, se vedno ni udejanjela. Dogodki na ozemlju nekdanje Jugoslavije so pokazali, da imata na tiho zadovoljstvo številnih Norvežanov pri zagotavljanju miru se vedno najpomembnejšo vlogo Nato in ZDA.

Kljub temu se številni norveški politiki zavedajo norveške ranljivosti. Trenutno lahko prek tesnega sodelovanja s članicami Nordijskega sveta - Dansko, Švedsko in Finsko - spremlja in skuša vplivati na politiko EU. Vendar se bodo nordijske države, članice EU, zaradi tesnejšega sodelovanja z drugimi članicami EU scasoma zagotovo oddaljile od Norveške.

Osamitev, na katero so pred referendumom opozarjali zagovorniki norveškega članstva v EU, se lahko uresniči, če bo EU do konca stoletja izpolnila načrte o siritvi svojega članstva in bo v svoje vrste sprejela petindvajset srednje- in vzhodnoevropskih držav. V tem primeru bodo norveška stališča

pri oblikovanju evropske politike manj upoštevana, kot bi bila zdaj, ko je v EU le petnajst držav.

V Oslu je mogoče slišati tudi mnenje, da naj bi voditelji že v bližnji prihodnosti napovedali nov referendum o norveškem članstvu v EU in skušali volilce prepričati, naj vendarle obkrožijo »da«. Zaradi ugodnih gospodarskih

razmer in zaupanja v lastne sposobnosti je takšne napovedi slišati le na hodnikih znanstvenih ustanov in na neuradnih političnih srečanjih. Doslej ni noben politik, v duhu Ibsnove teorije, da ima manjšina vedno prav, javno podprl lanskoletne odločitve manjšine.

Hugh Carnegie in Karen Fossi, Financial Times

Premierka Gro Harlem Brundtland je ohranila položaj

Savdska Arabija izvozila več nafte kot Norveška.

Tisti, ki podpirajo norveško priključitev k EU, poudarjajo, da na njihovo stališče ne vplivajo gospodarske razmere v državi, ki trenutno zagotovo niso na njihovi strani. Čeprav je Norveška zavrnila polnopravno članstvo v EU, je zaradi sodelovanja v Evropskem gospodarskem

pogoje za priključitev k evropski monetarni uniji, saj ima uravnotežen proračun, vrednost nacionalne valute je stabilna, obrestna stopnja in inflacija sta nizki. Če cena nafte ne bo preveč padla, bo Norveška načrtovani proračunski presežek v višini 10, 6 milijarde kron namenila predvsem za tuje naložbe in tako nadomestila manjši pri-

ŽIVLJENJE NA GRENLANDIJI

Dežela ledenikov in zasvojenцев

LULISSAT - Če za trenutek pozabimo na osupljivo lepoto grenlandskih ledenikov in ledenih gora ter pozornost usmerimo na tamkajšnje prebivalce, potem socialni problemi zasencijo lepoto grenlandske pokrajine. Grenlandci so nagnjeni k samomoru, alkoholizmu, uživanju mamil, pogoste pa so tudi nesreče s smrtnim izidom.

Poročilo tamkajšnjega statističnega urada prikazuje neprijetno sliko grenlandske družbe v zadnjih stidesetih letih, ko se je življenjski standard povzpел na raven drugih skandinavskih držav. S porastom standarda pa so se pojavile nove težave na socialnem področju. »Prehod v moderno družbo je velika sprememba za Grenlandce in boleč udarec za starodavno kulturo in vrednote,« pravi predsednik vlade Lars Emil Johansen. »Grenlandci se moramo spopadati z navidez smešnimi težavami, kot sta osamljenost ter dolgo, mrzlo in temno zimsko obdobje.«

Vsak tretji prebivalec Grenlandije umre zaradi nasilja, v nesreči ali pa naredi samomor. Za samomor

se odloči kar 14 odstotkov prebivalcev, predvsem mladih, starih do dvajset let. Na tem najsevernejšem otoku je pričakovana življenjska doba moskih 58, 9 leta, žensk pa 68, 1 leta, kar je zaskrbljujoče, saj povprečni Evropejec dočaka starost 72 let, Evropejka pa 77 let. Poglaviti krivci za to so alkohol in mamila.

Prebivalci Grenlandije so se stoletja preživljali z lovom, saj krute vremenske razmere niso omogočale kmetijske dejavnosti. Grenlandija je presla v roke Dancev leta 1721, od leta 1953 pa je del danskega kraljevstva. København je namejnal velike količine denarja svojemu najsevernejšemu otoku, da bi izboljšal življenjske razmere tamkajšnjih prebivalcev. Tako so

zgradili sodobnejša ribska naselja, s čimer se je povsem spremenil način življenja. Dostop do alkohola je postal preprost, saj so ga začeli prodajati v vsaki trgovini.

»Alkohol je poguben za ljudi, ki so tisočletja ziveli v sožitju z naravo, ker pri pitju nimajo prave mere,« žalostno ugotavlja Johansen. Poraba alkoholnih pijač zdaj vendarle upada, poraja pa se vprašanje, ali je alkohol morda zamenjala kakšna druga vrsta drog. Nedavna zdravstvena raziskava je pokazala, da je kar 50 odstotkov odraslih otrocanov poskusilo hasiš, 70 odstotkov pa jih redno kadi cigarete. Johansen bo v grenlandski prestolnici Nuuk kmalu odprl prvo kliniko za zdravljenje zasvojenцев z alkoholom in drugimi vrstami drog.

Na Grenlandiji se letno zgodi približno dvanajst naklepnih umorov in le 80 primerov vlomov. »Število umorov je zaskrbljujoče. Zelo nevarno je, kadar se

združita alkohol in lovsko orožje,« pravi Bjarne Pedersen, sedanjí danski predstavnik na Grenlandiji. Krivec za številne nesreče s smrtnim izidom je prav gotovo alkohol, kajti če pijan človek pade v hladno arktično morje, umre po dvajsetih sekundah. Samomor, ki je veliko pogostejši vzrok smrti kot rak, je pogosto posledica razhajanja med tradicionalno vzgojo in zahtevami sodobne družbe.

Nekdaj so krute vremenske razmere - bolj kot vzgoja staršev - narekovala, da so fantje postali lovci in tako omogočili preživetje družine. Danes podobno kot v drugih razvitih družbah pričakujejo, da se bodo mladi posvetili nadaljnjemu izobraževanju. Nekateri od njih ne dosežejo zastavljenega cilja in razočarani najdejo zatočišče v svetu mamil. Tradicionalna vzgoja se namreč premalo posveča konstruktivnemu reševanju osebnih problemov.

Lars Foyen / Reuters

Članstvo v Natu zagotavlja vpliv na evropsko varnostno politiko

STAVKA FRANCOSKIH JAVNIH DELAVCEV

Veliki protesti proti vladnim programom

Sindikati za naslednji torek napovedujejo splošno stavko

PARIZ - Včeraj je stavka javnih delavcev ohromila letalski in železniški promet v Franciji, več deset tisoč protestnikov pa je napolnilo ulice Pariza in drugih francoskih mest ter protestiralo proti vladnim načrtom varčevanja.

Dva največja sindikata v državi sta delavce že pozvala, naj se naslednji torek udeležijo splošne stavke, ki naj bi preprečila reforme znotraj državnega sistema blaginje in zagotovila, da bi se javni delavci upokojevali s toliko leti delovne dobe kot doslej. Včeraj so avtobusi in vlaki v Parizu in okolici vozili po izredno oklescenem voznem redu, tako da so se morali ljudje podati v službo peš, pogumni pa so se zjutraj ustavili v prometni konici in na delovna mesta niso prisli. Javne službe so bile zaprte ali pa so skrajšale delovni čas zaradi protesta, ki je povzročil veliko več zmede kot stavka javnih delavcev v preteklem mesecu. Pariska podzemna železnica se je ustavila, na ulicah pa so se začeli nabirati odpadki, saj tudi komunala svojega dela ni opravila.

»Zakaj naj bi ljudje delali dlje, ko pa je več milijonov brezposelnih v državi?« se je spraševala učiteljica biologije, ki je protestirala na pariskih ulicah, kjer so rockovske skupine prepevale pesmi z besedili, usmerjenimi

proti francoskemu premieru. Pred Juppéjevim uradom v Bordeauxu je protestiralo približno 20 tisoč ljudi, manjša skupina pa je zažgala njegovo podobo na transparentu. Več kot 25 tisoč protestnikov se je zbralo tudi v Marseillesu in drugih francoskih mestih. Železnica je omejila voznje vlakov TGV, Air France pa je odpovedal približno 80 odstotkov poletov po Evropi, saj so letalski kontrolorji stavkali.

Vlada pa se vedno zagovarja izvedbo svojih načrtov. »Preprosto nimamo izbire,« pravi Barrot, minister za socialne zadeve. Raziskave javnega mnenja sicer kažejo, da večina volilcev odobrava reforme sistema blaginje, ki omejujejo porabo in dvigujejo davčno stopnjo, kar naj bi pripomoglo k vstopu Francije v evropsko monetarno unijo. Tudi finančni trgi so paket reform pozitivno sprejeli. Dva glavna sindikata pa sta prepričana, da je treba pritisk na vlado nadaljevati. »Juppé je jasno povedal: če bo na ulicah dva milijona ljudi, bom načrte moral spremeniti,« je včeraj povedal Viannet, voditelj

sindikata CGT, in zatrdil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bo v torek protestiralo tolikšno število delavcev iz javnega in zasebnega sektorja. Čeprav sindikati zatrjujejo, da je večina javnih sektorjev poziv k stavki

sprejela z navdušenjem, pa so njihovi udarci vse šibkejši zaradi sporov med delavskimi združenji in znotraj njih. Največje združenje CFDT je udeležbo na torkovem protestu že zavrnilo.

John Follain / Reuter

Peroni pariških kolodvorov so včeraj samevali (Telefoto: AP)

ANALIZA

Temna gospodarska prihodnost

PARIZ - Francija se sooča z upočasnjeno gospodarsko rastjo, s katero so povezani tudi vladni problemi. Napovedi za prihodnost niso obetavne, saj naj bi se gospodarske težave še poglobile, predsednik Chirac in premier Juppé pa se bosta morala spoprijeti s sindikati, za katerimi stojijo tudi nezadovoljni volilci.

Napovedi za ekonomsko rast so črne, saj podatki kažejo, da v tretjem četrtletju gospodarske rasti skorajda ni bilo, v zadnjem četrtletju pa naj bi se zadeva še poslabšala. Pojavili so se celo namigi, da bi se upočasnjena rast gospodarstva utegnila nadaljevati tudi v naslednjem letu, nekateri gospodarstveniki pa so začeli previdno in oklevajoče govoriti celo o recesiji. »Ce se gospodarska rast zmanjša v dveh zaporednih četrtletjih, smo zelo blizu recesiji, kot je definirana v gospodarskih učbenikih,« pravi David Naude, ekonomist na pariškem inštitutu Morgan.

Gospodarske težave v Franciji so resno ogrozile vladni načrt, ki je predvidel reformo sistema blaginje in zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, da bi država v letu 1999 lahko izpolnila pogoje za vstop v evropsko gospodarsko in monetarno unijo. Večina se

recesije sicer ne boji preveč, kljub temu pa bo morala vlada storiti več kot le »počistiti« z največjimi javnimi porabniki, če želi obnoviti zaupanje med francoskimi volilci. Ekonomisti menijo, da bi konservativni predsednik Chirac in ministrski predsednik Juppé kratkoročno lahko stvari se poslabšala. »Davčna politika je izredno omejevalna. Zaupanje v vlado je eno, več kot sto milijard francoskih frankov v novih davkih pa nekaj povsem drugega,« je poudaril Naude, ko je govoril o novih davkih, ki jih je vlada odmerila davkoplacevalcem, da bi zmanjšala proračunski primanjkljaj na manj kot tri odstotke bruto domačega proizvoda (BDP) do leta 1997.

»Kupci so nezaupljivi in francoska družba je izredno zaskrbljena zaradi vpliva davčne politike na življenje,« pravi Sonja Grueter, ekonomistka na IBJ International.

Chirac in Juppé se soočata tudi s sindikati, ki njun načrt o ukrotitvi porabe ostro obsojajo. Včeraj je bila v Franciji druga stavka delavcev javnega sektorja, za 28. november pa je napovedana že tretja. Trenutno so obeti za gospodarsko rast v tem in naslednjem letu, kot jo načrtuje vlada, izredno slabi. Vlada je napovedala 2, 8-odstotno rast za naslednje

leto in 2, 9-odstotno za letos. Gospodarstveniki v zasebnem sektorju pa so drugačnega mnenja; v prihodnjem letu naj bi gospodarska rast dosegla le dva odstotka, le za malenkost bolje pa naj bi se gospodarstvu godilo letos. »Vladne napovedi za BDP v letu 1996 preprosto ni mogoče doseči,« je pesimističen Naude. Vlada, kot razlaga ta ugledni ekonomist, je računala na zmanjšanje porabe in brezposelnosti, v zadnjih treh mesecih pa se je zgodilo ravno nasprotno.

Podatki tudi kažejo, da je v oktobru poraba padla za 4, 4 odstotka glede na prejšnje mesece, kar je največji padec po recesijskem udarcu v januarju leta 1993. »V tretjem četrtletju ne bo rasti, isto pa velja za zadnje četrtletje,« je napovedal Siril Buzit, analitik za prihodke pri pariski nacionalni banki. »Zacetek zadnjega četrtletja je bil izjemno slab, to pa je grozljivo, saj je iz analiz razvidno, da znamenj izboljšav v prihodnosti ni.«

Zaradi upočasnitve gospodarske rasti bo država primorana poseči v vladni proračun, tako da bo načrt o zmanjšanju javnega primanjkljaja na štiri odstotke BDP v letu 1996 in tri odstotke v letu 1997 izredno težko uresničiti.

Christopher Noble / Reuter

PO POLJSKIH PREDSEDNIŠKIH VOLITVAH

Walensovi privrženci zahtevajo razveljavitev izida

Vrhovno sodišče prejelo več kot pol milijona pritožb proti zmagi Kwaśniewskega

VARSAVA (dpa) - Poljski sindikat Solidarnost in volilni stab Lecha Walense sta včeraj na vrhovnem sodišču vložila zahtevo po razveljavitvi izida predsedniških volitev, ki so bile na sporedu pretekli konec tedna in na katerih je z izredno majhno večino zmagal tekmelec Walense Aleksander Kwaśniewski.

Po besedah predstavnika poljskega vrhovnega sodišča je to do preteka roka za vložitev pritožb prejelo 540 tisoč pritožb državljanov. Poljsko vrhovno sodišče mora odločitev o veljavnosti ali neveljavnosti zmage Aleksandra Kwaśniewskega sprejeti do 9. decembra.

Večino pritožb so državljani utemeljili z nepravilnimi navedbami o osebnosti Aleksandra Kwaśniewskega. V svojem uradnem izjavi je ta namrec navedel, da ima visokosolsko izobrazbo. Le nekaj dni pred začetkom drugega in hkrati odločilnega kroga predsedniških volitev pa je v javnost prišel podatek, da Kwaśniewski studija gopodarskih znanosti v Gdansk sploh ni končal.

Volilni stab Lecha Walense poleg tega trdi, da ima izjave 59 članov različnih volilnih odborov, po katerih naj bi v volilnih skrinjicah »pristale« tudi številne ponarejene glasovnice za Kwaśniewskega, ki je na predsedniških volitvah zmagal z 51, 72 odstotka glasov.

Volilni stab Lecha Walense in katoliška radijska postaja Maryja sta v zadnjih dneh izvedla obsirno kampanjo, v kateri sta Poljake pozivala k prote-

stom proti izidu volitev in razdeljevala vnaprej pripravljene protestne izjave, ki so jih morali privrženci Walense le se podpisati in poslati vrhovnemu sodišču.

Strokovnjaki sicer ocenjujejo, da obstajajo le majhne možnosti za uspeh zahteve po razveljavitvi volitev. Kljub temu pa je težko napovedati razvoj

dogodkov, saj je to prvi tovrsten primer na Poljskem. Zmagovalec Kwaśniewski je v zvezi s tem dejal, da je volilni izid »nesmiselno« postavljati pod vprašaj. Po njegovem mnenju naj bi bila to le »pot k destabilizaciji položaja na Poljskem«, ki naj bi hkrati kazala na Walensovo pomanjkljivo razumevanje demokracije.

Veliko Poljakov je odšlo podpisat peticijo za razveljavitev predsedniških volitev (AP)

NOVICE

V Maleziji je privatizacija samo za izbrance

KUALA LUMPUR (Reuter) - Premier Malezije Mahathir Mohamad je včeraj zagovarjal privatizacijsko politiko, ki določa, da državno lastnino lahko kupijo le izbrani pripadniki malajske etnične skupine Bumiputera, čes da si izbranci to zaslužijo. Dodal je, da vlada pac ne more »pogostiti vseh Malajcev z jastogi« in da je takšna politika učinkovitejša. Malezijski privatizacijski proces, ki ga je Mahathir sprožil v začetku osemde-setih, uživa velik ugled doma in v tujini, saj je v zadnjih devetih letih Malezija dosegla povprečno skoraj devetodstotno letno gospodarsko rast. Toda številni nasprotujejo takšni politiki, ki ne dopušča vsem enakih možnosti. Predstavniki mladega krila vladajoče stranke so opozorili, da se utegne povečati prepad med Bumiputero in drugimi etničnimi skupnostmi.

Znova nemiri na Haitiju

PORT-AU-PRINCE (dpa) - V haitiskem glavnem mestu je včeraj spet prišlo do hudih nemirov, v katerih naj bi bilo ubitih več ljudi. Haitiske radijske postaje poročajo, da so se nemiri začeli že v ponedeljek, ko je policija v revni četrti Cité Soleil streljala na nek avtomobil in pri tem pomotoma ubila mimoidoče šestletno dekletce. Razjarjena množica je nato napadla in uničila najbližjo policijsko postajo. V spopadih med policisti in oboroženimi civilisti je bilo več ljudi ranjenih, trije pa so umrli. Ze v začetku prejšnjega tedna je bilo v nemirih na Haitiju ubitih najmanj sedem ljudi. Vzrok za izbruh nasilja je bil umor poslanca Jeana Huberta Feuilleja, odločnega nasprotnika predsednika Aristida.

Shell zagovarja človekove pravice v Nigeriji

JOHANNESBURG (Reuter) - Podružnica naftne družbe Shell je včeraj v južnoafriškem tisku objavila oglaš, v katerem je zagovarjala človekove pravice v Nigeriji. Tako je Shell odgovoril na obtožbe, ki so zasule njegovo predstavništva, potem ko se družba ni pridružila protestnemu bojkotu Nigerije. V oglasu so zapisali, da ne obstaja nikakršen tajni dogovor z nigerijsko vojsko. Južnoafriški predsednik Mandela je pred dnevi pozval glavne predstavnike Shella na pogovor, generalni sekretar ANC Ramaphosa pa je dejal, da njegova vlada razmisli o uvedbi ukrepov proti južnoafriški podružnici naftnega koncerna.

2,6 ...

... milijona Ircev je bilo včeraj pozvanih, naj glasujejo za ali proti črtanju spornega člena o prepovedi ločitve zakoncev iz izredno konservativne irske ustave, ki izhaja se iz leta 1937. Irska je namrec zadnja država v Evropski uniji, kjer ustava uradno ločitev onemogoča. Uradni izid glasovanja bo predvidoma znan že danes, zadnje javnomnenjske raziskave pa so pokazale, da bo izid izredno tesen. Medtem ko so se irske parlamentarne stranke zavzele za liberalizacijo zakona o zakonski zvezi, so katoliška cerkev in z njo povezane interesne skupine v obsirni kampanji pozivale k ohranitvi spornega člena o prepovedi ločitev. Skoraj 95 odstotkov od 3,5 milijona Ircev je katoliške veroizpovedi. Zanimiv je podatek, da na Irskem »neuradno« razpade vsak četrti zakon. Približno 80 tisoč zakoncev po tej »neuradni« ločitvi že živi z drugim življenjskim sopotnikom. (dpa)

MENJALNIŠKI TEČAJI

24. november 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	88,10	89,00	12,39	12,65	7,70	8,08
A banka Koper	87,80	88,80	12,35	12,62	7,67	7,95
A banka Nova Gorica	88,00	89,00	12,37	12,65	7,72	7,95
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	88,40	89,05	12,45	12,78	7,77	8,22
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	87,80	88,80	12,40	12,60	7,65	8,00
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	87,75	88,54	12,38	12,53	7,74	7,81
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	-	-	-	-	-	-
Creditanstalt d. d.	88,20	89,00	12,40	12,65	7,50	8,00
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	88,40	88,70	12,50	12,60	7,70	7,90
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	88,40	88,70	12,45	12,55	7,70	7,90
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	88,40	88,70	12,45	12,55	7,70	7,90
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	88,40	88,70	12,45	12,55	7,70	7,90
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	88,40	88,70	12,45	12,55	7,70	7,90
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	88,40	88,70	12,45	12,55	7,70	7,90
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	88,40	88,70	12,45	12,55	7,70	7,90
Nova kreditna banka Maribor d.d.	87,50	89,00	12,35	12,70	7,55	8,00
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	88,30	88,90	12,40	12,65	7,60	7,93
M.B. Gustincic - Lucija, t: 066/ 70-603	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije	86,80	88,80	11,60	12,60	7,35	7,95
Publikum Ljubljana, t: 312-570	88,55	88,85	12,55	12,60	7,81	7,89
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	88,30	88,58	12,50	12,55	7,80	7,85
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	88,50	88,70	12,55	12,65	7,80	7,89
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	88,40	88,65	12,55	12,59	7,70	7,89
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	87,30	88,70	12,25	12,64	7,40	7,90
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	88,20	88,50	12,46	12,51	7,75	7,76
Publikum NM, t: 068/ 322-490	88,30	88,85	12,45	12,57	7,75	7,98
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	88,55	88,80	12,50	12,68	7,75	7,95
Publikum Portorož, t: 066/747-240	88,32	88,59	12,51	12,56	7,81	7,86
Publikum Ljubljana Miklošičeva Tel: 061/ 318-788	-	-	-	-	-	-
SKB d.d., ***	86,95	89,20	12,32	12,76	7,60	8,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	88,40	88,80	12,47	12,58	7,70	7,90
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320*	87,95	88,55	12,35	12,62	7,65	7,95
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	87,60	88,90	12,32	12,60	7,50	7,99
Upimo Ljubljana, t: 061/214-388, 12-64-292	-	-	-	-	-	-

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: *** Včerajšnji tečaji *

Bralce opozarjamo da so tečaji okvirni! Menjalnice lahko sproti spreminjajo tečaje po dnevni ponudbi in povpraševanju!

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

24. NOVEMBER 1995 **v LIRAH**

valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1566,00	1614,00
nemška marka	1111,00	1145,00
francoski frank	322,00	332,00
holandski gulden	991,00	1021,00
belgijski frank	53,70	55,90
funt sterling	2452,00	2526,00
irski sterling	2525,00	2602,00
danska krona	287,00	295,00
grška drachma	6,60	7,10
kanadski dolar	1158,00	1194,00
japonski jen	15,40	16,10
švicarski frank	1377,00	1419,00
avstrijski šiling	157,80	162,60
norveška krona	252,00	260,00
švedska krona	240,00	247,00
portugalski escudo	10,60	11,00
španska peseta	12,90	13,50
avstralski dolar	1159,00	1194,00
madžarski forint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,80	13,50
hrvaška kuna	280,00	310,00

KMEČKA BANKA - GORICA

24. NOVEMBER 1995 **v LIRAH**

valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1565,00	1615,00
nemška marka	1116,00	1151,00
francoski frank	322,00	333,00
holandski gulden	990,00	1020,00
belgijski frank	53,90	55,70
funt sterling	2446,00	2536,00
irski sterling	2520,00	2615,00
danska krona	286,00	296,00
grška drachma	6,60	7,20
kanadski dolar	1156,00	1196,00
švicarski frank	1380,00	1415,00
avstrijski šiling	157,50	162,50
slovenski tolar	12,70	13,30

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

24. NOVEMBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	7,70	8,35
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	7,90	8,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	7,80	8,40
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	7,90	8,60
Avstrija	Posojilnica Ločilo	7,75	8,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

24. NOVEMBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4100	1.4140	1.4180
funt sterling	2.2050	2.212	2.2190
irski funt	2.2740	2.2810	2.2880
kanadski dolar	1.0395	1.0435	1.0475
nizozemski gulden	89.188	89.298	89.408
švicarski frank	123.940	124.040	124.140
belgijski frank	4.8547	4.8647	4.8747
francoski frank	28.998	29.058	29.118
danska krona	25.744	25.804	25.864
norveška krona	22.626	22.686	22.746
švedska krona	21.585	21.645	21.705
italijanska lira	0.8849	0.8889	0.8929
avstrijski šiling	14.192	14.212	14.232
španska peseta	1.1639	1.1679	1.1719
portugalski escudo	0.9533	0.9563	0.9593
japonski jen	1.3943	1.3958	1.3973
finska marka	33.440	33.520	33.600

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 27. 11. 95

Nakupni Prodajni
87,40 87,82

1. REDNI tečaj za DEM
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 226 z dne 24. 11. 1995 - Tečaji veljajo od 25. 11. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	89,6662	89,9360	90,2058
Avstrija	040	šiling	100	1220,8033	1224,4767	1228,1501
Belgija	056	frank	100	417,8752	419,1326	420,3900
Kanada	124	dolar	1	89,6361	89,9058	90,1755
Danska	208	krona	100	2216,5499	2223,2196	2229,8893
Finska	246	marka	100	2879,3503	2888,0143	2896,6783
Francija	250	frank	100	2496,0669	2503,5776	2511,0883
Nemčija	280	marka	100	8589,9471	8615,7945	8641,6419
Grčija	300	grd	100	—	52,2548	52,4116
Irski	372	funt	1	—	196,5263	197,1159
Italija	380	lira	100	7,6356	7,6586	7,6816
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	—	2316,9078	—
Japonska	392	jen	100	119,8985	120,2593	120,6201
Nizozemska	528	gulden	100	7670,6510	7693,7322	7716,8134
Norveška	578	krona	100	1948,7154	1954,5791	1960,4428
Portugalska	620	escudo	100	82,1456	82,3928	82,6400
Švedska	752	krona	100	1859,2940	1864,8887	1870,4834
Švica	756	frank	100	10654,9704	10687,0315	10719,0926
Velika Britanija	826	funt sterling	1	190,0097	190,5814	191,1531
ZDA	840	dolar	1	121,4618	121,8273	122,1928
Evropska unija	955	ECU	1	158,2054	158,6814	159,1574
Španija	995	peseta	100	100,3220	100,6239	100,9258

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 25. 11. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	116	100.0633%	100.1855%	100.1244%	1.700.000 170.000	850.538 85,054	851.576 85,158	1.702.114 170.211

Tečajnica borznega trga

št.: 223 Datum: 24. 11. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	800	(11.5.95)	13.000	—	23.11.	13.000	13.500	—	—	—
PRB	665	(13.6.95)	19.315	44	24.11.	19.100	19.370	19.380	19.200	3.342
SAL	500	(21.11.95)	18.811	226	24.11.	18.400	18.840	19.360	18.450	55.491
SKBR	1000	(24.2.95)	38.271	54	24.11.	38.300	38.440	38.370	38.100	30.157

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
BCE1	10,0	2(1.10.95)	106,3	16-	24.11.	106,3	106,3	106,3	106,3	2.036
RSO1	8,0	5(30.6.95)	103,6	08	24.11.	103,6	103,9	103,9	103,5	4.424
RSO2	9,5	10(1.10.95)	115,4	47	24.11.	115,6	115,9	115,7	114,8	22.346
RSO8	5,0	5(30.11.95)	99,0	443	24.11.	95,0	99,0	99,0	99,0	6.770
RS11	7,0	5(15.7.95)	101,8	54	24.11.	98,2	101,8	101,2	101,2	13.133
RS12D	8,0	5(30.6.95)	103,0	96	24.11.	102,0	103,0	102,0	102,0	236
RS12D	9,5	10(1.10.95)	114,0	—	24.11.	114,0	—	—	—	—
SKB1	10,0	6(1.11.95)	105,6	57	24.11.	104,5	107,0	106,0	104,9	1.506
SKB2	10,5	4(15.9.95)	111,5	51	24.11.	111,3	111,6	111,6	111,5	4.306
SKR1	5,0	3(30.6.95)	82,0A	2,87-	24.11.	82,6	86,0	82,0	82,0	72

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTER	300	(2)(28.7.95)	15.286	1,90	24.11.	15.000	15.350	15.290	15.280	1.070
DAD	10.000	(1.6.94)	178.739	1,29	24.11.	179.300	180.900	180.950	176.900	63.452
FMD	1715	(24.5.95)	29.604	57	24.11.	29.000	29.750	30.380	29.300	2.842
CPGR		(1)	25.000	20	24.11.	25.000	25.500	25.000	25.000	25
FMER		(1)	16.120	7,15	24.11.	17.020	17.650	17.650	16.110	2.434
MKZ	218	(30.3.93)	16.472	29	24.11.	16.400	16.670	16.650	16.400	4.892
NIKR	200	(26.6.95)	5.280	46	24.11.	5.260	5.310	5.310	5.250	2.920
TCIR		(5)	1.169	22	24.11.	1.170	1.177	1.178	1.163	2.268

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše
9.30	Dok.: Jack Casey, prijatelj morskih psov, 10.25 Velike razstave
10.50	Film: Guardia, guardia scelta, brigadiere, maresciallo (kom., lt. '56, i. A. Fabrizi, A. Sordi)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualna odd. o morju Linea Blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Otroski variete Disney Club, vmes risanke
17.15	Glasba: 38. Zecchino d'oro - 38. Zlati cekin (vodi Cino Tortorella), vmes (18.00) dnevnik in izzrebanje lota
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Scommettiamo che...? (vodita Fabrizio Frazzetta, Milly Carlucci)
23.05	Dnevnik, 23.10 Posebnosti TG 1
0.00	Dnevnik 1, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Filmske novosti
0.35	Film: Cinecittà Cinecittà (lt. '91, i. A. Sandrelli, M. Wertmüller, F. Traversa)

RAI 2

6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.05	Aktualni odd.: Evropski dnevi, 10.35 TGR v Evropi, 11.05 Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.00	Glasba: Mio Capitano
14.50	Variete: Il fantacalcio
15.45	Izzrebanje lota
15.50	Nabozna oddaja: Tvoj bliznji
16.20	Film: Venga a fare il soldato da noi (kom., '71)
18.05	Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile, 18.40 vreme
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Sport in dnevnik
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Dnevnik ob 20.30
20.50	Film: Serial Killer (dram., ZDA '94, i. K. DeLaney, G. Hudson)
22.30	Koncert: Riccardo Muti in Filharmonični orkester Scale, vmes (23.20) dnevnik in vreme
0.30	Film: Hamlet (dram., VB '48, r.-i. L. Olivier)

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
7.25	Film: Il cavaliere misterioso (pust., lt. '48)
8.55	Film: Guerra segreta (krim., lt. '65, i. H. Fonda)
11.00	Oddaja o kmetijstvu
12.00	Dnevnik
12.15	Dok.: Crne maske
12.40	Rubrika o morju
13.00	Nan.: I Professionals
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sport: odbojka, tenis, kosarka, SP v smučanju
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
20.00	Aktualno: Caro Lubrano
20.30	Dok. o naravi
20.50	SP v smučanju: moski veleslalom, 2. tek
21.50	Viaggiatori nelle tenebre
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualni odd.: Harem
23.55	Dnevnik in vreme
0.05	Sport: SP v smučanju, tenis Federation Cup
1.35	Filmske novosti
1.40	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 10.00 Felicità, 10.45 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik TG 4
11.40	Nan.: Colombo
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto (vodi Daniela Rosati)
16.00	Variete: Stelle della moda
17.00	Nan.: A cuore aperto, 18.00 Colombo - (i. P. Falk), vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	Film: Il camorrista (dram., lt. '86, r. G. Tornatore, i. Ben Gazzara), vmes (23.45) dnevnik
23.55	Film: Cattivi pensieri (kom., lt. '76, r.-i. Ugo Tognazzi, E. fenech)
2.00	Pregled tiska
2.10	Medicine a confronto

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Casa dolce casa
9.30	Aktualno: Nonsolomoda, 10.00 Affare fatto
10.30	Un papà da prima pagina
11.00	Aktualno: Anteprima, 11.30 Televizijsko sodisce - Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici
15.30	Nan.: Simpsonovi
16.00	Otroski variete Bim bum bam, vmes risanke
18.00	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La corrida
23.00	Dnevnik
23.40	Nan.: New York Police Department, vmes (0.30) dnevnik, 1.00 Dream On

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
10.00	Nanizanke
12.25	Odprti studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Nan.: Troopers
13.30	Otroski variete
15.00	Glasba: Jammin'
16.00	Variete: Colpo di fulmine
16.30	Nan.: Lucky Luke
17.50	Aktualno: 8 mm
18.30	Odprti studio, vreme, 18.45 Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Film: Superfantagenio (fant., lt. '86, i. Bud Spencer, L. Venantini)
22.30	Film: Delta Force (pust., ZDA '86, i. Lee Marvin, Chuck Norris, Martin Balsam), vmes (23.30) Fatti e misfatti
0.40	Italia 1 sport
1.50	Glasba: Jammin'

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.40	Film: La pattuglia di notte (kom., i. L. Blair)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
18.00	19.45, 20.45, 21.45 SP v smučanju
16.00	Spanski nogomet
23.10	Nogomet: Real Sociedad-FC Barcelona

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Popaj
20.30	TV dnevnik
20.50	Alpe-Donava-Jadran Ponovitev 2. st.

BORIS S.

popravila TV - VCR

antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2

OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

07.10	Radovedni Tacek: Albin
07.30	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 47. oddaja, pon.
07.45	O. J.: Zaspalec, slovenski film
09.10	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
09.55	Zgodbe iz šoljke
10.25	Kralj vetra, angleški film
12.05	Gore in ljudje, pon.
13.00	Poročila
13.05	Intervju: Jure Sterk, pon.
14.20	Malo angleščine, prosim
14.35	Tednik
15.20	Poglej in zadeni
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Junaki petega razreda, 3., zadnji del mladinskega filma
17.45	Večne pravljice: Trije prasicki
18.00	Kimberley - dezela vodnih božanstev, avstralska poljudnoznanstvena oddaja
18.50	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Hipnotični svet Paula McKenne, angleški show
21.05	Skrivnostni svet Arthurja Clarka, 6. del angleške dok. oddaje
21.30	Za TV kamero
21.45	Ozare
22.00	Dnevnik 3
22.25	Grace na udaru, 12. del
22.50	Venera v krznu, italijansko-nemški film
00.15	Tv jutri, videostrani

SLOVENIJA 2

08.00	Euronews
09.30	Goulda, Hancock in Zawinul
10.35	Kdo bo koga?, 2. del
11.05	Turistična oddaja
11.20	Sorodne duše, 14. del
11.50	Sova: Frasier, 12. del serije
12.20	Hobotnica, 19. del serije
13.15	Videošpon
14.00	Gordijski vozil mamil, ameriški dok. film
14.50	Mladost brez odvisnosti, posnetek okrogle mize
16.10	Sportna sobota
19.20	Karaoke
20.10	Resnični zahod, 6. del
20.55	Alpsko smučanje, veleslalom (M), 2. tek
21.45	Veleslalom (Z), 2. tek, prenos
22.55	Sobotna noč

KANAL A

08.20	Kalicipko, pon. otroške oddaje
09.20	Crni vranec, pon.
10.50	Marucini kristali, pon.
11.20	Spot tedna, A-Shop
16.40	Spot tedna
17.05	Splošna praksa, pon. 48. dela avstral. nanizanke
19.00	Vreme
19.05	Generacija transformiranj II, 33. del risane serije
19.30	Devetdeseta, pon.
20.05	Splošna praksa, 49. del avstralske serije
21.00	Konec tedna s Kate, film
22.45	Istanbul, pon. filma
00.40	Erotični film

Koper

16.00	Euronews
16.10	Leteci zdravniki - TV nanizanka
17.00	TVD mladi
17.30	Family Album - tečaj angleškega jezika
18.00	Slovenski program: Sportel - oddaja o zamejskem sportu in sportnikih
18.45	Primorska kronika
18.55	Nikar
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.40	Globusov tik tak
20.00	Cetrkova sportna oddaja, ponovitev
20.30	Gospodski poklic, 2. del TV nanizanke
22.00	Režija: Edouard Molinaro
22.15	Jazz: Begnini - Castellani kvintet, 2. del
23.50	Achtung Baby! - oddaja o kulturi, avtor: Robert Ferrucci

ORF Avstrija 1

09.40	Medvedek Rupert
11.15	Duck Tales
11.45	Garfield in prijatelji
12.15	Harry in Hendersonovi
12.45	Klic na pomoč Kalifornija
14.10	Blossom: Zabava
14.35	Princ z Bel-Aira, nadaljevanje
15.00	Baywatch: Popotresni sunki
15.45	Superman - Lois in Clark: Dianin lov
16.30	Beverly Hills 90210: Vprašanje vesti
17.15	Melrose Place: Z nenžno silo
18.00	Sport
19.00	Korak za korakom
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Musikantenstadl
22.05	Sport, Svetovni pokal: prenos veleslalom za ženske, 2. tek
23.00	Gunkl: Glavna opazanja
23.55	Cas v sliki
00.00	Prinesite mi glavo Alfreda Garcia, ameriški akcijski film, 1974
02.30	Melrose Place, pon.
03.15	Beverly Hills 90210, ponovitev
04.10	Prinesite mi glavo Alfreda Garcia, pon. filma

ORF Avstrija 2

09.05	Osvajanje divjega zahoda, ameriški western, 1961
12.30	Hello Austria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Tako je pač z ljubeznijo, avstrijska komedija, 1954
14.45	Režija: Franz Antel
14.55	Ženska oblast, vaska komedija, 1995
16.20	Zemlja in ljudje
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po deželi
17.35	Svetovne religije
18.00	Milijonsko kolo
18.25	Sporni primeri
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Hitri strel, avstrijska TV kriminalka, 1995
21.50	Cas v sliki
21.55	Glas srca, ameriški TV film, 1984
23.25	Režija: Don Taylor
23.25	Smrtni steli na Broadwayu, nemška kriminalka, 1968
00.50	Pogledi od strani
00.55	Sport
02.00	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

4.00, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 5 x 5 v živo; 22.40 Kratka igra; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped Show; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Glasbene želje; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Sport; 19.00 Glasbeni večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Gymnasium; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovski madrigali; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 V podvečer; 19.00 HO-vanščina (M. Musorgski); 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 98.1 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Sobotni teren; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Servisne informacije; 9.30 Hit dneva; 9.45 Du jest, zabavno in humorno; 10.45 Primorski zaliv - Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 11.50 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 12.55 Terenska akcija; 13.45 Okno v svet; 14.00 Glasba po željah; 14.45 Zanimivost; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 20 Modrih; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 19.30 Sportna sobota; 22.00 Zrčalo dneva; 22.30 Iz disko-teke RK; 0.00 Nočni pr

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 13.00 Glasba po

željah; 14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.00 Popoldanski vodeni program; 16.30 O kulturi; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeado; 22.00 Studio Ra Trbovlje.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi tedna; 19.30 Večerni program

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroski studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistriška panorama; 14.10 Od Ptujja do Ormoža; 15.00 Iz Slovenskih goric; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Sportna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrčalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

0.00 Ko robot kaka; 11.00 Curriculum vitae; 14.30 RO: Kakraba Lobi; 17.00 Kloburger; 18.00 Radio ropot; 19.00 TB: Misha Mengelberg Trio; 20.30 Afriski Ghost.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Ob zlatem jubileju našega Radia; 9.40 Slov. glasba; 10.10 Koncert; 11.05 Orkestri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Orkestri; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Evergreen; 15.00 May way ali zelo oseben pogled na lahko glasbo; 15.40 Made in Italy; 16.00 V svetu zabavne glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mala scena: Kralj Matjaž (r. A. Rustja, 2.); 18.45 Soft Music; 19.20 Napovednik; 20.25 Risanka: Pikljeve dogodivščine.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Foyer; 17.00 Morski val (vsakih 14 dni); 20.30 Prenos jadranskih košarkarskih tekem.

Radio Koroška

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA Erjavčeva 1

Veliki oder
Danes, 25. novembra, ob 19.30:
Tom Stoppard: **ARKADIJA**. IZVEN (KONTO).

Mala drama
D. Mamet: **OLEANNA**.
Danes, 25. novembra, ob 20. uri - IZVEN (KONTO). RAZPRODANO!

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA Krekov trg 2

Veliki oder
Danes, 25. novembra, ob 17. uri:
S. Makarovič: **SAPRAMISKA**. IZVEN.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO Čopova 14

Danes, 25. novembra, ob 11. uri:
S. Makarovič: **SHOW STRAHOV**. Predstava zaradi bolezni v ansamblu ODPADE!

Danes, 25. novembra, ob 19.30:
E. Flisar: **IZTROHNJENO SRCE**.
Za abonma SOBOTA in IZVEN.

Mala scena MGL

Danes, 25. novembra, ob 17. uri: I. Svara: **BING - BANG - BONG**. PREMIERA. Predstava za otroke. Na fotografiji Violeta Tomic.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Antoine de Saint-Exupery: **MALI PRINC**.

Danes, 25. novembra, ob 16. uri. Gostovanje v Domu španskih borcev Ljubljana.

Ponedeljek, 27. novembra, ob 17. uri. Gostovanje v Izoli.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE, Šlandrov trg 5

Michael Ende, Janez Vencelj: **CAROBNI NAPOJ** ali **SATANARHEOLAZGENIALKOPEKLENSKI PUNC ZELJA**

Jutri, 26. novembra, ob 16. uri.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA Župančičeva 1

PRVA IZVEDBA V SLOVENIJI
Gian Carlo Menotti: **KONZUL**.

Ponovitve: danes, 25. novembra - red sobota, 5. decembra - red torek, 13. decembra - red sredo (vse ob 19.30).

KUD FRANCE PREŠEREN Karunova 14, Ljubljana

Danes, 25. novembra, ob 17. uri:
FONFEK SIJE v izvedbi Lutkovnega gledališča Glasbene mladine Jesenice. Predstava je primerna za otroke od 3. leta naprej.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR Rotovski trg 2

Jutri, 26. novembra, ob 11. uri: Jan Malik: **ZOGICA MAROGICA**. Za otroke od 3. leta naprej.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Krekov trg 2, Ljubljana

Danes, 25. novembra, ob 19.30: Feda Sehovič: **KURBE**, za IZVEN in KONTO.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ Glavni trg 6

Ray Cooney: **TO IMAMO V DRUŽINI**.

Danes, 25. novembra, ob 19.30, za IZVEN in KONTO. RAZPRODANO!

GLEDALIŠČE UNIKAT Gola Loka 24, Ljubljana-Šentvid

Danes, 25. novembra, ob 16. uri:
M. Bevk: **KLJUKEC IN PAVLIHA**. Predstava za otroke.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

SSG ponovi danes, 25. t. m., ob 9.30 (za sole) predstavo S.S. Prokofjeva »Peter in volk«. Režija Sergej Verc.

V petek, 1.12., ob 20.30 premierska predstava: George Tabori »Mein Kampf«. Režija Boris Kobal.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich Jesenska simfonična sezona 1995

Jutri, 26. t. m., ob 18. uri (red B) - Koncert pod vodstvom Gianandrea Cavazzenija. Solisti Denis Mazzola Cavazzeni in Milena Rudiferia, Wonjun Lee. Na programu Mozartove skladbe.

Pri blagajni dvorane Tripčevich lahko do 2.12. podpisete novi abonma.

Gledališče Rossetti

Danes, 25. t. m., ob 20.30 (red prva sobota)

bo Stalno gledališče FJK uprizorilo Svevovo »L'avventura di Maria«. Režija Nanni Garella. Nastopata Gabriele Ferzetti in Patrizia Zappa Mulas. Predstava v abonmaju: odrezek 1.

Ponovitev jutri, 26. t. m., ob 16. uri (red prva nedelja).

Od 5. decembra dalje bo Teatro Stabile iz Veneta uprizorilo delo Furia Bordona »Le ultime lune»; režija Giulio Bosetti. Nastopa Marcello Mastroianni. V abonmaju odrezek st. 4-rumen. Za abonente popust.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 25. t. m., ob 20.30 »Corpse! Commedia con cadaveri«. Režija Augusto Zucchi.

Gledališče pri Sv.Ivanu (Ul. S. Cilino 101)

Danes, 25. t. m., ob 20.30 in jutri, 26. t. m., ob 17.30 - C. Goldoni »Il vero amico«.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče:

Danes, 25. t. m., ob 19.00 Anton Cehov »Tri sestre«.

Sejmišče-Hala 5

V torek, 28. t. m., ob 19.00 - Okrogla miza na temo »Meje in njihovo premagovanje-izziv za prihodnost«.

TINJE

Dom prosvete Sodalitas

V torek, 28. t. m., ob 19.30 - Okrogla miza na temo »JE Krsko«.

V torek, 14.12.95, ob 19.30 okrogla miza na

temo »Avstrija-Slovenija: sosodstvo z velikim gospodarskim potencialom«.

VELIKOVEC

Mestna hiša -Neue Burg:

V nedeljo, 26. t. m., ob 14.30 - Osrednji koncert »Od Korotana do Jadrana« antifasistične in narodne pesmi.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

V. S. VIDEO / FORUM LJUBLJANA vas vabi na predstavitev video filmov:

NAPREJ V PRETEKLOST (foto)

avtor: Marko A. Kovacic

ZBIRALCI PESKA

avtorja: Neven A. Korda

in Zemira Alajbegovic

OBISKOVALEC

avtorica: Ema Kugler

Premierni predstavitev bo jutri, 26. novembra, ob 20. uri, v zgornji dvorani SMG.

INFO '95

INFORMATIKA NA SLOVENSKEM

Danes, 25. novembra od 10. do 18. ure v prostorih Cankarjevega doma.

Danes, 25. novembra, od 9. do 12. ure:

JESENSKO PRAZNOVANJE NSK.

Geostacionarno postavljanje spomenika NSK. Slovesnost se bo začela v Zelenjavnem vrtu Vile Katarine.

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

MODRI ABONMA 1. IN 2.
Orkester Slovenske filharmonije, dirigent MILAN HORVAT; solist MIHAIL PETUHOV, klavir.

Danes, 25. novembra, za abonente koncertnega ciklusa v Beljaku in izven.

Torek, 28., in sredo, 29. novembra, ob 19.30: Prišli so muzikanti. VLADO KRESLIN z gosti. Istrski muzikanti, Beltinska banda, Mali bogovi. RAZPRODANO!

KUD FRANCE PREŠEREN, Karunova 14, Ljubljana

Danes, 25. novembra, ob 23. uri: SKAKAFCI ODSTEKANO - Cabaret Unplugged.

Ponedeljek, 27. novembra, ob 21. uri: ADI SMOLAR: Ena žena in dvajset ljubic.

KLUB K4, Kersnikova 4, Ljubljana

ILIRSKA BISTRICA, Klub MKNŽ, Bazoviška 26

Danes, 25. novembra: RIJEKKKA'S-MOST WANTED tour 95.

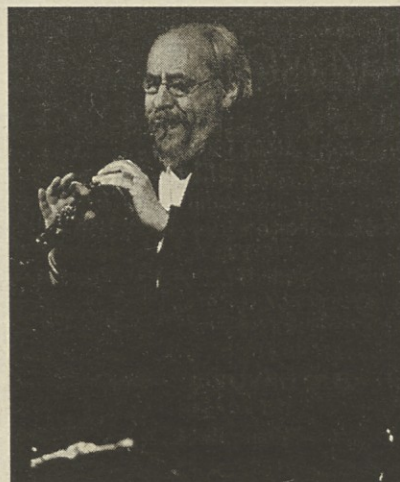
Nastopajo: M. C. BUFFALO, MADER-FANKERZ (foto), UNLOGIC SKILL, UGLY LEADERS. Posebni gosti SKY-TOWER.

Petek, 1. decembra: ANTI - AIDS PUNK - HC - FESTIVAL.

Nastopajo: FAK OF BOLAN, Pula; FIRST CAUSE, Koper; ANTITUDE, Požega; DARK BUSTERS, Pula.

KULTURNI DOM SREDNJA VAS

Danes, 25. novembra, ob 19.30:

Mešani pevski zbor MAVRICA (foto). Jubilejni koncert, s katerim bo pevski zbor Mavrica Srednja vas zaznamoval petletnico delovanja v mešani zasedbi. Zborovodja Lojze Kolar.

CAFE BELVEDERE, Cesta svobode 26, Bled

Danes, 25. novembra, ob 21. uri: ADRIAN BYRON BURNS. Blues koncert.

ŽUPNIJSKA CERKVA V ŽELEZNI KAPLI

Danes, 25. novembra, ob 19. uri: Akademski pevski zbor TONE TOMSIC.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM Prešernova 10

V galeriji CD poteka 2. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE.

MODERNA GALERIJA, Tomšičeva 14

V galeriji je na ogled retrospektivna razstava enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja, Franceta Kralja. Razstava bo na ogled do 3. decembra.

V spodnjih prostorih Moderne galerije razstavlja Antony Caro, Kaskade. Razstava bo na ogled do 12. decembra.

OBALNE GALERIJE PIRAN

Od 24. do 26. novembra: PIRANSKI ARHITEKTURNI DNEVI 95. Tema letošnjega seminarja je Arhitektura skozi medije.

GALERIJA ŠOU,KAPELICA, Kersnikova 4,Ljubljana

Danes, 25. novembra, ob 21. uri: STELARC-PSYCHO/CYBER: ABSENT, OBSOLETE AND INVADED BODIES.

Predavanje, video posnetki njegovih performanceov, demonstracija delovanja »tretje roke«.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE Celovška 23, Ljubljana

V muzeju je do 14. januarja na ogled mednarodna razstava VSE O SRCU.

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA, Mestni trg 5

V galeriji je do 14. decembra na ogled razstava SEST FRANCOSEKIH SLIKARJEV.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 7, Ljubljana

V galeriji je do 6. decembra na ogled razstava Oddelka za oblikovanje ALU v Ljubljani.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ, Gospodsvetska 13

V galeriji je na ogled razstava GRAFICNA MAPA TORONTA skupine IRWIN.

KUD FRANCE PREŠEREN, Karunova 14, Ljubljana

V galeriji je do 28. novembra na ogled razstava Silvana Omerzuja ANGELI.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

Na ogled je razstava iz cikla Velika imena svetovne umetnosti avtorja Jeana Marca Bustamanteja. Razstava bo odprta do 26. novembra.

GALERIJA EQRUNA Gregorčičeva 3, Ljubljana

V galeriji je do 14. decembra na ogled razstava slik Zarka Vrezeca.

GALERIJA ŠKUC, Stari trg 21, Ljubljana

Maja Licul: VIKEND PRALNICA SLIK. Danes, 25., in jutri, 26. novembra, ob 12. do 18. ure.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Cartesius: na ogled je razstava Lojzeta Spacala.

Studio PHI (Ul. S. Michele 8/19)

Se jutri, 26. t. m., je na ogled razstava slikarja Giacoma Cirmi »Cudoviti Kras«.

Galerija Art Light Hall: do 3.12. razstavlja trzaska slikarka Serena Bellini.

Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razstava Irene Ravalica.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopenin antične Eble.

Postna palaca (Trg Vittorio Veneto): do 7.12 bo na ogled razstava »Trst, mesto v kinu: 1896-1929«.

KRIŽ

V fojerju Sirkovega doma je se jutri, 26. t. m., na ogled razstava o ribištvu. Urnik: 18-21, ob nedeljah 10-13.

GORICA

Kulturni dom: do 30. t. m. je na ogled razstava podvodnega fotografa Smiljana Zavrtanika iz Nove Gorice.

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coro-

ninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Katoliška knjigarna: Do 5.12. je na ogled razstava slikarja Borisa Zuliana.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala je odprta od delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

SEŽANA

V Kosovelovi knjižnici je na ogled razstava Franka Vecchieta.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre. Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Girolcoli.

GLASBA FJK

TRST

Kulturni dom

Jutri, 26. t. m., ob 16. uri koncert Zveze cerkvenih pevskih zborov ob 30-letnici zborovske revije.

Koncertna sezona Glasbene Maticе 1995/96

12. decembra bo v Kulturnem domu nastopil Godalni kvartet Glasbene maticе.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo V ponedeljek, 4.12., ob 20.30 koncert celista M. Maisky in pianista D. Hovora.

Na programu Schubert, Schumann, Rachmaninov, Sostakovič.

Gledališče Miela

Jutri, 26. t. m., ob 11. uri koncert posvečen Ludwigu van Beethovnu. Nastopil bo pianist Filippo Gamba.

V torek, 5.12., ob 20.30 prireja Združenje Glasbene mladine Italije koncert pianistke Antonelle De Vinco.

ki bo izvajala Scarlattijeve, Galuppijeve, L. van Beethov nove in Prokofieve skladbe.

V sredo, 6.12., ob 20.30 - koncert komornega orkestra Academi pod vodstvom Micheleja Stofa s solisti Marcom Schiavo(klavir) in Silvio Di Marino(flavta).

Anglikanska cerkev (Uls.Michele)

V cetrtek, 30. t. m., ob 20.30 pa bo koncert sopranistke Federice Volpi ob spremljavi pianistke Elisabethette Bufolini.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

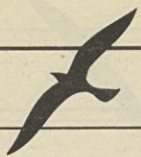
Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

Discobar Macaki

Naslednje srečanje bo v torek, 28. t. m., zaključni večer pa 5. decembra.

V NEKDANJI SOVJETSKI ZVEZI

Športni svet se težko prilagaja novim razmeram

Kakovost ekip strmo pada, uspehi posameznikov pa so še sad nekdanjega režimskega sistema selekcioniranja

Iz ene države petnajst držav. Razpad Sovjetske zveze je danes že popolnoma osvojen pojem. Na političnem področju spremembe konec koncev niso bili velike, ker je Rusija v glavnem prevzela vlogo SZ. Geografi so morali prenoviti svoje arhive, v Italiji pa je po začetnem zanimanju vedno aktualnih »tuttologov« vse slo mimo skoraj neopazno, saj je za večino Sovjetska zveza že itak tudi prej bila le »la Russia«, razlika med Estonci in Turkmeni pa pronicne v javnost le zato, ker je baltska država postala stalni nasprotnik Sacchijevih »azzurrov« v teh ali onih kvalifikacijah.

Kako pa je na športnem področju? Kdo in kako je prevzel dediščino slavne »zbornaje« z rdecimi dresi in srpom ter kladivom na prsih? Kljub tedaj že samostojni udeležbi trojice baltskih držav lahko za zadnji nastop SZ smatramo olimpijske igre 1992 v Barceloni, kjer je sicer formalna oznaka bila Skupnost neodvisnih držav. Po delitvi na političnem in športnem področju so bili nekateri, ne povsem napačno, mnenja, da bodo športniki iz bivše SZ se močnejši, ali bolje, njihova prisotnost se masovnejša. Drugi so pravilneje napovedali, da bo rušenje brezhnibnega organizacijskega stroja telesne kulture na storilnost športnikov kratkoročno res vplival manj opazno, dolgoročno pa pogubno. Ali se tisti »kratkoročni« že preliva v »dolgoročni«?

Spodbuda za analizo tega prehoda, oziroma tistega kar je bilo prej in kar se bo, sta v veliki meri bili minuli odbojkarji EP za moske najprej in ženske kasneje. V sportu, ki je bil dolga leta med najbolj znanimi za Sovjetsko zvezo (in nasploh vzhodno Evropo) in v katerem so bili uspehi reprezentance ter legendarnega Savinovega CSKA-ja že dolgočasna navada, so Rusi naenkrat postali navadni smrtniki. Če »boom« Italije nekoliko zmanjšuje krivde moskih, je polom deklet res padel kot strela iz jasnega. Toda tudi pri mnogih drugih sportih (kosarka in hokej na ledu, da izberemo le dva izmed najbolj reprezentativnih) so neuspehi bivših Sovjetov postali kar običajni. Z druge strani velja prav tako izpostaviti, da je sprememba v nekaterih sportih bila obratnega značaja - poskok uspešnosti.

Po delitvi je s formalnega vidika dediščino Sovjetske zveze v celoti prevzela Rusija, ki je itak imela pri vseh panogah največji delež in je kot taka razpolagala z določeno organizacijsko strukturo, ki je lahko zagotavljala vsaj približno kontinuiteto prejšnjemu sistemu. Glavni temelj so bili »režimski« klubi kot CSKA (športni klub vojake) in Dinamo (policija).

Pri ekipnih oziroma posamičnih sportih so se stvari razvijale različno. Pri ekipnih sportih so skoraj vsi najboljši izbrali rusko državljanstvo (ceprav je recimo v nogome-

tu Ukrajina imela občutno tezo in število igralcev), ker je le-to nudilo možnost takojšnjega nastopa v mednarodni areni in torej zelo možen »odresujoči« odhod v tujino. Posledica te izbire je bilo nerealno obubožanje izbranih vrst in domačih tekmovalcev, ki so v bistvu ostali le drugorazredni tekmovalci.

Toda ruska reprezentanca v tem ali onem sportu ne opravičuje moci, ki bi ji pripadala glede na kakovost odgovarjajoče sovjetske. Glavni razlog je anarhija v visokih logih ruskega športnega hrama, kjer je bil po

veliko hokejistov pa seveda igra v manj kakovostnih ligah, tako čez veliko lužo kot tudi v Evropi. Odbojkarji igrajo v Italiji, Braziliji in na Japonskem, nogometaši od Italije do nizjih belgijskih lig...

Drugace je pri individualnih sportih. Nastop pod rusko ali svojo zastavo ni pomenil velikih prednosti oziroma izgub, očitno ne takih, zaradi katerih bi bilo vredno »izdati« pravo narodnost, saj se je recimo se tako petični Sergej Bubka odločil za ukrajinski narodnosti enako državljanstvo. Kot Bubka so se usmerili se mnogi drugi; velja pa pripomniti, da so to večinoma ze uveljavljeni športniki, ki se kretajo samostojno in ne potrebujejo organizacijske pomoči športnih zvez. Tako se je recimo zgodilo, da je v nekaterih sportih uspešnost ruskih predstavnikov celo manjša od tistih iz ostalih držav. Na letošnjem atletskem SP sta na primer Ukrajina in Belorusija

vidualnih sportih vpliv športnikov iz bivše Sovjetske zveze v svetovnem merilu začasno se večji kot prej. Na večini velikih tekmovanj lahko vsaka država predstavi v vsaki panogi po tri tekmovalce (ponekod celo samo enega), kar je bilo za SZ in se vedno je za ZDA zelo omejujoče. Zdaj pa se je število bivših Sovjetov v individualnih tekmovanjih podvojilo ali potrojilo. Kaj to pomeni v disciplinah, kjer je sovjetska sola imela premoč, je na dlan. Če ostanemo pri zadnjem atletskem SP lahko ugotovimo, da so v starih panogah bili v finalu več kot trije tekmovalci iz držav bivše SZ. Bolj kot pri zelo razširjenih sportih (atletika), je širok izbor kakovostnih tekmovalcev iz bivše SZ prisel na dan pri tako imenovanih »manjsih sportih«, oziroma takih sportih, s katerimi se na vrhunskem nivoju bavijo v malostevilnih državah - telovadbi in dviganju uteži, da se omejimo le na olimpijske.

Ce se je pri ekipnih sportih kakovost Rusov v primerjavi s SZ ze znižala in nakazala bodoči trend, je trenutno »blagostanje« pri individualnih sportih dokaj varljivo. Trenutna generacija tekmovalcev je namreč proizvod športne sole bivše SZ, pogoji v katerih sport deluje zdaj pa so neprimerno slabši in verjetno omejeni le na bolj razvite republike. Ce so ze v Rusiji ali Ukrajini pogoji slabši kot v bivši SZ, si je težko predstavljati, da ne bi bilo v azijskih ali kavkaskih republikah vse prepusceno le slucaju in morebitni pobudi posameznikov. Pa se nečesa ne gre zanamariti, ceprav gre za »zakulisno« in zato v točnih razsežnostih težko ocenljivo dejstvo: odhoda trenerjev. Primer prav tako bivše NDR je pokazal, da odhod trenerjev v teku nekaj sezon prinese do znatnega padca kakovosti najprej na mladinski, nato se na članski ravni. Združena Nemčija, torej s pomočjo nekdanjih »zahodnjakov« je

Šprinter Valerij Borzov - živa legenda sovjetskega športa

NOVICE

V ponedeljek bo Rim uradno vložil kandidaturu za OI leta 2004

RIM - Rimski župan Francesco Rutelli bo vodil delegacijo, ki bo v ponedeljek v Lausanneu v Švici predsedniku Mednarodnega olimpijskega komiteja uradno predstavila kandidaturu Rima za organizacijo olimpijskih iger leta 2004.

Rim je sedmo mesto, ki uradno kandidira za organizacijo iger leta 2004. Pred njim so kandidaturu že najavili Buenos Aires (Argentina), Capetown (Južnoafriška republika), Istanbul (Turčija), Sevilla (Spanija), Sankt Petersburg (Rusija) in Rio De Janeiro (Brazilija). Rok za vložitev kandidatur zapade 10. januarja 1996, do takrat pa naj bi skupine pometile s tistimi iz druge. Italijansko reprezentanco čakajo na začetku drugega dela tri izredno težka srečanja. Ze jutri se bodo pomerili z Nizozemci, nato z Brazilijo in na koncu se s Kubo. Toda selektor Velasco je optimist pred nadaljevanjem. »Ce sodimo po trenutnem stanju, smo uvrstitvi na olimpijske igre zelo blizu. Kubanci so ze izgubili dve srečanju in imajo zelo slab kolicnik v nizih. Seveda pa bo imela Kuba v primeru neuspeha na Japonskem se priložnost za kvalifikacijo na turnirju Nordceca, kjer bo gotovo premagala Kando in se uvrstila na OI. Vse to pa bo posredno koristilo tudi eni od evropskih ekip in Argentini, ki bolj kot Kanda sodijo na olimpijske igre,« je povedal Velasco, ki je tudi zelo zadovoljen zaradi petih izredno gladkih zmag, predvsem pa zaradi igre in stalne želje vseh igralcev, da so vedno pripravljeni na delo v želji po napredovanju in novih zmagah.

Velasco: Uvrstitev na OI je vse bližja

SENDAI - Na svetovnem odbojarskem pokalu na Japonskem se je vseh dvanajst ekip preselilo v Sendai na sev eru Japonske, kjer bo od jutri na sporedu drugi del, ko se bodo ekipe iz prve skupine pomerile s tistimi iz druge. Italijansko reprezentanco čakajo na začetku drugega dela tri izredno težka srečanja. Ze jutri se bodo pomerili z Nizozemci, nato z Brazilijo in na koncu se s Kubo. Toda selektor Velasco je optimist pred nadaljevanjem. »Ce sodimo po trenutnem stanju, smo uvrstitvi na olimpijske igre zelo blizu. Kubanci so ze izgubili dve srečanju in imajo zelo slab kolicnik v nizih. Seveda pa bo imela Kuba v primeru neuspeha na Japonskem se priložnost za kvalifikacijo na turnirju Nordceca, kjer bo gotovo premagala Kando in se uvrstila na OI. Vse to pa bo posredno koristilo tudi eni od evropskih ekip in Argentini, ki bolj kot Kanda sodijo na olimpijske igre,« je povedal Velasco, ki je tudi zelo zadovoljen zaradi petih izredno gladkih zmag, predvsem pa zaradi igre in stalne želje vseh igralcev, da so vedno pripravljeni na delo v želji po napredovanju in novih zmagah.

Trbiz 2006: srečanje v Rimu

RIM - Deželni odbornik za sport Roberto de Gioia se je včeraj v Rimu sestal s predsednikom Italijanskega olimpijskega odbora Mariom Pescantejem in ga zaprosil, da CONI podpre Trbiz, da skupaj z avstrijsko Korosko in Slovenijo kandidira za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2006. Odgovor je bil pozitiven, ze v kratkem pa naj bi v zvezi s tem prislo do novih političnih in operativnih srečanj.

Štirideset let uspehov...

Celo kup zajetnih knjig bi bil premalo, ce bi hoteli samo bežno omeniti vse zmage, ki so jih nabrali športniki bivše Sovjetske zveze. Prvi veliki nastop so opravili na olimpijskih igrah v Helsinkih leta 1952, zadnjega pod imenom SZ v Seulu leta 1988, skupnega (z izjemo treh baltskih držav), a pod imenom Skupnosti neodvisnih držav pa štiri leta kasneje v Barceloni. Na OI so sovjetski tekmovalci nabrali 438 zlatih, skupno pa preko tisoč kolajn, kar je približno polovico manj kot ZDA - toda te so na OI nastopale od samega začetka.

»Leteci Ukrajinec« Valerij Borzov, Aleksander Belov z najbolj znamenitim košem v zgodovini kosarke, v finalu OI v Münchnu, pa se domala nepremagljivi odbojkarji in odbojkarice, »crni pajek« Lev Jasin ter hokejisti, ki so na prvi severnoameriški turneji nadigrali učitelje Kanadčane so samo nekateri izmed znamenitih športnih osebnosti, ki jih je »rodila« športna šola Sovjetske Zveze. A ne samo; v športni areni se je prvič (in zadnjič, v takem obsegu) tudi pojavilo rivalstvo ne samo med dvema tekmečema, pač pa med dvema političnima blokoma.

padcu strogega (a v tem pogledu zavirljivo discipliniranega) režima, najbolj priljubljen sport... pridobitev cim ugodnejšega položaja. Delitev v klane je postala neizbežna, s krhko organizacijsko strukturo pa je težko slediti množici športnikov, ki nastopajo v tujini. Le-ti so s svoje strani pokazali neznatno mero navezanosti na reprezentanco ali drugace: ko se uveljavijo in dosežejo cilj donosnega igranja v tujini se nastopu za državno vrsto intenzivno izmikajo.

Na tak način se je začel zacaran krog: najboljši okrepijo tuje klube in se nato za reprezentanco cim manj zmenijo. Tedaj oblečejo državni dres drugi, ki pa se prav tako izkazejo za dovolj dobre (in predvsem dovolj poceni...) za odhod v tujino. Samo v severnoameriški profesionalni hokejski ligi NHL igra za pet popolnih mostev (okoli sto igralcev) »Sovjetov«,

osvojila dve zmagi, Rusija pa le eno, ceprav veliko več manj zlatih kolajn. Taki pojavi seveda ne bodo pogosti, dejstvo, da Rusija ni vse pa ostaja. Veljalo naj bi, da lahko pripada Rusiji tudi množičnost, ostalim pa le morebitna kakovost.

V glavnem je pri indi-

Oleg Blohin, prvi sovjetski nogometni as, ki je kruh služil tudi v tujini (AP)

NOVICE

Španke se bojijo Američank, pa čeprav ne bo Seleševe

VALENCIA - Španke se bojijo Americank, pa čeprav med njimi zaradi poškodbe kolena ne bo Monike Seles. Finale Pokala federation, ki je na sporedu danes in jutri v Valencii, je izredno negotov, čeprav so na papirju Španke izrazite favoritinje. Toda španski selektor Miguel Margets trdi, da so Američanke zelo močne, Mary Joe Fernandez in Chanda Rubin pa sta po njegovem igralki, ki lahko Arantxi Sanchez in Conchiti Martinez povzročita veliko težav.

V letošnji sezoni je Sanchezova (št. 3 na svetovni lestvici) osvojila samo dva turnirja (Barcelona in Berlin), v finale pa je pršla na turnirjih za veliki slam v Melbourneu, Parizu in Wimbledonu. Druga igralka sveta Conchita Martinez pa je imela zaradi težav z vratom izredno slab konec letošnje sezone. V ameriskem taboru poudarjajo, da so Španke v prednosti. Združene države so doslej štirinajstkrat osvojile ta pokal, v finalu pa so igrale kar 21-krat. Španija je zmagala leta 1991, najboljša pa je bila tudi lani in predlanskim.

Za olimpijske zmagovalce 100.000 ameriških dolarjev

ST. PETERSBURG - Državni in mestni komite za telesno kulturo in šport ruskega mesta St. Petersburg bo vsakemu športniku, prebivalcu tega mesta, izplačal 100.000 ameriških dolarjev nagrade za osvojen zlati kolajno na olimpijskih igrah v Atlanti leta 1996. Ruski casnik Sovjetski Sport predvideva, da ima predvsem mnogo plavalcev in atletov iz St. Petersburga veliko možnosti, da poleg zaslužene slave uživajo tudi v denarju.

Svetovni rekord Shu-chih

GUANGZHOU - Tajvanka Chen Shu-chih je na svetovnem prvenstvu v dviganju uteži na Kitajskem v kategoriji do 83 kilogramov v sunku dvignila 135 kilogramov in tako za 2 kilograma izboljšala lastni rekord, ki ga je postavila julija letos v južnokorejskem Pusanu. Shu-chihova je v potegu dvignila 105 kilogramov in tako z 240 kilogrami izboljšala tudi skupni svetovni rekord Kitajke Zhang Xiaoli, ki je na azijskih igrah leta 1994 v Hirošimi dvignila skupno 237,5 kilograma. Grska tekmovalka Panayota Antonopolou pa je v isti kategoriji s skupno 225 kilogrami postavila nov evropski rekord.

Izidi - ženske: do 83 kg - skupno: 1. Chen Shu-Chi (Taj) 240.0 kg - svet. rek., 2. Maria Urrutia (Kol) 237.5, 3. Panayota Antonopoulou (Grc) 225.0 - evr. rek., Monique Riesterer (Nem) 215.0, 5. Line Mary (Fra) 210.0, 6. Decia Stenzel (ZDA) 197.5; poteg: 1. Urrutia 105.0, 2. Chen 105.0, 3. Antonopoulou 100.0; sunek: 1. Chen 135.0 svet. rek., 2. Urrutia 132.5, 3. Antonopoulou 125.0.

Švedi tesno premagali Ruse

KARLRUHE (dpa) - Švedska rokometna reprezentanca, ki je zmagala na zadnjem evropskem prvenstvu, si je po zmagi nad Rusijo s 23:22 (12:9) v zadnjem srečanju predtekmovanja v skupini B na superpokalu v Nemčiji zagotovila polfinalni nastop. Skandinavci bodo igrali z Nemci, ki so bili v skupini A drugi, za svetovnimi prvaki Francozi. Ti so ugnali Romunijo kar z 32:20 (13:10) in se bodo za nastop v finalu pomerili z Rusi.

Izidi drugega dne na SP parov v Eindhovnu

EINDHOVEN - Izidi drugega dne teniskega svetovnega prvenstva v igri parov z nagradnim skladom 1.1 milijona ameriških dolarjev v nizozemskem Eindhovnu - rdeca skupina: Tommy Hoe-Brett Steven (ZDA-NZL, 8) - Mark Knowles-Daniel Nestor (Bah-Kan, 4) 6:4, 6:4, Todd Woodbridge-Mark Woodforde (Avs, 1) - Cyril Suk, Daneil Vacek (Čes, 5) 7:6 (7:4), 2:6, 6:4; modra skupina: Rick Leach-Scott Mellville (ZDA, 6) - Luis Lobo-Javier Sanchez (Arg-Spa, 7) 7:5, 6:2, Jacco Elthing-Paul Haarhuis (Niz, 2) - Grant Connell-Pat Galbraith (Kan-ZDA, 3) 7:6 (9:7), 6:2.

Leta 1997 bo Tour de France štartal v Rouenu

PARIZ (STA/AFP) - Največja kolesarska dirka na svetu Tour de France se bo leta 1997 začela v mestu Rouen. Tako bodo organizatorji pocastili 40. obletnico smrti nekdanjega francoskega kolesarskega asa Jacquesa Anquetila, enega najboljših kolesarjev na svetu vseh časov. Anquetil, ki je od leta 1957 do 1964 petkrat zmagal na Touru, je bil rojen prav v Rouenu. Umrl je leta 1987 za rakom.

Pele bo iskal talente v revnih predmestjih

RIO DE JANEIRO - Brazilska nogometna zveza bo s pomočjo nogometne legende Peleja prihodnje leto začela z organizacijo otroškega nogometnega pokala, v katerem bo igralo 1408 otrok starih od 14 let. Za pokal bodo izbirali mlade nogometase iz revnih predmestij, tako imenovanih »slumov« veliki mest. Na ta način bi Brazilci radi pomagali tem otrokom brez bodočnosti in poskrbeli za prihodnost brazilskega nogometa, ki ima prav v teh okoljih mnogo neodkritih in neizkoriščenih talentov. Brazilska nogometna zveza bo poskrbela za popolno opremo vsakega od 64 mostev otroškega pokala. Na ta način bi po besedah predsednika brazilске nogometne zveze Ricarda Texiere najučinkoviteje odvrgli mlade od drog in kriminala.

ALPSKO SMUČANJE / DANES IN JUTRI NADALJEVANJE SVETOVNEGA POKALA

Ob Švicarjih tudi Košir med favoriti

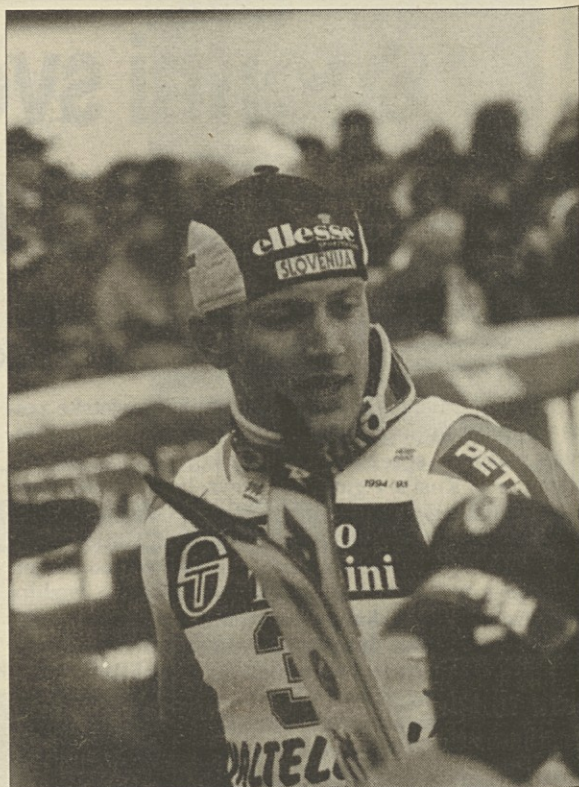
Moški se bodo v Park Cityju pomerili v veleslalomu, dekleta v Kanadi v slalomu

VAIL - Svetovni smučarski pokal se naprej ostaja v Severni Ameriki. Moski se bodo danes in jutri pomerili v ameriskem Park Cityju v slalomu in veleslalomu, ti dve disciplini pa sta na programu tudi v kanadskem Lake Louisu, kjer se bodo za točke borila dekleta. Konec prihodnjega tedna pa bodo na sporedu hitre discipline. Moski se bodo v Vailu pomerili v smuku (petek, 1. 12.) in superveleslalomu v soboto, dekleta pa bodo ostala v Lake Louisu, kjer bo prihodnjo soboto in nedeljo najprej smuk nato pa se superveleslalom.

Moski svetovni pokal pa je takoj na začetku izgubil enega od kandida-

tov za osvojitev velikega kristalnega globusa. Norveški smučarski as Kjetil Andre Aamodt bo namreč moral najmanj stiri tedne počivati. Dvakratni svetovni prvak iz leta 1993 si je na trenigu v ameriskem Vailu poškodoval meniskus v desnem kolenu. Stiriindvajsetletnega tekmovalca iz Osla, ki je leta 1994 osvojil veliki kristalni globus za skupno zmago v svetovnem pokalu, je v četrtek na kliniki v Vailu operiral vrhunski specialist Richard Steadman. Če bo vse v redu, se bo Aamodt vrnil v svetovni pokal na tekmi v Val Badii 17. decembra. S treninzi pa je že prišel Luksemburčan Marc Girardelli, ki si je prav tako poškodoval koleno in bo

danesh in jutri lahko nastopil. Tudi Alberto Tomba, ki s startom prav gotovo ne more biti zadovoljen, se pritožuje nad hudimi bolečinami v vratu, tako da komaj obrača glavo. Kljub temu pa napoveduje, da se danes v veleslalomu boj za zmago. Seveda pa je lahko vse skupaj račun brez krčmarja. Švicarji so namreč na prvih dveh tekmah dokazali, da imajo izredno veleslalomsko ekipo, v igri za zmago pa je se nekaj drugih smučarjev, med katerimi prav gotovo ni na zadnjem mestu Jure Kosir. Jure je sicer na prvem veleslalomu v Tignesu odstopil, na drugem pa je s četrtim mestom, predvsem pa z izvrstno vožnjo na drugi

Jure Kosir mimo pričakuje nadaljevanje svetovnega pokala

progi že dokazal, da sodi v sam vrh veleslalomistov.

Po poročilu iz slovenskega tabora v Ameriki zdravstvenih težav v moski in ženski alpski reprezentanci ni, tako fantje kot dekleta pa ne-

strpno pričakujejo nove preizkušnje konec tega tedna. Tudi dekleta imajo danes in jutri novo priložnost, da potrdijo in se izboljšajo rezultate, ki sta jih predvsem Katja Koren in Urska Hrovat dosegli v Beaver Creeku.

KOŠARKA / NBA

Deveta zmaga Rocketsov

Prvaki iz Houstona so tokrat slavili v gosteh proti Indiana Pacersom

INDIANAPOLIS - Cetrtekov spored NBA prvenstva je bil neobičajno skromen, saj so odigrali eno samo tekmo, na kateri so lanske prvaki potrdili svojo moč in v Indianapolisu ugnali Pacerse. Houstonov ključ do uspeha je bila skupinska igra, o čemer prica enakomerna porazdelitev točk najboljših posameznikov. Indiana je bila večji del tekme v vodstvu in stiri minute pred koncem je bil izid 103:98 v korist Indiane. Olajuwon (v skoku na arhivskem posnetku AP), Elie in Cassell pa so tedaj poskrbeli za delni izid 12:0 in Houston je 2 minuti pred iztekom časa dosegel odločilno prednost 103:110.

S sedmo zaporedno zmago so Rocketsi ohranili prvo mesto v zahodnem delu, v dosedanjih 10 tekmah pa so zabeležili kar 9 uspehov.

IZID - cetrtek: Indiana Pacers - Houston Rockets 108:115 (R. Miller 24, McKey 19; Elie 18, K. Smith 17, Olajuwon 15, Cassell 15). (VJ)

NORDIJSKA KOMBINACIJA / INTERKONTINENTALNI POKAL

Odpovedana tekma v Reni na Norveškem

Vzrok so slabe vremenske razmere - Tekme za svetovni pokal bodo od 6. do 9. 12. v ZDA

OBERHOFEN - Tekma za interkontinentalni pokal v nordijski kombinaciji v Reni na Norveškem, ki je bila napovedana za 2. in 3. december 1995, je zaradi slabih vremenskih razmer odpovedana, so sporočili s sedeža Mednarodne smučarske zveze (FIS). Norveški prireditelji se dogovarjajo s finsko smučarsko zvezo za izvedbo nadomestne tekme za interkontinentalni pokal na Finskem. Prva tekma za omenjeni pokal v nordijski kombinaciji bo tako v Rovaniemiju na Finskem 9. in 10. decembra 1995.

Razpored tekem za svetovni pokal v nordijski kombinaciji sezone

1995/96 pa je naslednji - december: 6.-9. St. Moritz (Svi), 20. Predazzo (Ita), 30. Oberwiesenthal (Nem): stafeta; januar: 3. Reit im Winkl (Nem), 6.-7. Schonach (Nem), 13.-14. Strbske Pleso (Slk), 20.-21. Liberec (Čes); februar: 3.-4. Seefeld (Avt), 10.-11. Chaux-Neuve (Fra), 17.-18. Murau (Avt), 23.-24. Trondheim (Nor); marec: 2.-3. Lahti (Fin), 9.-10. Falun (Sve), 13. Lillehammer (Nor), 16.-17. Oslo (Nor).

OI 2004

Capetownu pomagajo tudi kmetje

JOHANNESBURG - Južnoafriško mesto Capetown bo od tamkajšnjega največjega izvoznika kmetijskih proizvodov CFI za stroške kandidature za organizacijo olimpijskih iger (OI) leta 2004 dobilo 1.64 milijona ameriških dolarjev. Predsednik podjetja CFI David Gant je povedal, da se vsi v Capetownu, prav tako pa tudi v njegovem podjetju, zavedajo pomena, ki bi ga imele olimpijske igre za razvoj mesta in cele zahodne province. Gantove besede je potrdil tudi izvršni direktor kandidacijske komisije za OI mesta Capetown Chris Ball, ki je dejal, da je to znak zaupanja domačih podjetij v njihove napore.

HOKEJ NA LEDU / NHL

Vancouver prekinil črno serijo štirih zaporednih porazov

VANCOUVER - Hokejisti moštva St. Louis Blues kljub šestim priložnostim z igralcem več niso uspeli doseči zadetka. Zato so v edinem včerajšnjem srečanju ameriške profesionalne hokejske lige NHL izgubili v proti Vancouver Canucksom s 3:2. Za zmagovalno mostvo je dvakrat zadel Aleksander Mogilni, enkrat pa Roman Oksiuta. Vratarju St. Louis Blues Grantu Fuhru je uspelo zaustaviti 32, kolegu na nasprotni strani Kirku McLeanu pa 27 strelav. S to zmago so Canucksi prekinili serijo štirih zaporednih porazov, Bluesi pa imajo podobne težave, saj so v zadnjih starih srečanjih štirikrat izgubili. Vancouverčani na tem srečanju se niso imeli priložnosti preiskusiti novega igralca - Finca Eso Tikkanena, ki je sinoči prišel iz moštva New Jersey Devils. Za Tikkanena je to že drugi prestop v mesecu dni, saj so ga Devils kupili od moštva St. Louis Blues. Finec je prišel v NHL leta 1985 in s svojim prvim mostvom Edmonton Oilers štirikrat osvojil Stanleyev pokal.

Švicarski Sion kandidira za zimske OI 2006

SION - Švicarsko mesto Sion bo kandidiralo za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2006, je sporočila vlada kantona Wallis. Švicarji so poskusili s kandidaturo za leto 2002 vendar je mednarodni olimpijski komite organizacijo za te igre zaupal ameriskemu Salt Lake Cityju.

KOŠARKA / MOŠKA B LIGA

Vse bolj samozavestni igralci Jadrana TKB se ne bojijo Oderza

Krstni nastop Jana Budina v tržaški športni palači - Najnevarnejši mož
Oderza je strelec »trojk« Teso - Gostje doslej doživeli le tri poraze

Joe Calavita (desno) je odločilen v Jadranovih vrstah v boju pod košem (Foto kroma)

BLOUDKOVA PRIZNANJA

Med dobitniki plakete tudi Branko Lakovič

Letos podelili 3 nagrade in 10 plaket

LJUBLJANA - Na slovesni prireditvi v Narodni galeriji so včeraj ze enaintridesetič podelili nagrade in priznanja ing. Stanka Bloudka, ki predstavljajo najvišja športna priznanja Republike Slovenije. Odbor za podeljevanje Bloudkovih priznanj, ki mu predseduje najboljša slovenska alpska smučarka vseh časov Mateja Svet, je letos prejel skupno 105 predlogov (20 več kot lani), med katerimi so jih izbrali skupno trinajst. Za nagrado je bilo predlaganih 5 športnih organizacij, 33 posameznikov in tudi 3 športne ekipe 3, med tem ko je bilo med predlogi za plaketo 6 organizacij, 56 posameznikov in dve ekipi. Letos je odbor prvič podeljeval nagrade in plakete na podlagi sprejete zakona. Priznanja je dobitnikom podelil minister za solstvo in sport Slavko Gaber. Odbor se je odločil, da podeli tri nagrade in deset plaket.

Letosnji dobitniki nagrad Stanka Bloudka so: Brigita Bukovec (za vrhunski športni dosežek), dr. Silvo Kristan (za življensko delo v sportu) in Pavle Segula (za življensko delo v sportu).

Deset plaket Stanka Bloudka pa so prejeli: Branko Lakovič (za pomemben

prispevek pri razvoju košarke med zamejskimi Slovenci in 30-letno organizacijsko delo), Tomaž Barada (za osvojen 1. mesto na članskem svetovnem prvenstvu v Stuttgartu v kickboksingu v kategoriji do 63 kg), Božidar Bučar (za pomemben prispevek na strokovnem, organizacijskem in pedagoškem področju v plavanju, smučanju in v študentskem sportu), Judo klub Impol (za pomemben prispevek pri razvoju in popularizaciji juda v Sloveniji ves čas 35-letnega delovanja), Branko Klun (za pomemben prispevek in strokovno delo s športniki invalidi), Marjan Krišelj (za življensko delo in velik prispevek pri razvoju planinstva v Sloveniji), mag. Jure Novak (za uveljavljanje koncepta dela s športno nadarjenimi dijaki v gimnaziji), Franci Pavšer (za življensko delo na področju športnega novinarstva), Erik Tul (za osvojen 1. mesto v enojcu na svetovnem prvenstvu mlajših članov do 23 let v Groningenu na Švedskem) in Anton Zidan (za življensko delo na področju smučanja).

Treba je povedati se to, da so od leta 1965 do vključno letošnjega leta podelili že 206 nagrad in 665 plaket. (V. M.)

»Pričakujem, da bomo danes pričla doslej najlepší tekmi letošnje sezone, saj iz tekme v tekmo rasemo, pomerili pa se bomo z drugouvrščenim Oderzom, ki ima res kvaliteto. Tako je Andrej Vremec zaključil včerajšnji pogovor v zvezi z napovedjo nočnojšnje tekme med našo košarkarsko združeno ekipo in nasprotniki iz Oderza.

In res, nočnojšnji dvoboj 11. kola košarkarske B lige med Jadranom TKB in Oderzom, je že pred samim začetkom zelo vabljiv. Morala teka bejevecev je na visku, saj imajo za seboj serijo starih zaporednih zmag, obenem pa se število tekmecev za uvrstitev v boljše se-

sterico postopoma redči. Med temi je kajpak tudi drugouvrščen Oderzo, ki je v dose-danjih 10 tekmah le trikrat okusil grenkobo poraza, privoščil pa si je že nekaj prestižnih uspehov, med katerimi izstopa zmaga v Rivi del Garda. Oderzo se zaveda pomembnosti tega srečanja in potuje v Trst z jasnim namenom, da zaustavi Jadranov preporod. Vremec pa je nedvoumno pojasnil, kakšni so »argumenti« nasih fantov: »Iz tekme v tekmo smo pridobili na samozave-sti, boljše smo se spoz-nali, postopoma pa ra-se tudi forma posamez-nikov. Vse to nam je omogocilo, da smo na-nizali serijo starih za-porednih zmag in od-ločno načrtujemo, da bi se ta magični trenu-tek ne prekinil.«

Ne moremo pa skri-vati, d a bo glavna atrakcija nočnojšnje tek-me nihče drug kot nov Jadranov novembrski nakup, Jan Budin. Bivši Kontovelov košarkar, ki se je v zadnjih treh sezonah preizkusil v A1 ligi, je svoj krstni nastop z Ja-dranom uspešno opravi-l že pred enim ted-nom v Cassanu, nočoj pa ga čaka še drugi kr-stni nastop, saj bo vase imel uprte oči nekaj ti-soč nestrpnih na-vijačev...

JADRAN: Plavobeli so med tednom dobro trenirali z izjemo Are-ne, ki se ga je lotila rahla gripa in Samca, ki ga pestijo hrbtne bo-lecine. Tako eden kot

drugi pa bosta redno na svojem mestu.

ODERZO: Oderzo je na domačih tleh se ne-premagan, v gosteh pa je izpit prestal le dvak-rat, medtem ko je mo-ral razobesiti belo za-stavo v spopadu z Oro-bico, Biello in Colle-gnom. Gostje iz Veneta se s 14 točkami nahajajo na drugem mestu (skupno z Rivo del Garda) in razpolaga-jo z najuspešnejšim strelskim parom B lige, playmakerjem Tesom in branilcem Carodi-nom.

Paziti bo treba zlasti na Walterja Teso, ki je izreden strelec in ni slučajno najuspešnejši v ligi pri metu iz za-cte treh točk. Ostali nje-govi soigralci veljajo za zelo solidne branil-ce, svojo drugo tekmo pa bo nočoj odigral zadnji nakup Colla-don, ki ima za sabo ce-lo izkušnje z Benetto-nom iz Trevisa.

Postava - playmaker: W. Teso (67 letnik, 188 cm), Fioretti (71, 191); branilci: Cadorin (69, 197), Casonato (76, 198), Zecchin (64, 191); krila: Rusconi (74, 198), Sartor (74, 197), F. Sauro (73, 197), Zanatta (72, 198); centri: Cappellazzo (71, 198), Colladon (70, 200); trener Gio-vanni Peso.

Napovedi ostalih tekem 11. kola: Robur Va - SS Giovanni +16, Biella - Collegno +10, Riva del Garda - Cassa-no +11, Cividale - Monza +8, Scame Bg - Orobica Bg -5.

V. Jogan

NAMIZNI TENIS / KVALIFIKACIJE ZA TOP 12

Štiri krasovke v Parmi za nastop med izbrankami

V goriškem Kulturnem domu trofeja A. Picciulin

Ni predaha za Kraso-ve pingpongase. Kraso-ve drugokategorijne Ana Bersan (st. 10), Vanja Milic (st. 21) in Katja Milic (st. 26) se za konec tedna po-dajajo v Parmo na dvodnevni kvalifikacij-ski turnir za uvrstitev na turnir najboljših dvanajstih v Italiji. Tur-nir je rezerviran za igralke prve in druge kategorije. Medtem ko ima prvih osem igral-k ze zagotovljeno mesto na Top 12 in se ostala mesta dopolnijo s prvo oziroma drugouvršce-nimi na kvalifikacij-skem turnirju. Iz predhodnega turnirja v Camerinu je tak prodor uspel Ani Bersan. Konkurentke, ki bodo zasedle prva štiri me-sta, se bodo kvalificira-le na turnir Top 12 v

Imperii v začetku de-cembra. Glede na kvali-teto naših deklet se na-dejamo, da bo med nji-mi tudi kakšna Krasova igralka. Naše pingpon-gasice bodo tekmovale posamezno in v igri dvojic. Bersan z Vanjo Milic in Katja Milic skupaj z Manuelo Danniele (Poste Torino).

Ali bo tudi pokal 15. Trofeje Alda Picciulina krasil društvene prosto-re Krasa, je retorično vprašanje, saj je SK Kras v preteklosti brez izjeme osvojil ta pokal. Na tej veliki komemo-rativni športni manife-staciji v spomin na tra-gično preminulega na-miznoteniskega go-riskega sodnika, vsako leto sodeluje krepko preko sto pingpongasev iz celotne dežele. Tur-nir kot vsako leto orga-

nizira goriška Azzurra. Hkrati je veljaven kot drugi deželni kvalifika-cijski turnir za mla-dinke in tretjo katego-rijo za nastop na držav-no prvenstvo. V telo-vadnici Kulturnega do-ma v Gorici se bo jutri od 8.30 dalje potegova-lo za kvalifikacijske točke in za Trofejo 25 Krasovih predstav-nikov. In sicer stirje med najmlajšimi dekl-cami, pet v kategoriji dečkov-deklic, sedem narasčajnikov, stirje mladinci in 15 v tretji kategoriji. Ze s tako šte-vilčno udeležbo je Kras na dobri poti, da po-novno osvoji trofejo, igralci pa se bodo zelo potrudili tudi za dobre uvrstitve zaradi "vo-zovnice" na državno prvenstvo.

J.J.

domači šport

Danes

Sobota, 25. novembra 1995

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Standrežu: Imsa - Birra San Miguel Tn

MOSKA C1 LIGA

20.00 v Motti di Livenza: Eurohoven Cessalto - Koimpex; 20.00 v Sovodnjah: Soca Sobema - Ponte

Alpi

ZENSKA C1 LIGA

18.00 v Trstu, »Suvich«: Volley Trst - Koimpex;

20.30 v Bagnari Arsa: Bmeters Bagnaria - Bor Mer-

cantile

MOSKA C2 LIGA

20.30 v Gorici, Katoliški dom: Olympia CDR - Mos-

sa Candolini; 17.00 v Porcii: Porica - Bor Fortrade

ZENSKA C2 LIGA

20.30 v Nabrežini: Sokol - ASFRJ; 18.00 v Gradiscu:

Torriana - Olympia K2 Sport

MOSKA D LIGA

17.30 v Standrežu: Espego - Acli Ronchi; 20.30 v

Trstu, »Altura«: Shangri Club Altura - Körtling

ZENSKA D LIGA

20.00 v Sovodnjah: Zadrzna kreditna banka Val -

Koimpex; 18.00 na Opcinah: Sloga - Pallavolo Altu-

ra

MLADINCI

20.30 v Trstu, Ul. Locchi: Pallavolo Trieste - Körtling

DEKLICE

15.30 v Trstu: Nuova Pallavolo - Breg; 16.00 na Pro-

seku: Kontovel - Sgt

KOSARKA

MOSKA B LIGA

20.30 v Trstu, športna dvorana: Jadran TKB - Oder-

zo

MOSKA C2 LIGA

18.30 v Spilimbergu: Tuttosconto - Bor Radenska

MOSKA D LIGA

18.15 v Trstu, »1. maj«: Cicibona Helvetius - Dom

Agorest

PROMOCIJSKA LIGA

17.30 v Dolini: Breg - Viale Sport; 20.00 v Brisckih:

Polet Metra - Godiva

KADETI

18.00 v Trstu, »Altura«: Servolana - Jadran; 18.00 v

Trstu, Istrska ulica: Don Bosco B - Kontovel

DECKI

16.00 v Brisckih, dom Ervatti: Kontovel - Don Bosco

NOGOMET

MLADINCI

14.30 v Standrežu: Juventus - Ponziana; 15.00 v

Spetru ob Soci: Valnatisone - Sovodnje; 16.00 na

Proseku: Primorje - Edile Adriatica; 15.00 na Opci-

nah: Opicina - Vesna

NAJMLAJSI

15.30 v Koprivnem: Isontina - Sovodnje

CICIBANI

15.00 na Proseku: Primorje - Montebello Don Bosco

B, 15.00 v Dolini: Breg Grmada - Fani Olimpia

Jutri

Nedelja, 26. novembra 1995

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Fiumicello;

14.30 v Cussignacu: Cussignacco - Juventus

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja - Opicina; 14.30 na Proseku:

Primorje - Union; 14.30 v Medeuzzi: Medeuzza -

Vesna

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebcah: Primorec - San Lorenzo

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg - Dolina; 14.30 v Repnu: Kras -

Junior Aurisina; 14.30 na Padricah: Gaja - Verme-

giano; 14.30 v Begliaru: Begliano - Mladost

NARASCAJNIKI

10.30 v Mosi: Mossa - Sovodnje; 10.30 v Dolini: Co-

stalunga - Zarja Adriatimpex

NAJMLAJSI

10.00 v Bazovici: Gaja - Muggia

ZACETNIKI

10.30 v Doberdobu: Mladost - Real Isonzo

CICIBANI

10.30 v Dolini: Breg Grmada - Montebello D. Bosco.

ODBOJKA

MLADINCI

9.30 v Trstu, sola »Galilei«: Prevenire - Koimpex

MLADINKE

11.00 v Trstu, sola »Galilei«: Nuova Pallovollo -

Koimpex; 11.00 na Opcinah: Sloga B - S. Andrea

KOSARKA

NARASCAJNIKI

11.00 v Trstu, »1. maj«: Bor Ediauto - Don Bosco B;

10.00 v Trstu, Ul. Greta: Ferroviario - Kontovel

DECKI

11.30 v Trstu, Ul. Zugnano: Poggi - Bor Autocarroz-

zeria Boris

Pojutrišnjem

Ponedeljek, 27. 11. 1995

KOSARKA

MLADINCI

19.00 v Brisckih, tel. Ervatti: Jadran TKB - Stella

Azzurra; 21.15 v Trstu, Stadion 1. maj: Bor Raden-

ska - Don Bosco.

Obvestila

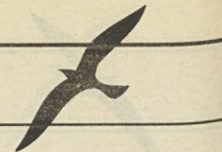
PLANINSKA ODSEKA SZ SLOGA in SK DEVIN organizirata JUTRI, 26. t. m. izlet v neznano. Zbirališče v Bazovici pri spomeniku padlih ob 9.30.

SK BRDINA

obvesca vse zainteresirane, da lahko dvignejo neprodano smučarsko opremo se v ponedeljek, 27. t. m. od 19. do 20. ure na sedzu kluba v Proseški ulici 131 na Opcinah.

ZSSDI

obvesca, da bo v torek, 28. t. m., ob 20. uri v Domu A. Sirka v Krizu seja smučarske komisije.

MOŠKA B2 LIGA / DREVI OB 20.30 V ŠTANDREŽU

MOŠKA C1 LIGA

Novinec San Miguel je za Imso resen nasprotnik

Gostje so po uvodnem porazu dosegli tri zaporedne zmage

Pivo in polenta: neobicajna, a očitno okusna zmes. To je Birra San Miguel iz - po reklamih spotih - znane Valsugane, s katero se bo drevi v Standrežu pomeril goriski drugoligas Imso. San Miguel je novinec v ligi, a je po uvodnem porazu v Veroni proti Isoli dosegel tri zaporedne zmage. Najprej je odpravil Asolo, potem je zmagal v Bellunu proti Sedicu, višek pa je dosegel z uspehom proti favoriziranemu Marconiju.

Lansko mostvo, ki je suvereno zmagalo v C1 ligi (le dva poraza), so okrepili z močnim padovanskim krilnim tolkačem, 32-letnim Maurom Poppijem (193 cm), ki ima za sabo vsega spostovanja vreden curriculum: dve leti je bil član Jockey Schia v A2 ligi, potem je igral v Mestrah za

San Giorgio (A2 liga), v zadnjih dveh sezonah pa je branil barve Codigora v B1 ligi. San Miguel je mešanica starih in mladih igralcev (odlični center laneselli ima 31 let, glavni podajac Sittoni pa enaindvajset), ki so doslej izpolnili pričakovanja trenerja Paola Balliste. »V uvodni tekmi z Verono smo nastopili brez treh igralcev, kar se je seveda poznalo. Zdaj je postava popolna in rezultati so vidni. Marconi je močna ekipa, a smo jo vseeno premagali. Sicer pa so si mostva v ligi med sabo zelo izenačena. Naša moč je v tem, da imamo zelo raznolik napad, v katerem vsi tolkači odigrajo pomembno vlogo,« pravi trener mostva iz Trenta.

Imso bo danes predvidoma nastopila v popolni po-

stavi, čeprav med tednom zaradi bolezni centra Princic in Paoletti nista trenirala. »Nasprotnika ne poznamo, sodeč po rezultatih in imenih nekaterih igralcev pa ne more biti slab. Doma smo bili doslej obakrat uspešni, toda po mojem mnenju se nismo v optimalni formi, kar na primer velja tudi zame. Carpi je bil objektivno slab tekmelec, proti Concesiu pa tekma ni bila na visoki ravni in je prevladala borbenost. Mislim, da se nismo nasli neke definitivne sesterke, s katero bi lahko dosegli stalnost v rezultatih. Zdaj vse preveč sloni na ramenih Gianluce (Populinija, op. ur.), ne vem pa, če bo lahko tako dobro igral na vseh tekмах,« pred današnjim srečanjem pravi kapetan valovcev Ales Feri. (ak)

Simon Černic in Walter Princič (Foto Studio Reportage)

Soča Sobema računa drevi na prvo zmago

Ponte Alpi ni nepremagljiv Koimpex gost Cessalta

V moški C1 ligi bo danes zanimivo predvsem v Sovodnjah. Soča Sobema v prvih starih tekмах ni izpolnila vseh pričakovanj, čeprav ni se na nobeni tekmi totalno razocarala. Do sedaj pa je bila premalo konkretna, saj ji je na vsaki tekmi uspelo osvojiti le po en set. Danes se bo spoprijela z ekipo Ponte nelle Alpi iz Belluna. Ta je doslej zbrala stiri točke, zmagala pa je proti Pallavolu Ts in Legnagu, medtem ko je izgubila proti Fincantieriju in Nova Gens. Današnji nasprotnik torej vsekakor ni nepremagljiv, tako da lahko sočani resnično pričakujejo prvi letošnji par točk. Možnosti Soče so se toliko večje, saj se je v ekipi po v prejšnjem kolu uspešno vrnil Mitja Feri. Ta je v četrtek tudi opravil trening z ekipo, danes pa bo spet na tekmi lahko pomagal soigralcem. Vzdušje je nekoliko skvarila poškodba Brainija, ki si je v prejšnjem kolu zvil gleženj in danes ne bo mogel igrati. Vsi ostali pa so zdravi in so cel tednen normalno trenirali, danes pa bodo dali vse od sebe, da dosežejo izredno dragoceno zmago. V primeru poraza bi se namreč situacija sočanov precej zapletla, saj bi se tekme v boju za obstanek že precej oddaljili. Sočani morajo sedaj dokazati, da sedanja lestvica ni realna in da si ne zaslužijo zadnjega mesta na lestvici.

Precej delikatno gostovanje pa čaka moško vrsto Koimpexa. Ta se bo v Motti di Livenza srečala z domaćim Cessaltom, ki je v prejšnjem kolu premagal prav Sočo. Koimpex je z dosedanjimi stirim zaporednimi zmagami prese-netil, saj ni imel lahkega koledarja. Do sedaj pa si je svoje prvo mesto priboril predvsem na domaćih tekmah, kjer je odpravil nevarne Mogliano in S. Giustino, medtem ko je v gosteh slavil v Villi Vicentini in Sovodnjah. Slogasi morajo zdaj v naslednjih dveh kolih potrditi dobro trenutno formo na nekoliko zahtevnejših gostovanjih proti Cessaltu in Fossolju. Poseben današnji nasprotnik je precej neugoden. Cessalto, ki je lani izpadel iz B2 lige, je doslej dosegel stiri točke z zmagama proti Vivilu in Soci, izgubil pa je z dvema favoritoma - Moglianom (3:0) in S. Giustino (3:2). O njegovi moči torej nimamo se realne slike, vsekakor pa te ekipe ne gre podcenjevati. To vedo tudi v Sloginem taboru. Pomozni trener De Waldenstein je o Cessaltu povedal, da ima nekaj težav v sprejemu, izstopa pa dva igralca: center, ki je odličen predvsem v bloku in pa tolkač, ki igra v diagonalni s podajaci oziroma na krilu. Vsi slogasi bi morali biti prisotni. Kot kaže bo tudi Riolino, ki je na služenju vojaškega roka, dobil dovoljenje za igranje. (A.M.)

Že na štartu ženski derbi Val-Koimpex v Sovodnjah

Ze v prvem kolu zenske D lige bo na sporedu slovenski derbi. V Sovodnjah bo namreč tekma med Valom Zadružna kreditna banka in Koimpexom, za katerega igrajo odbojkarice Sloge in Brega. Obeta se se kar zanimiva tekma, saj Goricanke ne skrivajo svojih ambicij, Koimpex pa sestavljajo dokaj rutinirane igralke, ki imajo že precej izkušenj na tej ravni.

Nas tretji predstavnik v tej ligi, Sloga, bo debitirala v mestnem derbiju (letos jih bo kar veliko) proti Alturi.

Med moskimi bo od naših dveh združenih sester na domaćih tleh začel prvenstvo samo esepgo. Pomeril se bo z ronskim Aclijem, s katerim se je dvakrat pomeril tudi v dežel-nem pokalu. Prvic ga je gladko premagal, drugic pa je proti njemu nerodno izgubil.

Ekipa Körtinga (Bor in Sloga), ki je v ligi novinec, se bo v telovadnici na Alturi spoprijela z izkušenim Clubom Alturo, ki bo za naše fante prav gotovo trd oreh.

Cetrtoigaski prvenstvu sta letos razdeljeni v dve skupini, po regularnem delu prvenstva pa bosta na vrsti še koncnici za napredovanje oziroma obstanek.

ŽENSKA C1 LIGA / V DERBIJU Z VOLLEY 93 V TRSTU

Bo Koimpex končno »odčaral« Suvich?

Slogašice še nikoli niso zmagale v Trstu - Bor Mercantile proti agresivnemu Bmetersu

Zgodovina ženskih tretjeligaskih derbijev med Vollejjem 93 (nekdanjo OMA) in Koimpexom ni najbolj bogata. Prvic sta se sesterki srečali sele v minuli sezoni, vsa prejšnja leta so namreč Trzcanke nastopale na drugoligaski ravni. Lanski derbi na Opčinah je gladko pripadel slogasicam, Volley 93 pa je v dvorani sole Suvich v povratnem delu zmagal se lazje. Sploh je za Koimpex dvorana Suvich začarana, saj ni tam v C1 ligi nikoli zmagal, ce upostevamo se stiri poraze v derbijih z borovkami. Glede na dosedanje potek prvenstva obstaja konkretna možnost, da Sainove igralke prekinijo to neugodno tradicijo. Po starih kolih so namreč letos se nepremagane, Volley 93 pa je dosegel dve zmagi (Gemona, Fontane), na domaćih tleh pa je bil

obakrat premagan (Porcia, Dolo). Trzasko sesterko trenira letos Alessandra Micai, ki tudi igra. Teza napada sloni na krilnih igalkah Fatutto in Vido, ki sta lahko za vsak blok trd oreh. Ker gre za derbi, je vsako podcenjevanje odveč. Trener Sain bo lahko tokrat predvidoma računal na vse igralke, meni pa, da za zmago proti Volleju ne bo dovolj samo dobro servirati in napadati, a bo treba uspešno igrati v vseh elementih.

Po lepi zmagi v gosteh proti Cavazzaleju caka Bor Mercantile novo gostovanje. V Bagnari Ars se bodo pomerile z novincem Bmetersom, ki je na domaćih tleh dosegel »težki« zmagi proti Cordenonsu in Cavazzaleju, na gostovanjih pa mu ne gre najbolje od rok. Bmeters je najmlajša sesterka v ligi, njegove igralke so na

mladinskem področju v FJK dejansko nasledile »zlato« Borovo generacijo letnika 1976, ki je dolga leta vedrila in oblačila na vseh igriščih nase dezele. Bmeters sta poleti zapustili dve igralki, ki z uspehom branita barve Torriane in Sangiorgine. Na začetku sezone je bilo precej težav z uigravanjem, zdaj pa so igralke trenerke Minotto očitno uredile svoje vrste.

»Pričakujem težko tekmo, ker igrajo oni doma izredno agresivno, preprčan pa sem, da bomo zmagali, ce bomo ponovili igro, ki smo jo pokazali proti Cavazzaleju,« pravi trener borovk Marko Kalc. Vse borovke so med tednom normalno vadile, razen Benevolove, ki je zaradi službenih obveznosti sama vadila v jutranjih urah.

Sobotna napoved: Marko Marega

Marko Marega (letnik 1970) je Boru zvest že celih 12 let. Čeprav je se mlad, ga lahko imamo za veterana. V članski ekipi je namreč debitiral že pri šestnajstih letih (C2 liga), najvišje pa se je povzpел v sezoni 91/92, ko je igral v C1 ligi.

Najboljši igralec absolutno: Andrea Gardini. je center kot jaz

V A ligi navijam za: Cariparma

Najboljši igralec pri nas: Od Trzacanov Edi Božić, Goricanke premalo poznam. Najboljši igralec pri nas absolutno: Valter Veljak, kot naraven talent

Najboljša igralka pri nas: nobena ne izstopa

Moja najboljša tekma: Proti Vivilu v gosteh, ko smo napredovali v C1 ligo.

Moja najslabša tekma: prejšnjo soboto v Mosi

Bo Koimpex napredoval v moško B2 ligo? Bo

Se bo Soča rešila: Seveda.

Rezultata vaših letošnjih derbijev z Olympio v C2 ligi: V Gorici bomo zmagali s 3:2, doma pa s 3:1.

Današnja napoved:

Imsa - Birra San Miguel 3:1

Cessalto - Koimpex 3:2

Soca Sobema - Ponte Alpi 3:1

Volley 93 - Koimpex 3:1

Bmeters - Bor Mercantile 3:2

Olympia CDR - Mossa 3:2

Porcia - Bor Fortrade 1:3

Sokol - Asfjr Cedad 3:1

Torriana - Olympia K2 sport 3:1

Val Zadružna kredit. banka - Breg Koimpex 1:3

MOŠKA IN ŽENSKA C2 LIGA / NA GOSTOVANJU PRI TORRIANI

Prvic težje za Olympio K2 sport Moško vrsto čaka derbi z Mosso

Sokolovke doma proti čedajskemu ASFJR, Bor Fortrade v Porcii

V C2 ligi bo danes bolj zanimivo pri ženskah. V središču pozornosti je tekma v Gradiscu, kjer se bosta srečali Torriana in Olympia Cerimpex. Za Kristančičeve varovanje je to prva letošnja zahtevnejša tekma, saj se je v prvih starih kolih srečal s skromnejšimi ekipami. Danes pa jo caka Torriana, ki je že pred prvenstvom veljala za favorita za napredovanje. Do sedaj Torriana ni izpolnila vseh pričakovanj, saj je v zadnjih dveh kolih izgubila proti Vivilu in Tarcentu, ki pa tudi spadajo med boljše ekipe v ligi. Treba je tudi upoštevati, da se je pri Torriani na tekmi z Vivilom poskodoval center, ki je lani igral z B-Metersom. Odsotnost te igralke pa se očitno še kako pozna. Ta odsotnost pa lahko danes favorizira tudi Olympio, čeprav tudi za našo sesterko ni še jasno, ali bo nastopila v popolni postavi. Zaradi službenih obveznosti je namreč pod vprašajem nastop Lucie Princijeve.

Sokol igra danes drugič zaporedoma na domaćem igrišču. Tokrat bo njegov nasprotnik čedajski Asfjr. Ta ima na lestvici enako število točk

kot sokolovke, vseeno pa bi Nabrezinke v popolni postavi morale biti boljše. Zal pa sta trenutno se vprašljiva nastopa Erike Skerk, ki je v četrtek zbolela, in Marjanke Ban, ki ima probleme s koleno. Sokolovke so se v prejšnjem kolu izredno uspešno upirale solidnemu Martignaccu in klonile sele po petem setu. S tako igro pa bi morale brez večjih težav odpraviti današnjega nasprotnika. Igralke si te zmage se kako želijo, saj v dveh tekmah na domaćem igrišču letos se niso dosegle zmage.

Pri moskih caka danes težja naloga Bor Fortrade, ki gostuje v Porcii. Domača ekipa je doslej osvojila le stiri točke, toda pravijo, da je ekipa vseeno nevarna, v prvih kolih pa je imela precej težav s poškodbami in torej ni mogla izraziti vsega svojega potenciala. V zadnjih dveh kolih pa igra ekipa vse bolj uspešno. V svojih vrstah ima namreč solidnega podajaca in predvsem dva odlična centra. Eden od dveh je Zel, ki je igral z Vidmom tudi v B ligi. Tekma bo torej izredno težka, na papirju pa

so favoriti gostitelji. Borovci prav gotovo ne morejo ponoviti slabe igre iz prejšnjega kola, ko so vsi igralci imeli črn dan. Od igralcev bodo prisotni vsi, tudi Taberni, čeprav je imel med tednom vročino, in Bresich, ki ima težave z ramo. Iz Anglije se je medtem vrnil Gombac, ki pa zaradi delovnih obveznosti do konca leta ne bo mogel slediti ekipi na gostovanja.

Olympia Cdr igra v domači telovadnici z Mosso. V Dornijeve ekipi je vzdušje po lepi zmagi v Vidmu prav gotovo boljše, saj so Goricanke zdaj spet v boju za visoka mesta na lestvici. Na današnji tekmi proti Mossi so tako favoriti, čeprav nasprotnika ne gre podcenjevati. Ta je namreč v prejšnjem kolu gladko premagal Bor, pokazal pa je predvsem dober blok in obrambo. Olympia, ki ima zdaj težje tekme ze za sabo, vsekakor računa na dve točki, čeprav je zdaj že jasno, da je letošnje prvenstvo C2 lige bolj izenačeno od lanskega in da so na vsaki tekmi možna presenečenja.

(A.M.)

JEDILNIK

Za vsak dan

Za vegetarijance

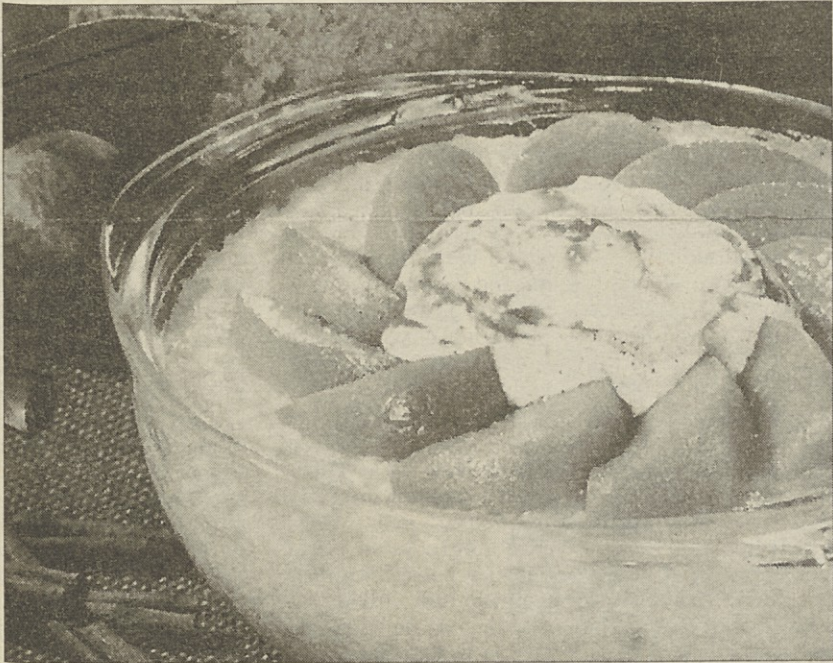
Ponedeljek: porova juha s krompirjem, široki rezanci, je-trca v omaki, solata iz rdečega zelja.
Torek: ječmenova juha z gobami, sarma iz kislega zelja, krompir v oblicah.
Sreda: minestra, cesarski prazenec, ananasov kompot.
Cetrtek: sojina juha, goveji zrezki z graham, riž, endivija.
Petek: zelenjavna juha z rižem, ocvrte večje sarde-le, pražen krompir, zelena solata s sojo.
Sobota: gobova juha, svinjska reberca, pražen krom-pir, motovilec.
Nedelja: goveja juha z zdrobovimi cmoki, dušena go-vedina po lovsko, polenta, rdeca pesa v so-lati, rižev narastek z breskvami (na sliki).

Ponedeljek: beluseva juha, kroketi iz cicerike s pšenico.
Torek: grahova juha, krompirjeva musaka, mešana solata.
Sreda: juha iz brstičnega ohrovtu in prosene kase, sirovi struklji, porova omaka.
Cetrtek: korenčkova juha z ovsenimi kosmici, pope-čeno pšenično meso, smetanova omaka, ri-zeva solata.
Petek: prežganka iz ajdove moke, ocvrt tofu, pire krompir, solata iz rdečega zelja.
Sobota: makrobiotska riževa juha, makaroni s pšeni-cnimi kalcki, zelenina omaka, carski prazenec.
Nedelja: gosta sojina juha, spinačni in krompirjevi kroketi, dušeni jajčevci, rožičeva potica.

Rižev narastek z breskvami

Potrebujemo za 4 - 6 oseb: 3 skodelice kuhanega riza, 3 skodelice mleka, 1/2 skodelice sladkorja, 1/4 zličke soli, 4 jaj-ca, razzvrkljana z zlico vanilijevega slad-korja, 1 kozarec vloženih breskev, 2 zli-cki sladkorja, 1 skodelica kisle smetane, 1 skodelica sladkorja, zmesanega z zli-čko cimeta.
Priprava: Riž, mleko, sladkor in sol zme-samo v kozici in pustimo, da zavre. Na majhnem ognju kuhamo 15 minut, vmes večkrat temeljito premešamo. Odvzame-

mo skodelico kuhanega riza in ga zmeša-mo z razzvrkljanimi jajci. Jajca nato stre-semo v kozico med preostali riž in ves čas mešamo. Kuhamo 1 minuto. Nepre-gorno posodo namažemo z maslom ali margarino. Vanjo stresemo riževo zmes. Po vrhu razporedimo breskve. Potresemo jih s sladkorjem. Posodo postavimo v ogreto pečico (220 stopinj), da se sladkor raztopi (približno 4 - 5 minut). Posodo vzamemo iz pečice, vrh obložimo s kisl-o smetano in potresemo z mešanico cimeta in sladkorja. Po izvirnem receptu vzame-mo za posip nepreciščeni rjavi sladkor.

MOJ NAJLJUBŠI TEDENSKI RECEPT

Natrgan piščanec s testeninami

Po okusnem obroku lahko, tako kot Kitajci, tudi zapojete

Vsi podiplomski studentje menedžmenta na Univerzi Štirig na Skotskem smo občudovali našo kolegico Lorno Chang, ko je v času malice privlekla na plan posodo, podo-bno cutari, in vanjo zlila tekocino iz manjše posodice. S pa-liticami je nekaj časa mešala, nato je iz posode vlekla re-zance ter jih slastno jedla.

Dolgo časa je bil njen re-cept skrivnost, dokler niso studentke iz Hongkonga pri-pravile kosila za kolege. Naj-bolj neverjetno pri tem kosilu je bilo, poleg Lorninega rece-pta seveda, da so gostiteljice na koncu družno zapele pe-sem. Vsi smo bili začudeni, kajti nismo vedeli, kaj se do-gaja. Povedale so nam, da so zapele pesem, ker so vesele, da so dobro jedle.
Recept natrganega pi-ščanca s testeninami je za stiri osebe oziroma za več, če bomo pripravljali tradici-onalno kitajsko pojedino, kjer velja pravilo toliko jedi kolikor ljudi.

Za natrganega piščanca s testeninami potrebujemo: dva fileja piščalcih prsi brez kože, težka približno 250 g, 250 g testenin, najbolj-si so kitajski jajčni rezanci, če jih dobite za zmerno ceno, uporabimo pa lahko tudi

leja popečemo v vroči ponvi, ju pokrijemo, zmanjšamo ogenj in pečemo do konca ta-ko, da sta sočna. Prvi način priprave filejev daje jedi bolj blag okus po perutnini, med-tem ko pri peki dobimo sok, ki ga damo v omako, in zato vzamemo manj olja. Med pri-pravljanjem mesa pripravi-mo omako tako, da dobro premešamo sestavine omake v primerni posodici.

2. Testenine skuhamo po navodilih, ki so odtisnjena na embalazi. Skuhane testenine odcedimo, oplaknemo in jih damo v servirno posodo.

3. Če kumare grenijo, jih olupimo, tanko narezemo po dolžini, nato pa poprek, da dobimo tanke rezine. Piščan-čja fileja z rokami natrgamo na kosčke. Rezine kumar in kosčke mesa dodamo k teste-ninam.

4. Omako vmešamo v se-stavine v servirni posodi. Če jedi ne boste takoj postregli, potem posamezne sestavine hranite v zaprtih posodah v hladilniku in jih zmesajte skupaj sele na mizi. Jed je do-bra, tudi če so sestavine v hladilniku 24 ur.

Jeza Piano

PREDSTAVLJAMO »EKSOTIČNI« SLADKI KROMPIR

Poljščina, ki nas spravlja v zadrego

Poznali so ga Inki in Majji, v Evropo ga je prinesel Kolumb

Nam je se skoraj neznan, v tujini pa je ze povsem vsakda-nji. Sladki krompir je v Evropo prinesel Kristof Kolumb po odkritju Amerike leta 1493. Inki v Peruju in Majji v osrednji Ameriki so krompir poznali ze pred prihodom Spancev. V Spaniji so ga gojili pod imenom batatas, danes pa lepo uspe-va tudi v južni Afriki, Izraelu, Egiptu in na Kitajskem.

Pred 400 leti je bil sladki krompir sestavni del vsakdanje prehrane. Danes se zdi, da nas poljščina nenavadne oblike spravlja v zadrego. Sladki krompir se poja-vlja na jedilnikih tako Severne kakor tudi Južne Amerike. Tam ga v skla-du s tradicijo postrežejo s puranom na zahvalni dan, saj se svojim slad-kim okusom odlično pri-leze k mesu. Pripravlja-mo ga tako kot ostale vr-ste krompirja. Da bi ohr-nili dober okus, ga olupi-mo sele, ko je kuhan. Po-zorni moramo biti tudi na velikost posameznih krompirjev, saj se sicer lahko zgodi, da so neka-teri razkuhani, drugi pa se napol surovi.

benega sistema in sprosca-nje energije iz ogljikovih hidratov.

V krompirju najdemo tudi kalcij in magnezij, ki v kombinaciji s kalijem uravnava ravnotežje vode v telesu.

Še nekaj nasvetov

Sladki krompir lahko ponudimo na enak nacin kot navaden krompir. Po-membno je le, da ga kuha-mo v lupini, ker tako ohr-a-ni okus in sestavine. Če pripravljamo pire, ga sku-hamo in mehko meso pre-prosto izdobljemo.

Pri kuhanju izberemo manjše krompirje enake velikosti. Krompir dobro operemo, in kuhamo, do-kler se ne zmehča.

Sladki krompir ima tanjšo lupino in strukturo

Gnjat s sladkim krompirjem

Potrebujemo: 750 g kuhane gnjati, 4 sladke krompirje, pomarančo (lahko tudi ananas ali ja-bolko), pol zličke soli, 2 zlici surovega masla, 3 zlice sladkorja v prahu in zlico limoninega soka.
Priprava: Gnjat položimo v nepregoren pekac s pokrovko in prilijemo 1/4 l vroče vode. Krompir olupimo, operemo in razrežemo na cetrtine. Pomarančo olupimo in zrežemo na kolobarje. Krompir in pomarančne rezine da-mo h gnjati tako, da je med dvema cetrtinama krompirja vsakokrat rezina pomaranče. Gnjat obložimo s kosmiči surovega masla, vse sku-paj potresemo s soljo in sladkorjem in pokapa-mo z limoninim sokom. Pečico segrejemo na 160 stopinj. Nepregoren pekac pokrijemo. Gnjat pecemo 60 minut. Med pečenjem gnjat večkrat prelijemo s sokom.
(Vse recepte lahko pripravimo tudi z navadnim krompirjem.)

Nakup in shranjevanje

Lupine so temnovijoli-cne barve, meso pa je ro-znato ali rumeno, zato jih lahko zamenjamo z jami ali indijanskim krompi-rjem, ki pa ni tako sladek in nima značilnega okusa po kostanjih.

Ce krompir kuhamo, je pomembno, da so sadeži celi, površina pa nepo-skodovana. Ne kupujmo posameznih kosčkov ve-čjega krompirja, ker ti med kuho vsrkajo veliko vode in s tem izgubijo okus. Ce je na voljo le krompir v kosih, ga pred uporabo zavijemo v folijo in popečemo v pečici.

Hranimo ga v temni, su-hi in hladni omari. Tako shranjen krompir bi se moral obdržati dva tedna, po tem času pa izgubi svo-je najboljše sestavine.

Prehrambena vrednost

100 g krompirja vsebu-je 87 kalorij, približno 1g beljakovin, sledove ma-scob in 21 g ogljikovih hidratov.

Poleg vitamina E, ki v telesu skrbi za pravilno celično strukturo, tvorje-nje krvnih celic in energije v misicah in srcu, vsebuje tudi vitamine kompleksa B, pomembne za nastanek nekaterih hormonov, za-scito živčnega in preham-

Omleta iz sladkega krompirja

Za stiri osebe potrebujemo: 2 zlici olja, 25 g masla, ve-lik, v lupini kuhan sladek krompir, cebulo, 2 majhni bučki (lahko tudi srednje velik jajčevci), 6 jajc, zlico vo-de, sol in zmlet črni poper, zlico sesekljanega petersilja.
Priprava: Olje in maslo segrejemo v ponvi. Va-njo zložimo plast narezanega krompirja, nanj na kolesca zrezano cebulo, nato plast bučk, ki jo znova pokrijemo s cebulo. Ceznjo pa zložimo narezan krompir. Jajca stepemo in zmešamo z zlico vode, zmes posolimo in dodamo sveže zmlet črni poper. Prelijemo sestavine v ponvi. Za približno petnajst minut jo vstavimo v zmer-no segreto pečico. Se predno gotovo jed postavi-mo na mizo, jo potresemo z drobno sesekljanim svežim petersiljem.

od navadnega. Ce ga pred kuhanjem olupimo, posta-ne voden.

Kot prilogo h klobasam skuhamo kos sladkega, ne-olupljenega krompirja, ga olupimo in narezemo. Na olju popečemo sesekljano cebulo, strok cesna in oci-sceno, drobno sesekljano rdečo papriko, dodamo krompir in zmes dobro premešamo.

Krompirjev pire je se posebej slasten, ce ga zaci-nimo s sveže zmletim mu-skatnim oreškom, surovim maslom in obilo sveže zmlatega črnega popra.

Za enostavno krompirje-vo juho za stiri osebe na dveh zlickah olja popeče-mo drobno sesekljano ce-bulo in dva stroka cesna. Dodamo čajno zlicko curryja in malo pokuhamo, dodamo napol kuhan na kosčke narezan krompir.

Dobro premešamo in pet minut kuhamo na majhnem ognju. Dodamo 850 ml piščancje ali zele-njavne juhe in zavremo, zmanjšamo plin in skuha-mo do konca. Z ročnim

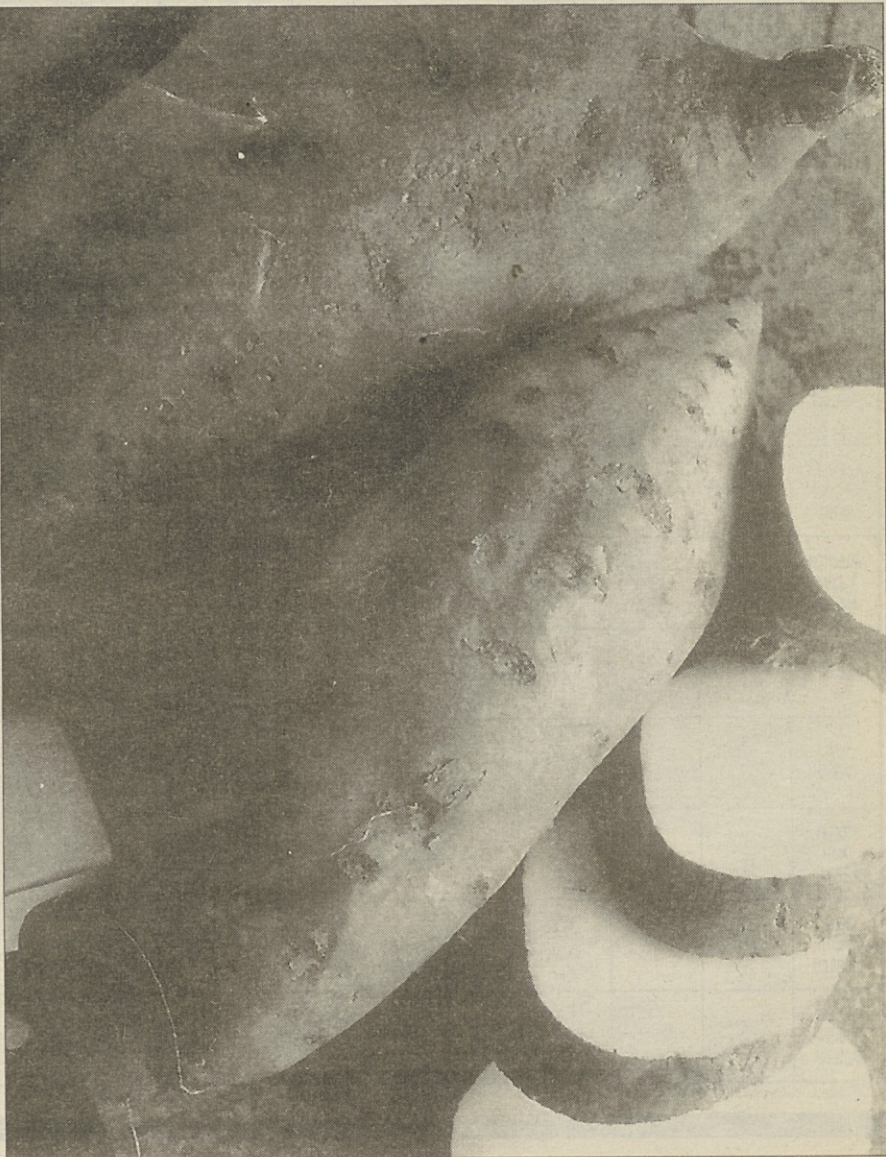
mesalcem previdno stepe-mo in znova zavremo. Tik preden ponudimo, doda-mo sok pol limone in čaj-no zlicko sveže seseklja-nega koriandra.

Iz sladkega krompirja lahko pripravimo tudi na-dev za pečenega piščanca. Zmešamo en surov olu-pljen in nariban sladki krompir, dodamo popeče-no cebulo in cesen, odce-ten in sesekljan vložen ko-stanj ter sesekljan peter-silj. Nadev uporabimo za vratni del.

Majhne krompirje sku-hamo v oblicah. Prekrije-mo jih z večjimi kosi suro-vega masla, drobnjakom in velikimi kolicinami sveže mletega črnega popra.

Pire iz sladkega krom-pirja se odlično prilaga skutu, ki smo ji dodali sve-že mlet črni poper ali me-sanico zacimb in limoni-nega soka.

Surov, olupljen sladki krompir narezemo na de-belejše kose in jih speče-mo kot pomfrit ter doda-mo hamburgerjem ali dru-gim prigrizkom.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Iz kocljivega položaja se boste izvlekli s hudomušnim humorjem. Vasa dobra volja bo ohranjena, ponos tudi. Izkoristite priloznost in si z vedrino oglejte še druge težave.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Nekdo vas bo neprikrito občudoval in hvalil vas izjemen videz. Ne bo vam jasno, ali vam laska, ali pa se le pretvarja, da bi vas pripravil do nečesa, kar se vam upira, njega pa podpira.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zacetili boste veliko potrebo po pomoči tistim, ki vam s svojo neobgljenostjo vzbujajo občutek krivde. Ne naložite si nove; dopustite jim raje, da se sami izvlečejo iz zapredka odvisnosti.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Pri pritegovanju pozornosti okolice boste danes izjemno uspešni. Pa ne toliko zaradi svojega truda, marveč v veliko večji meri zato, ker vas drugi trenutno potrebujejo bolj, kot vi potrebujete njih.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Vase zdravje je še vedno trdno, vendar se vam zlahka utegne primeriti, da boste z enim samim napacnim dejanjem sprožili njegovo sesedanje. Pazite vsaj, kaj dajete v usta in vdihujete v pljuca.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Zazeleli si boste novo pohistvo, kajti staro vas bo navdajalo z občutkom staromodnosti. Sami ste si krivi, kaj pa toliko obiskujete nove domove in buljite zjafaste filme.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Tehtali boste med dvema dokaj različnima ponudbama. Naj vas ne zavede neznatna razlika v osebnem dohodku, kajti tistih nekaj tolarjev ne more odtehtati napora telesa in tesnobe duha.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Vasa današnja pozornost do bližnjih bo tako izjemna, da boste zvečer podobni kapljici medu, na katero se je obesil roj čebel, ki bi vas vse po vrsti rade v celoti posrkale.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Kljub priložnostim za družabno življenje boste raje ostali med štirimi stenami in se poglabljali v svoje težavice. Končno, kajti če bi jih zanemarjali se naprej, bi se sprevrgle v težave.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Popoldanski sprehod vam bo pomagal ublažiti utrujenost in pregnati odvečne skrbi. Ko se vrnete, si nikar ne pokvarite notranjega vzdusja z gledanjem filmov, polnih groze in nasilja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Dogodek iz bližnje preteklosti se bo vsiljivo vrival v zavest in vas opozarjal; da ga ni pametno se naprej pustati v nemar. Odločno ga zgrabite in mu odvzemite moč, sicer jo bo ta vam.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Medtem ko bo vase telo na psu, bo duša jahala konja, ki vas bo ponesel daleč onkraj meja vsakdanjih skrbi. Vrnili se boste z novimi spoznanji, zaradi katerih nikoli več ne bo, kot je bilo.

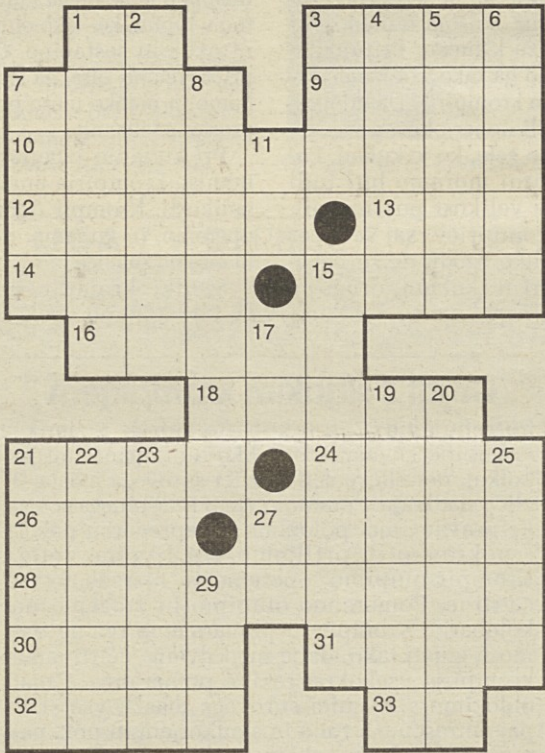
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. začetnici švicarskega slikarja Kleeja, 3. deveta crka grskega alfabeta (originalno), 7. vrela voda, 9. brzica, katarakt, 10. nekdanji ameriski filmski zvezdnik italijanskega rodu (Rudolph), 12. grška boginja, zaščitnica mest, znanosti in umetnosti, 13. čas brez vojn, 14. mesto pod Velebitom, znano po močni burji, 15. predstojnik moskega samostana, 16. ime norveškega polarnega raziskovalca Amundsena, 18. berilo, 21. pravokotno porezan papir različnega formata, 24. ameriski mikrobiolog, ki je odkril cepivo proti otroški ohromelosti (Jonas), 26. ime nekdanjega izraelskega pevca zabavne glasbe Ofarima, 27. bog morja v nordijski mitologiji, 28. nadomestitev z drugim, 30. pripadnik evropskega ljudstva keltskega izvora, 31. švicarsko francoski pisatelj (Claude), 32. priimek rimskega pesnika Ovida, 33. avtomobilska oznaka Turcije.

Navpično:

1. zabavišni park na Dunaju, 2. sklep med stegnom in golenjo, 3. jadranski otok, 4. gora v Grčiji, mitološko bivalisce bogov, 5. ime danske pisateljice Blixen, 6. prinos imetja v zakon, 7. pivu podobna ruska pijača, 8. posnemalka za pene, penjulja, 11. kemijski znak za natrij, 15. Homerjev ep, 17. avtomobilska oznaka italijanske Latine, 19. klatez, potep, 20. ime ameriskega filmskega režiserja Stoneja, 21. mesto v osrednji Istri, 22. gosta juha iz mesa, krompirja, zelenjave in prežganja, 23. mejna obrambna linija, ki so jo gradili Rimljani proti vdorom barbarskih Germanov, 25. matematični znak za množenje, 27. kemijski znak za aktinon, 29. sodobni italijanski pisatelj (Umberto, Ime roze).

Vodoravno: PK, iola, krop, slap, Valentin, Atena, mrt, Senj, opat, Roald, civo, pola, Salk, Abi, Aegir, zamenjava, lrec, Anel, Naso, TR.

RESTITEV

KURILSKI OTOKI

Nenavadna resničnost

Spremenljivo vreme določa ritem življenja

Ce bi bil svet ploscat, bi bili Kurilski otoki gotovo na njegovem robu. Tja lahko potujes tudi teden dni in ko si enkrat na poti, ne moreš vedeti, kdaj se boš lahko vrnil. Celotrebivalci sosednjega otoka Sahalina pravijo, da na Kurile potujejo le v skrajni sili.

Polet prek osmih časovnih pasov vzhodno od Moskve traja slabih osem ur. Sledi se dveurni polet z boeingom v nov časovni pas vzhodno od Sahalina, kjer so sledovi civilizacije še vedno razločni.

Potem je potrebno čakati se teden ali več na letalo za otok Iturup in upati, da se bo letalo prikazalo v doglednem času. Lahko potujes tudi s colnom, vendar namesto 90 minut z letalom tako potovanje traja celih 24 ur. Predstavnica letalstva pravi, da je glavna ovira vreme, ki se spreminja iz minute v minuto, in dodaja: »Ceprav je tukaj vreme jasno, lahko otok ovija megla, in letalo ne more pristati.«

Lahko bi bilo se slabše. Legenda namreč pripoveduje, da so med drugo svetovno vojno, ko je Japonska zasedla Kurilske otroke, iz otoka Iturup leteli samo piloti kamikaze, saj so vedeli, da oporišča v megli ne bodo več nasli. Iturupsko letališče nadzira dve obmejni enoti, ki radijsko vodita letala. Za vstop na otoko, ki predstavljajo del vzhodne ruske meje, potniki potrebujejo posebno dovoljenje.

Stražar, izmučen od sonca in prihoda prvega letala v tednu, si obriše znoj s čela in nas napoti k mestni upravi, kjer naj bi prijavili svoj prihod.

Tresoč avtobus z velikimi kolesi nas odpelje v dve uri oddaljeno glavno mesto Kurilsk. Na Iturupu ni cest, toda parni valjarji nekajkrat v tednu poravnajo pesek v nekakšno cesto.

Zaradi hrupa se tresejo okna, občasno pa hrup zahteva svojo žrtev. Toda domačini na Iturupu, najjužnejšem in največjem otoku v verigi približno 30 otokov, so se temu privadili.

Kljub težavnemu pristopu je očitno, zakaj Japonci 50 let po drugi svetovni vojni trdijo, da so jim zavezniki dodelili južni del Kurilskih otokov, ostali del otocja pa Rusiji. Na eni strani namreč otoko obdaja Tihi ocean, na drugi pa Ohotsko morje.

V notranjosti otoka leži velika jezera. Zdi se, da ocean pozira 3139 kvadratnih kilometrov površine otoka, kjer so doma medved, hermelin, veverica, redke vrste lilije in magnolije. Otok ima stalne naravne izvire mrzle in tople vode. Lahko se okopas v betonski skatli, polni vrele in z radonom bogate vode iz naravnega gejzirja, komaj nekaj metrov od zarjavele ladje, ki so jo tam pustili Japonci med hladno vojno.

V megli, ki se lahko spusti v nekaj sekundah, izginjajo črni vulkani, toda nihče se ne spominja, kdaj je vulkan zadnjič de-

loval. Pred nekaj leti so mornarji v Bogdan Hmeltnitski zvrtili luknje, da bi s tem preprečili bruhanje vročega pepela s 1500 metrov visokega vrha. S to metodo, ki se je izkazala kot uspešna, naj bi zmanjšali pritisk.

Na otoku je le en hotel, ki te sprejme ali pa tudi ne. Hotelskega osebja ne ganejo jokave zgodbe o tem, kako že dneve nisi zaužil toplega obroka. Brez slabe vesti ti postrežejo z opravičilom, da kuharice, ki ima ključ, ni, ker je utrujena zaradi skupine Japoncev, ki je pravkar odpotovala.

Ce je hotel »zaseden«, velja poskusiti pri Borisu, ki zivi v koci ob vznožju vulkana, ima pa kljuce enosobnega stanovanja. Šestindesetletni Boris za tridnevno bivanje utrujenih novinarjev ni hotel prejeti denarnega placila, ni se pa branil vodke. Med nekaj sto prebivalci slovi po tem, da je pijan padel z balkona v tretjem nadstropju.

Z nekaj domisljije lahko na otoku najdes tudi hrano. »Ker v trgovinah ni zivil, ljudje pac hodijo od hise do hise, dokler ne dobijo vsega potrebnega,« pojasnjuje Boris, kako je prišel do krompirja, jajc in kruha. »Stvar je lahko precej mucna.«

Ce ti to ne uspe, si pomagas s slanimi, ki se vsake tri leta vračajo na isto mesto, da bi odložili ikre. V rekah in morju jih je toliko, da jih lovijo brez težav. Predsednik lokalne ribiske zveze je dejal, da njegovi delavci kradejo, dokler jih pac ne odkrijejo. **Reuter**

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PTICA PEVKA	SAMEC VEVERICE	STOPNJA PRIDEVNIKA	DEL ZELEZ-NISKE POSTAJE	LOVRO TOMAN	STARA ENOTA ZA DELO	NARODNI PARK V TANZANIJ	NERODNA ZENSKA	NAJMANJSA CELINA	PRASICIJ ZOB	PIANIST BERTON-CE LJ	AVTOR: LUKA PIBER	ZDRAVNIK PRI POROČU	SKLADA-TELJ BERG	MESTO V SREDNJI ITALIJ	CESTNO VOZILO	NEON	GOZDNA PTICA PEVKA	DALJSA DOBA	BANJA
STRUPENA GOBA												VRSTA ČMRLJA								
TRGOVEC NA VELIKO												BRAZILSKI PESNIK TANJISA KLOBASA								
PRETEPAC					ZAOLJENA GORSKA VZPETINA												NEFRIT			
JUDOVSKA MESTNA ČETRT						OSEBA S PRAVICO DO OPCJE	DELEZ PERZUSKI VLADAR				REKA V VIRGINIJ (ZDA)								REDKO ZENSKO IME	PETER PAN
VELEOTOK V JUŽNI AMERIKI								RADON VAS PRI ČERKLJAH			PISA-TELJICA FERBER					OBRAMBNI NASIP RANO-CELNIK				
LUAK				IT. BASIST (EZIO) RAZISK. HEDIN						LUKA V ALŽIRIJ	NICK NOLTE			MIL- METER	RENE CLAIR SL. SLIKAR (MATJAJ)			RADKO POLIC KOPNO V MORJU		
IVAN CARGO			PRIPIRAVA ZA STRGA- NJE IZABELA								MRZEL SIBIRSKI KRAJ									TURSKO JEZERO
OBDELO- VALNA ZEMLJA						OSJE GNEZDO					VSTOP V ORGANIZ NIKO KURET									
UKREP. PROTI STORILCU							LUJSKI PLES							VELIKO KLADIVO						
SREDOZ. OKRASNA RASTLINA							IZDELO. POLETNIH OBUVAL							GOROVJE V BURMI						

RESTITEV: Vodoravno: ZVEPLJENJACA, PASANCEK, VELETRGOVEC, OLIVEIRA, RVAR, GORSKI HRBET, ZAD, GETO, RATA, ROANOKE, ORINOKO, RN, EDNA, OKOP, LIV, PINZA, NN, RC, RP, IC, STRGALO, OIMAKON, NIJA, OSIR, VCLANTIEV, KAZEN, RAJANKA, MACOLA, AKANT, OPANKAR, ARAKAN

ZNANI OBRAZI

Vrhunska manekenka Cindy Crawford

»Rada bi še naprej delala stvari, ki me osrečujejo...«

V času modnih revij, na katerih svetovno znani kreatorji v Parizu predstavljajo pomladno in poletno kolekcijo, živi Cindy Crawford v luksuznem Bristol hotelu. Vstane ob osmih in med zajtrkom piše razglednice prijateljem.

Potem se oblecena v crne hlače, svetlo oranžno jopo z visokim ovratnikom in obuta v cevle z vi-

grame. Ceprav jo na vsakem koraku spremljajo telesni stražarji, je do vseh prijazna. Z dvigalom se

nelovo kolekcijo.« Odkrito prizna, da raje kot na revijah pozira pred fotografskimi aparati.

Prav zato je Cindy tudi rekorderka - v desetih letih je bila kar stirikrat na naslovnih različnih revij, predstavlja pa tudi

dobro zaveda, kaksne obleke rad kupuje nežni spol. Zato je tudi na podlitvi oscarjev nosila njegovo obleko. Spoznala ga je že pred desetimi leti, ko je predstavila njegovo kolekcijo, ki jo je namenil Diani von Fürstenberg. Slaven je bil že takrat, oblikoval pa je tudi svoj razpoznaven stil. Cindy najbolj občuduje ljudi, ki so sposobni uresničiti svoje ideje.

Slavna manekenka je nedavno sprejela tudi filmsko vlogo: z Billyjem Baldwinom bo igrala v filmu Fair Game. Nastopila bo v vlogi odvetnice, ki jo zaradi nesporazuma aretirajo policija, resi pa jo Baldwin. Ceprav je z vlogo zadovoljna, je prepričana, da bo dobila še pomembnejšo ponudbo. Zaveda se, da se gibanje pred kamero razlikuje od slikanja za revije in nastopanja na modnih revijah. »Slika ujame človeka v določenem trenutku, kamera pa zabeleži tudi njegovo gibanje«, poudarja Cindy.

Se je torej odločila za film? Pravi, da je snemanje nekakšno nadaljevanje njene manekenske kariere. Vendar pa ni pripravljena vzeti vsake vloge, ampak le tiste, ki ji odgovarjajo.

Ljudje se vedno govorijo o njenem petletnem razmerju z Richardom Gekom, vendar o tem Cindy noče govoriti.

»To sodi v moje zasebno življenje, zato ločitev zadeva le naju. Lahko povem le to, da sva se vedno dobra prijatelja.«

Cindy se dobro spominja mladosti, ki jo je preživela v majhnem kraju »sredi Amerike«, kjer si je žepino služila z obiranjem koruze. Starša sta se ločila, ko je bila stara 14 let. Denarja je bilo vedno premalo, zato je tako kot sestra že kmalu morala skrbeti zase. »Spominjam se, da sem že takrat sanjala o manekinstvu in filmu, ceprav nisem vedela, kaksno pot je potrebno ubrati.«

Je kmalu uspela?

»Ne, kot model sem začela delati sele z dvajsetimi leti, ko me je odkrila agencija Elite v New Yorku. Pred tem sem si tri leta neuspešno prizadevala postati manekenka. Na začetku so mi predlagali, naj si odstranim znamenje na obrazu, vendar nisem hotela. Pariski fotograf Patrick Demarcheiller mi je svetoval, naj se ostrižem, neki drugi pa, naj se porjavim, spet tretjemu pa ni bilo vse. Kakorkoli že, vrnila sem se v New York. Z nekaterimi fotografi, ki jih je spoznala na začetku kariere, dela še danes. Večkrat se spominjajo in zabavajo ob spominih na dogodke in zaplete iz tistih let.

Cindy je odločna. Pravi, da opravlja poklic, ki si ga je vedno želela, zato noče biti povprečna, prav tako si prizadeva, da ne bi dajala videza omejenosti. »Kdor želi v tem poklicu

Obraz, ki si ga zapomnite

uspeti, mora biti vztrajen in predan trdemu delu. Vedeti mora, kaj je pomembno. Manekenke so tudi zelo izpostavljene, saj je ta poklic razburljiv, priznava Cindy. »Nekateri so prepričani, da so manekenke le lutke, ki so vedno takšne, kot jih oblikujejo drugi. Lepota je res darilo narave, vendar pa jo je potrebno ohranjati in negovati. Manekenke niso slavne le zaradi svoje lepote, ampak tudi zaradi napornega dela.

Je Cindy kdaj podvomila vase?

»Zelo sem kritična do

sebe, zavedam se, da je slika, ki jo bo imela javnost, odvisna le od mene same. Zato sem vedno takšna, kakršna si želim biti. Slava zna biti včasih tudi nadležna, vendar sem se nanjo že navadila.«

Kako pa se počuti kot povezovalka televizijskega sporeda?

»Vodim oddajo House of Style na MTV, namenjeno mladim. V njej je veliko prispevkov o glasbi, različnih načinih življenja in odnosih v družbi. Mlade želimo opozoriti, da lahko živijo lepo tudi z manj debelo denar-

nico. Oddaja mi veliko pomeni, zato sem tudi njen koproducent.«

Se je odločila za nov poklic?

»Da, na nek način, vendar pa se tudi tega ne bom večno oklepala. Zelim si predvsem srečo, otrok, ki jih bom vzgajala z ljubeznijo. Rada bi še naprej delala stvari, ki me osrečujejo.«

Zdaj nima večjih problemov, vendar pa se njeno življenje prav nič ne razlikuje od življenja drugih. Človek se pač mora soočiti tudi s težavami in se z njimi spoprijeti.

Skupaj z dolgoletnim prijateljem, kreatorjem Hervéjem Légerjem

sokimi petami odpravi na modno revijo, na kateri svojo kolekcijo predstavlja Hervé Léger. Njeno prisotnost v hotelu vsi takoj opazijo, kar tudi ne preseca, saj je Cindy med najlepšimi ženskami na svetu. Nasmejana deli avto-

odpelje do najvišjega nadstropja, od koder je čudovit razgled na Pariz.

Na vprašanje, ali je težko predstavljati različne kolekcije, je Cindy odgovorila: »Ne, ker na modnih revijah vedno predstavljam le Hevéjevo in Cha-

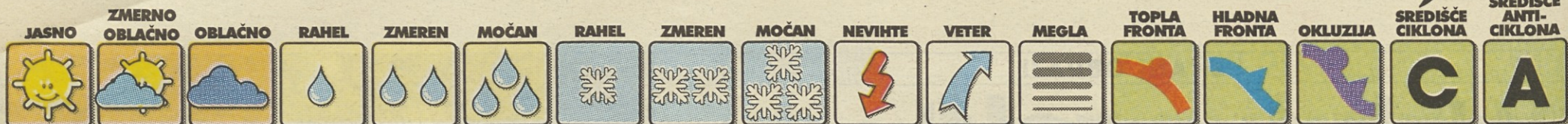
kozmetične izdelke znamke Revlon in Pepsi colo. Kljub popularnosti ni pozabila svojih prijateljev, med njimi Hervéja, saj ji njegovi modeli najbolj ustrezajo, ker poudarjajo oblike njenega telesa. Cindy pravi, da se Hervé

Zajtrk v hotelu Bristol

Priprave pred odhodom na oder

VREMENSKA SLIKA

Nad Balkanom je območje visokega zračnega pritiska. V višinah doteka nad naše kraje razmeroma topel in postopno bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje
Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

**Sonce bo vzšlo ob 7.15 in
zaslo ob 16.22. Dan bo dolg 9
ur in 7 minut. Luna bo vzšla
ob 9.51 in zasla ob 19.39.**

ONESNAŽENOST ZRAKA

	24. 11 povprečna 6.00-7.00	23. 11 24-urna max. urna
Ljubljana Bezigrad	60	75 223
Celje	68	86 166
Zagorje	72	82 132
Trbovlje	102	168 276
Zavodje	180	81 367
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³	
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³	

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden, v krajih s sončnim vremenom tudi spodbuden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.34 najnižje -16 cm, ob 10.18 najvišje 46 cm, ob 17.11 najnižje -62 cm, ob 23.58 najvišje 35 cm.

Jutri: ob 5.23 najnižje -11 cm, ob 10.56 najvišje 37 cm, ob 17.52 najnižje -55 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	3
1000 m	2
1500 m	4
2000 m	1
2500 m	-1
2864 m	-2

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj: N 25 do 35 vozlov
popoldne: N 8 do 14 vozlov

VOX POPULI

*Ni hujše samote od sa-
mote v dvoje.*

Tisti, ki se poroči za-
radi denarja, bi si ga
lahko ceneje sposodil.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Pevci leta in Greenpeace na podelitvi nagrad MTV

Islandska pevka Biörk ob članu irske skupine U2 (AP)

V Parizu je nastopil tudi modni kreator Jean-Paul Gaultier (Telefoto: AP)

PARIZ - »Koliko ljudi, koliko luči, kaksna bomba, joj!« To je izjavil Bono, pevec irske rockovske skupine U2, ki je na odru pariskega Zenitha prejel nagrado MTV za najboljšo skupino leta. Slovesnost za podelitev nagrad televizije MTV za Evropo je potekla v znamenju protijedrskega protesta. Nagrajenih je bilo osem pevcov oziroma skupin, ki so jih v posameznih kategorijah ocenili kot najboljše letos. »Bojevniki« Greenpeacea so prejeli priznanje »Free your mind«, po katerega je pršla modna kreatorka Agnes B.; prireditev je vodil kreator Je-

an-Paul Gautier, ki se je med podelitvijo preoblekel kar devetkrat.

Razsvetljeni oder je bil prepoln zvezd, razen Michaela Jacksona (najboljšega pevca), ki je sklenil, da se prireditve ne bo udeležil, ker so se mu varnostni ukrepi zdeli nezadostni. Prisli pa so U2, ki jim je italijanski pevec Zucchero (ki je na istem odru nastopil samo teden prej v sklopu koncertov Spirito divino), izročil nagrado za najboljšo skupino. Podelitve se je udeležil tudi italijanski pevec Jovanotti - v kričeče rumeni majici z napisom "No nuke" - ki je izročil nagrado najboljši skupini dance glasbe Anglezem East 17. Med nagrajenimi so bili tudi islandska pevká Björk (najboljši ženski glas), skupina Take That (najboljši koncert), Američani Dog Eat Dog (odkritje leta), Bon Jovi (najboljša rockovska pesem) in Irci Cranberries (najboljša pesem).

Navzoci na prireditvi so se odločno zavzeli za mir in jedrsko razorožitev. »Mir v Bosni,« so zavpili člani skupine Cranberries, pa tudi drugi so se strinjali s tem, da je na svetu potreben mir. Zucchero je izjavil: »Zakaj pa Francija ne izvaja jedrskih poskusov doma? To me pa res jezi.«

Italijanska Marilyn Monroe gre za nagrado v Hollywood

Na prireditvi »Marilyn the Myth« je zmagala 30-letna Paola Lucignano iz Rima, ki je bila za žirijo »najbolj verodostojna Marilyn« in bo za nagrado obiskala Hollywood (AP)